

ABDOLONYMUS, REGII SANGUINIS OLITOR.

O1_1 v.1 Horto me solitus pascere villici,
 2 ultra quid cupiam ? Plus neque Juppiter
 3 in cornu Libyae possidet aridae.
 4 Tota est summa, satis. Me cichorea, me
 5 malvarum foliis addita mollibus,
 6 haud paullo satiant gratius intyba,
 7 quam lautis avibus Phasis Achaemenae
 8 hic fons gramineo labitur ubere ;
 9 et, cum viva manu tempore pocula,
 10 jucundo residem murmure praeterit,
 11 hanc, sub qua recubo languidus arbore.
 12 Commisi tepidis ipse Favoniis
 13 parvum semen agri : cujus origine
 14 vitae certa meae tempora metior.
 15 Non stellis Arabum, nec Babyloniiis
 16 intentus numeris, computo secula.
 17 Adjectum toties frugibus indicat
 18 annum fida Ceres horaque buxea
 19 In quascumque notas forfice tonsilis.
 20 Natura fruimur. Quotquot eunt dies,
 21 puro sole micant. Somnus agrestium
 22 lenis, sponte casas intrat et affluit.
 23 Irrepat Tyriis parcior urbibus.
 24 Pax et blanda quies rura perambulat.
 25 Quid fit cura Dueis, nescio laetius.
 26 Isto continui pullulat otii
 27 radix alma solo. Purpura vestiat
 28 infelix alios : me juvet unice,
 29 quamvis Sidoniis Regibus editum,
 30 privatis tenuem vivere censibus.
 31 Haud ignota loquor. Pauperies mei
 32 regnum majus habet. Ditiior omnibus
 33 Rex est, degeneres qui posuit metus :
 34 qui cum possideat pauca, cupit minus,
 35 apponitque lucro. Non bibo Caecubum
 36 nec porrecta scyphis toxica gemmeis.
 37 Non subter niveis velleribus cubo ;
 38 nec moestus vigilo. Terreo neminem,
 39 a nullis pavidus. De solio tonat
 40 Fatum. Tuta salix fulminis, integram
 41 sedem praebet humi, nec violabilem.
 42 Semper celsa tremunt : et capita ardua
 43 toto praecipitant saepius impetu :
 44 ut nunc summa meto colla papaverum.
 45 Ne me, ne genitis vellite floribus,
 46 Pellaei proceres. Hic moriar senex,

47 hic vixi juvenis. Linquite jugera
48 gaudentem placitis findere sarculis.

AD GUILIELMUM LASUM GUELPHI LASI F. MODERATIONIBUS OBTEMPERANDUM ESSE.

01_2 v.1 Ne tibi Guelphi Lase sit pudori,
2 quod seni pares juvenis Magistro.
3 Paruit primos vetulae sub annos
4 Romulus Accae.
5 Paruit cani monitis Acestae
6 clarus Evandro genitore Pallas :
7 saeva mandantem veritus colebat
8 hoplea Tydeus.
9 Nulla non aetas moderante cursum
10 indiget freno. Socianda vis est.
11 Tutius navis gemino per undas
12 remige currit.
13 Parvus, et nondum variare solers
14 Juppiter formas, timuisse matrem
15 fertur, et caesa rudis ausa culpae
16 Pelle luisse.
17 Tunc soror, tantum soror esse visa,
18serta nectebat placitura fratri :
19 facta, custodem simul axe movit,
20 denique conjux.
21 Si Jovi semper vigilasset Argus :
22 inter aprorum fruticeta numquam
23 turpe peccasset, vetitus ferarum
24 ducere vultus.
25 Rex sui juris, prohibente nullo,
26 aureus fluxit ; sibi sumpsit alas,
27 arsit Europen ; mediisque taurus
28 mugit undis.
29 Quo per aestivos puerile soles
30 luserat telo, vir adultus atrum
31 vertit in fulmen, proprioque fecit
32 fulmine digna.
33 Nempe festinat puer interire
34 pronus in lapsum, nisi fulciatur.
35 Altius serpunt hederiae, marita
36 illice nixae.
37 Bacchus Indorum domitor, flagellis
38 ante Sileni domitus ; sedebat
39 ad senis limen gravido Tonantis
40 poplite natus.
41 Horridae leges ! Equitante Fauno,
42 jussus in campos pedes ibat Euan :
43 jussus urgebat remeare lentum
44 Patris asellum.
45 Donec inventis redimitus uvis,
46 marcidum thyrsos populante Gangem
47 Victor effregit. Maculis nitentem
48 nebrida cinctus.
49 Thessalae debes tua fata rupi,
50 Hector everso resupine curru :
51 Inde vastator Priamo timendus

52 venit Achilles
 53 ille calcatis Asiae sepulcris
 54 signa fixurus, puer imperantis
 55 sub Capri barba ferulaque vixit :
 56 credite Teucri
 57 lustra majorum nemorum coegit
 58 et specus foetas penetrare Chiron :
 59 quo cubans praedam catulis leaena
 60 dividit antro.
 61 Tela Centaurus docuit rotare,
 62 saxa moliri, superare fossas,
 63 stare Sperchium glaciemque contra, et
 64 sistere flumen.
 65 Fessus ex sylvis quoties redibat,
 66 censor inspectis rigidus sagittis,
 67 semifer sparsum tigridis cruore in
 68 colla levavit.
 69 Sic meus nosci cupias alumne
 70 fortis, aiebat. Posita pharetra
 71 disce nunc cantus etiam, lyraeque
 72 fila sonorae.
 73 Et fuit quidam lepor, intueri
 74 ante ludentem cithara bicorni ;
 75 pone motantem satyrum sequacis
 76 pendula caudae.

THOMAE MORI

01_3 v.1 Hic ille Morus, quo melius nihil
 2 Titan Britanno vidit ab aethere,
 3 funesta cum Regem Bolena
 4 illicito furiasset aestu :
 5 audax iniquas spernere nuptias
 6 Amore veri, propositum minis
 7 obvertit Henrici, tyranno
 8 fortior, indocilisque flecti.
 9 Non carcer illum, non Aloysia
 10 dimovit uxor : nec trepidus gener.
 11 Nec ante Patrem Margarita
 12 femineo lacrimosa questu.
 13 Fertur monentem mitia Conjugem,
 14 sed non et isto digna viro, procul
 15 abs se remotam, cum feroci,
 16 ut fatuam, pepulisse risu.
 17 Mox, qua fluentem se Thamesis rotat,
 18 ad destinatum funeribus locum,
 19 casto coronandus triumpho,
 20 per medios properavit Anglos.
 21 Ductum secuta flente Britannia,
 22 non flevit unus ; marmore durior,
 23 et certa despectante vultu
 24 Fata tuens, hilarisque torvum,
 25 atqui sciebat, quid sibi regius
 26 tortor parasset. Non aliter tamen
 27 quam laureatos Sulla Fasces,
 28 ipse suam periit securim.

29 Plenus futuri quo tumulo stetit,
 30 postquam paventem carnificis manum
 31 mercede firmasset, cruento
 32 colla dedit ferienda ferro.

AD BENNONEM COSSAM

01_4 v.1 Non, si quid juvenem frangere Lascarum,
 2 et te, Cossa, decet, cui rigidus sedet
 3 hirta fronte December,
 4 nix incana tegit caput.
 5 Illum multa sinas ludere, seu lyra,
 6 seu malit crotalo. Te refugit senem
 7 calvum flavus Apollo :
 8 te putrem, quia putris es.
 9 Non dens, non oculus, non cerebrum sapit,
 10 infans nasus hebet, dimidio minor,
 11 multo mucidus imbri.
 12 Nullo gratus acumine.
 13 Ut rugas taceam : scrobs hiat unicus
 14 In vultu. Quid habes illius, illius
 15 clamantis, pater Euan !
 16 Clamantis, pater Euius ?
 17 Frustra sollicitas, frigide, Cythium.
 18 Odit flamma gelu : nec vetulus, bene
 19 certas cum Tegeaeis
 20 vervex currere capreis.
 21 Eheu ! Desine diffindere tibias.
 22 Terres funereo Melpomenem sono :
 23 psallit suavius ales,
 24 noctem qui mediam fugat.

AD PETRUM HILDEBRANDUM S. J.

01_5 v.1 Arcana Mundi, numine percitus
 2 proferre cogor. Credite Vatibus.
 3 Non omne caelum rupis instar,
 4 aut solido riget aere fusum.
 5 Datur natari. Nuper inivimus.
 6 Campos aquarum ; sed radiantium,
 7 campos liquentes, totus Aether
 8 irrigui madet ignis imbri.
 9 Crispata claris vidimus aequora
 10 ardere squamis. Vidimus aureis
 11 delphina luctari sub undis,
 12 et nitidos vomere ore rivos.
 13 Sunt stagna caelum mollia navibus
 14 sulcanda veris, vidimus alteram
 15 Argo coruscantem, secunda
 16 aetherio dare vela ponto.
 17 Castorque et ovo natus adulterae
 18 Pollux eodem, per pelagi minas
 19 Nixi, procellosumque lumen,
 20 astrigeris secuere remis.

21 Regno secundi caeruleo Jovis.
 22 Vix aula Primi distat, in aere.
 23 Quod nos opinamur trisulcum
 24 fulmen, habet faciem tridentis.
 25 Quassata cujus spicula, fulgura ;
 26 aestus marinos, rauca tonitrua
 27 vocamus ignari locorum,
 28 eminus impediante nube.
 29 In ludibundo gurgite, mobilem
 30 fulvi per aethram solis equi movens
 31 se more phocarum priore
 32 parte sui Pyroisque, et Aethon,
 33 Phlegonque tollunt altius ungulas :
 34 membris flagrantem posterioribus
 35 solvuntur in Piscem, et fluentis
 36 signa fugae rutilante cauda
 37 impressa delent. Hic et Aquarius
 38 Triton recurva lampade personat.
 39 Hic Luna Tethyis, Plias Ino,
 40 Erigone Galatea visa :
 41 Martisque Siren puniceas Venus
 42 tranare lymphas. Nereidum choro
 43 hinc inde stellarum meante,
 44 perspicui micuere fluctus :
 45 incensa splendent omnia. Luteus
 46 scintillat humor. Se penetrabilem
 47 crystallus indulget carinis,
 48 et manibus liquefacta cedit.
 49 Vero profundo cancer, et igneis
 50 inserpit undis : veraque flumina
 51 manant Olympo, testis arva
 52 Eridanus per aprica torrens,
 53 dum concitati vortice luminis
 54 In axe late vibrat et infulas
 55 molitur illustres pyropis ;
 56 post croceum subit haustus aequor.
 57 At nec sereni monstra maris truces
 58 desunt cometae : parva quibus procul
 59 venire conspectis, rubentem
 60 sidera diffugiunt in algam.
 61 Quamquam hos et ipsi terrigenae pavent
 62 longe remoti : Larva simul polo
 63 illuxit, et barbata Cete
 64 terribilem variant figuram.
 65 Balaena flammis non aliter secat,
 66 quam mullus Istrum : nam rapidum jubar
 67 a fronte, spumosaequae lucis
 68 exsiliens jaculatur amnem.
 69 Haec Hildebrando, Musa, refer meo.
 70 Fortasse nolit, credere, candidam
 71 tum lactis, intritique magna
 72 In patera, cita, panis, offam,
 73 bis terve gyra turbine pollicis,
 74 sic astra, dices, in liquido natant
 75 permista caelo. Credet ille
 76 protinus Alsatiae Columbo.

AD MATHIAM RASONEM

01_6 v.1 Si circumspicias te, Raso, non tua ;
 2 paucis dives eris. Quae data pertinax,
 3 Fortunae fragilis munera respuis,
 4 a te plenius impetras.
 5 Gaudet Diva quidem mobilis appeti,
 6 servilemque trahit vulgus ad ambitum :
 7 ut quas caeca nuces spargit, aventibus
 8 turbis diripiant manus.
 9 Sed tu pelle procul, ne tremulum velis
 10 incurvare genu : neu Laribus vagam
 11 dignatus Dominam, suppliciter pedes
 12 turpi stringere basio.
 13 Sin fractis humilem cumque subiverit
 14 portis ipsa domum ; seu trabeas ferat,
 15 seu caestum ; pariter cedere nescius
 16 dic ad limina januae :
 17 quas promittis opes, jam teneo : meum est,
 18 quidquid sperno tui. Nil cupientibus
 19 et nil deesse potest ex solido bona
 20 mens semper sibi sufficit.

AD SIMONEM ISSUM

01_7 v.1 Res Amor mira est, videt, Isse, caecus
 2 caecus est, quamvis oculo vidente
 3 natus, absentes Amor urit absens,
 4 proximus exul.
 5 Siccus in venis, madidusque vultu :
 6 siccus humectat, madidusque flagrat ;
 7 fervidus tectae gelidusque flammae,
 8 ardet et alget.
 9 Quando festivas quatit igne taedas,
 10 lumen exstinguit : niveique floris
 11 praedo pallenti violas vicissim
 12 pingit in ore.
 13 Non habet frontem : tamen est venustus,
 14 navigat terras : volat absque pennis.
 15 Vilis ac parvus puer, heu feroces
 16 sternit Atridas,
 17 qui caret pilis, metuenda vibrat
 18 tela ; non longas jaculatur hastas :
 19 pectori plagis acus inferendis
 20 sufficit una.
 21 Missilem linguam capit ex pharetra
 22 oris, et figit jecur ulcerosum
 23 stulta plebs arcu putat et sagittis
 24 grandibus uti.
 25 Ille (sic monstrat Cytherea mater)
 26 non boum tendit sinuare cornu :
 27 sed manus junctas utriusque amantis
 28 curvat in Arcum.

EQUUS TROIANUS

01_8 v.1 Sic est : peritur non sine sumptibus.
 2 Funesta multo Marte pericula
 3 quaeruntur, et curis, labore
 4 damna suo pretioque constant.
 5 Nostris volentes usque doloribus
 6 favemus ipsi. Quanta sub Hectore,
 7 felix et inconcussa Troja
 8 staret adhuc, Priamique regnum,
 9 si nolisset crimine decipi !
 10 Ingens Epei machina sistitur,
 11 mons foetus armis et latenti
 12 Myrmidonum Dolopumque nube :
 13 equum Juventus Dardana ligneum
 14 visura, longo protinus agmine
 15 divisit, emovitque portas,
 16 laeta malo propiore muris.
 17 Urgente Fato, Fata quis arceat ?
 18 Praesagiebat Laocoon dolum :
 19 sed in cavernas, nempe, frustra
 20 impulerat moniturus hastam.
 21 Jamque omnis aetas mista senum ruit
 22 virumque, diris fervere gaudiis.
 23 Utrimque ludentes puellae
 24 ingeminant puerique carmen.
 25 Pars vincla nectunt stuppea : pars jubas
 26 formidolosi plaudere roboris
 27 nituntur in scalis : ovanti
 28 pars similis, pedibusque lapsus
 29 et provehentes subiciunt rotas :
 30 fatale donec constitit ardua
 31 lateque despexit catervas
 32 Palladium super Urbe monstrum.
 33 Heu ! digna perdi Dardaniae domus,
 34 captis Ulyssem moenibus invehis !
 35 Sic notus, o cives, dolosi
 36 vultus et ingenium Sinonis !
 37 Hinc versa fumant Pergama funditus.
 38 At si fateri non pudet, Alcime ;
 39 insana plures culpa tangit.
 40 Sero Phryges sapiere quondam ;
 41 nunc noster Orbis sero nimis sapit,
 42 aequanda stultae Patria Teucrae.
 43 Non solus aut primus nepotes
 44 Rex fatuos generavit Ilus.
 45 Europa nullum non habet Ilion.
 46 Ubique Xanthus sanguine decolor ;
 47 ubique Germanos videbis
 48 In fluvios Simoenta volvi.
 49 Nutrimus hostes in medio sinu :
 50 Suecos fovemus. Rex Alemanniam
 51 vastator intravit vocatus.
 52 Splendidus periisse, lucrum est.

AD LEONTIUM CRINALLUM

01_9 v.1 Te magnum volo consulem,
 2 non urbis Latiae, vel Lacedaemonum
 3 causas noscere, sed tuas.
 4 Te, Crinalle, tibi lynceus infere :
 5 dum tecti latebras sinus
 6 omnes excutias ; nec sinat amplius
 7 Thule pectoris ultimas ;
 8 et Natura suis obvia Gadibus,
 9 jussum sistere navitam
 10 plus ultra vetet. Hinc ducat in otium
 11 purae mentis, et insulam
 12 clamoso populi sepositam freto.
 13 Quid vicinus agat Ligur ;
 14 quid Serranus aret, quid ferat ac metat ;
 15 quot naevis facies Titi
 16 signetur, quoties Pantolabus bibat ;
 17 securus bene nescias.
 18 Prudens multa domi crimina transilit,
 19 lictores sine tetricos
 20 verrucas populi figere tristium
 21 ad subsellia iudicum.
 22 Plebeisque diem dicere moribus.
 23 Tu noctem vigila tuam ;
 24 indignumque puta flagitio frui.
 25 Delator, licet utilis
 26 credatur vitiis tendere retia ;
 27 semper se magis inquinat.
 28 Sit belli ducibus proditio bona ;
 29 numquam proditor optimus.
 30 Odit posteritas nunc quoque Tantalum
 31 illo deterius nihil,
 32 qui se ferre malum, non alios potest.

AD GENEROSUM DOMINUM. ANDREAM MARONIUM

01_10 v.1 Per fretum Scyllae, Libycasve Syrtes
 2 fide fallaci, fugitive, vento,
 3 fide, quantumvis fremat unda : sed ne
 4 fide puellae.
 5 Illa non uno sinuosa tractu,
 6 mille natura variante fraudes
 7 circinat retro ; totidemque in orbem
 8 damna retorquet
 9 larga verborum, sed avara veri,
 10 Emicat quovis dubitanda nictu,
 11 vultus ut mendax, ita quae sequuntur
 12 Gaudia vultum.
 13 Turget in dotem, reseransque spondet
 14 candido plenas animo mamillas :
 15 interim fallax et iniqua putri
 16 ubere lactat :
 17 urit, et flammae cinerem dolosum
 18 versat in venis, etiam pudica
 19 inicit curas : etiam modesta

20 fallit amantem !
 21 Cum ratum credis geniale pactum,
 22 Spes tuae toto thalamo dehiscunt.
 23 Nupta vicinum propiore taeda
 24 saevius urit.
 25 In sua felix sibi visa culpa
 26 crimen obliquat, quod amare jurat,
 27 odit et juris sibi pejerati
 28 conscia ridet.
 29 Hujus inprimis oculos caveto,
 30 sed magis laevum, nocet illud astrum
 31 plurimum menti ; tacitumque fulgur
 32 palpebra condit,
 33 quidquid autumnus croceique Flora
 34 veris aspirat, nihil heu colori
 35 anguium distat, decor ille blandis
 36 sibilat hydris.
 37 Supplicem formam fuge, quae capillos
 38 sparsa procumbit, tenero petitur
 39 flentis a questu, lacrimaeque pondus
 40 fortius addunt.
 41 Hic labant turre, etiam virile
 42 pectus his tandem precibus liquescit.
 43 Hic suas vires, sua novit arma
 44 sexus inermis
 45 dum tacet, clamat facies venusta :
 46 dum negat, poscit, dolor est disertus.
 47 Ah ! Loqui frustra prohibebis ullam
 48 muta perorat.
 49 Mollior cera mulier fluente ;
 50 durior saxis eadem marinis,
 51 flectit aut frangit : violenta durum
 52 lubrica mollem.
 53 Donec optata potiatur hora :
 54 donec arcanum penetret mariti ;
 55 nec sibi parcat, nec in orbe quidquam
 56 linquit inausum.
 57 Ni vetes tangi, moriere caecus.
 58 Quot tibi crines malesana demit ;
 59 fila tot vitae, gemina tot annos
 60 forfice tondet
 61 feminae certum sinus est feretrum ;
 62 funis, amplexus ; tumulus cubile :
 63 verba sunt Lessus ; glaciale letum. In-
 64 sana voluptas.
 65 Testor expertus mala. Testis horum
 66 nostra Thamnitis, properate Dirae
 67 vindices : Samsa, geme ! Testis, eheu !
 68 Dalila nostra !

COMMENDAT FLAVII LEONIS

01_11 v.1 Vinum Falerno nectare dulcius,
 2 et quale numquam protulerit Rhodos :
 3 assuesce crystallum subire
 4 Lene fluens, phialaque fundi.

5 Velis solutum compede dolii,
 6 mensam Leonis visere crebrius.
 7 Hoc Castor et Pollux amici,
 8 hoc avidi Lupiceus orat
 9 comes Melichi. Tu neque nubila
 10 fundo minaris : nec capiti graves
 11 inducis umbras : nec feroci
 12 Bella geris metuenda thyrsos.
 13 Sed mite duci prolicis hospitem,
 14 quamvis paventem. Te penes et joci,
 15 castaeque Musarum Camoenae,
 16 et teneri sine lite risus.
 17 Te Juno furtim ; forsitan et inscia
 18 Junone, laetus Juppiter hauserit :
 19 malitque Bacchus se relicto
 20 te bibere et suos hinc renasci.

AD AMPHORAM CEREVISIARIAM

01_12 v.1 O nata Capri sidere frigido,
 2 seu tu querelam, sive geris minas,
 3 seu ventris insanum tumultum, et
 4 difficilem mala testa somnum ;
 5 quocumque servas nomine toxicum,
 6 numquam moveri digna bono Dei ;
 7 averte nolenti poetae
 8 promere languidius venenum.
 9 Non ille, quamquam Gorgoneis madet
 10 assuetus undis, te bibet horridus.
 11 Narratur et Bojus Menalcas
 12 saepe tuo doluisse aceto.
 13 Tu triste tormentum ingenio admoves
 14 plerumque leni. Tu sapientium
 15 et pectus oblimas, et ora ;
 16 ne retegant animum fidelem.
 17 Te pestilentem negligit anxius
 18 dives : sed addis cornua pauperi ;
 19 post te, neque iratos trementi
 20 regum apices, neque militum arma.
 21 Te Messor, et quae cocta aderit Ceres,
 22 segnesque nodum solvere rustici,
 23 unctaeque producent lucernae,
 24 dum rediens fugat astra Phoebus.

AD LINUM WISONETHUM

01_13 v.1 Si quid perdidideris, veto
 2 turpi cum gemitu dicere. Perdidi
 3 sed Fortuna suas aves
 4 noctu, nescio quo, transtulit : avolent.
 5 Nec moestum facit haec fuga
 6 nec si divitiae mox revolaverint,
 7 inventis ero laetior.
 8 Jamque ipsum abjiciam cum grege perfido

9 nidum degeneris spei.
 10 Frustra est ampla domus, si capit incolam
 11 totum quilibet angulus.
 12 Haec tellus, ubi sto, subicitur mihi.
 13 Non quam nomine metior
 14 absens, vel digitis eminus indico.
 15 Curarum impatiens casa
 16 Virtutisque capax, exiguo licet
 17 circum limite finiat ;
 18 dicetur stadiis major Olympicis,
 19 Tarpeioque Palatio,
 20 quod tantum vitiis est habitabile,
 21 aulam regia liberam
 22 Urbem, quaeque sibi libera mens facit ;
 23 quaeque obnoxia carcerem
 24 longe nobilior vocibus his, Line,
 25 quam sit mollis Arabs tibi
 26 regnantique duplex pareat India ;
 27 et fulvi glaciem Tagi
 28 confundat rutilis Lydia fontibus.

PYLADIS HORTUS. SYMBOLUM AMICITIAE.

01_14 v.1 Exuli cum se Pylades Oresti
 2 jungeret, caris geminandus annis ;
 3 duxit, haec fatus, per amoeniorem
 4 Phocidos hortum.
 5 Frater, o flagrans animi medulla,
 6 pars sacri major meliorque veris.
 7 Ex meo discas utinam vireto,
 8 quid sit amicus :
 9 fraudis expertes violae leguntur.
 10 Candidam pectus referant ligustra :
 11 germant nigrae, tamen optima vac -
 12 cinia famae.
 13 Flos Amor, flos est juvenilis horti :
 14 quem creat Virtus, redolet sereno
 15 Pulcher aspectu, placidusque longum
 16 durat in aevum.
 17 Ecce fons mersos penitus lapillos
 18 pervio veri reteggit liquores.
 19 Quidquid in fundo latet amnis imo.
 20 Prodere garrit
 21 fontis in morem penetrare nuda
 22 neuter arcanum tacitus recondat ;
 23 Corde crystallus fluat ex aprico
 24 clara videri,
 25 cur diu celes animi dolorem ?
 26 Prome : dispersus minuetur extra.
 27 Qui tibi luget, tibi gaudet, hic est
 28 verus amicus.

IOCUS SATURNALITIUS

01_15 v.1 At tu supino crassus in otio

2 curas nitentem, nauta, cuticulam
 3 gravare non segnis vehendum
 4 ventris aqualiculum saburra
 5 conviviorum perpetuus fluit
 6 Euripus et te portat in amphora
 7 velut phaselo ; strata primum
 8 litora depositis legentem
 9 noctu culullis, mane frequentius
 10 rursus ciebit remigium dies,
 11 spumantis in vini procellas.
 12 Et pelagus geniale Bacchi.
 13 Non vultus idem, non eadem mihi,
 14 amice mens est. Ut palearibus
 15 distentus armenti maritos
 16 Helvetici bovis instar aequem
 17 nativa longi linea corporis
 18 et umbra nobis ; qualis imaginum
 19 prima colorandam figura
 20 proicitur rudis in tabellam,
 21 suffecit olim : nunc quoque sufficit.
 22 Tantum opto pulpae, quantum oculus potest
 23 obtusus, ad Lunae lucernam,
 24 auxilio vitreo tueri.
 25 Pingues tabernas par animus subit.
 26 Et ipse pinguis. Mens bona sepibus
 27 vel osseis contenta vivit,
 28 et modicos statuit penates.
 29 Frugalis hospes. Quanto habitet loco,
 30 nil interest. Mox se specularitur
 31 immensam, et aeternos in orbes
 32 non humiles feret alta curas.
 33 Sed tu sagina perge Sabellicum
 34 aequare porcum ; perge capacius
 35 dolere, Trojanumque magnis
 36 sumptibus aedificare corpus.
 37 Me, me hirta pellis, me facies juvet
 38 Paphnutianis horrida vallibus,
 39 multumque fidens ; et vel ipsis,
 40 nil fugiant, metuenda Faunis.

LAUS R. P. JEREMIAE DREXELII

01_16 v.1 Ille et secundis flavit Etesiis,
 2 facturus orbi delicias dies,
 3 grataque tempestate florum
 4 Vindelicos madefecit agros,
 5 quo te, ligustris, alba, cadentibus
 6 Augusta, pulchra filia Gratiae,
 7 de Matre, Drexeli, cadentem
 8 sidereis bene pressit ulnis.
 9 A fonte lucis non pueriliter
 10 jam tum petebas lac sapientiae ;
 11 nutricis Astraeae liquorem.
 12 Et niveum Pietatis uber
 13 suxisse certus. Diceris influens
 14 hausisse nectar Castalidum puer :

15 lyramque et arguto Camoenas
16 pollice sollicitasse nostras ;
17 jam tum fragrantis mella scientiae
18 legisse felix. Qualis adhuc olens
19 praegnantis involucra cerae.
20 Prata tamen genioque gratum
21 Aestate prima quaerit amaracum,
22 rosasque flantes, ac Zephyri crocum ;
23 ut delibutas rore flavo
24 stipet apis reditura cellas.
25 Hinc ille libris dulcis inest thymus.
26 Hinc tot replentis pocula, quem tuae
27 favum propinavere pennae.
28 Virgineo bibit ore charta ;
29 sitimque plenis copia paginis
30 extinxit orbi. Quis potior viam
31 Virtutis, astrorumque plebi
32 purpureas aperire valvas ?
33 Mulcent paventem. Non soliti metus,
34 formidosae cum sonitu tubae
35 aeterna profers. Ad susurros
36 Lene Dei trepidare prona
37 mox omnis aetas subsilit et dolos
38 Fortunae et altae fulgura gloriae, et
39 famae tonitru, et fulmen irae,
40 et pluvias pede calcat hastas ;
41 Fatumque, casumque et retinacula
42 molesta curarum, et dubias vices
43 transvecta : qua late corusco
44 Seraphicos equitantis ignes
45 quadriga Solis fertur in aethere.
46 Qui sole tanto clarior altero,
47 per Christiani signa tendit
48 Zodiaci duodena cursum ;
49 olim beandis nobile mentibus
50 metatus aevum. Talia plurimus
51 tecum volutabas in umbra,
52 Pacis amans, placidaequae scenae.
53 Hic et theatrum solus eras tuum,
54 et actor et spectator, in intimo
55 tui recessu. Vita purae
56 instar aquae sine labe fluxit.
57 Os vero Delphis relligiosius,
58 vultusque pallens, et Macie sacer ;
59 imago tam dulcis videnti
60 quam gracili veneranda metro
61 eheu ! Cinis nunc sub tumulo jaces,
62 quo Musa, stulte flebilis ? Improbam
63 compesce chordam ; cujus impor-
64 tuna necem gemis, ille dormit.
65 Monenda jam nunc, ut tacito pede
66 juxta sepulchrum mollirer ambules.
67 Senis fatigati quietum
68 parce sono violare somnum.

AD CL. VIRUM CHRISTOPHORUM CARUM

O1_17 v.1 Nil vulgare canam regibus, in munere publico
 2 frons privata placet, mensque potens ferre potentiam.
 3 Mirabor juvenem , non avidum, non nimium sui ;
 4 dum suadet segetes sternere falcata licentia et
 5 igni vena calet. Quod rubeat sanguine piscium,
 6 gemmis vina bibat, sub Tyria dormiat iride ;
 7 tanti non mihi sit, scire peto, Care, quid imperet
 8 regnans Ascanius num reliquis omnia ; nil sibi.

AD VALERIUM LORCAM

O1_18 v.1 Ingens, Lorca, periculum
 2 evasisse puta te, bene nuptias
 3 mutantem sterili toro.
 4 Mentem tam solidam dii dederunt tibi.
 5 His felix monitoribus.
 6 Praefers taedifero pulcra Cupidini
 7 cerae lumina virginis.
 8 Sic caecum per iter noctis et horrida
 9 ventis tristibus aequora,
 10 fixis sideribus sidere certior,
 11 errantem Venerem fugis.
 12 Quod pridem tabula debuit aenea
 13 testari paries sacer :
 14 vitasti scopulos, ac Cyprii maris
 15 Fescennina sonantia.
 16 Ut nullo metuas naufragio mori ;
 17 delectent, age conjugem,
 18 appendix thalamis fixa jugalibus,
 19 proles, cura, labor, metus
 20 et, quam sola queat reddere mors, putri
 21 Libertas oculo ; quies
 22 eheu ! perpetuis vendita jurgiis ?
 23 Cunae cum tibi vagient,
 24 et res dotis egens coeperit atteri :
 25 pullis grana petentibus,
 26 qua vellas capitis parte miser pilos ?
 27 Sin et tigridis e specu
 28 uxor prodierit non sine clavibus ;
 29 malis tunc Scythicas sequi
 30 infelix acies, castraque Bistonum.
 31 Aut frangi laqueo gulam.
 32 Non est obsidio militis arctior
 33 moesti conjugio viri,
 34 optantisque fugam et brachia Daedali :
 35 non victoria laetior,
 36 quam cum rupta trucis vincula feminae.
 37 Solvunt munia comparis.
 38 Ortus Westphalica stirpe Tigestio.
 39 Desponsae Eumenidis satur ;
 40 postquam Tisiphonen expulerat foras.
 41 Victor ter recinens, io,
 42 quernis implicuit tempora frondibus :
 43 seu servasset atrocium

44 a flammis Senonum moenia Romuli.

GOTFRIDI HENRICI PAPPENHEMII, CELEBERRIMI HEROIS, GERMANI...

01_19 v.1 Fama, quid narras ? Cecidit : nec ultra
 2 se feret campo, fuit ille vester
 3 Hercules Franco : fuit et triumphos
 4 intulit umbris.
 5 Pone plus justo , mulier, loquaci
 6 pessulum linguae ; mala Fama, fastum
 7 pone. Quid vanis aliena verbis
 8 Fata laccessis.
 9 Heu pudor ! Semper meritos honores
 10 deterit vulgus : neque bella justa
 11 lance metitur, ducibusque Livor
 12 digna rependit.
 13 Gloria nullo minuenda casu,
 14 alta sublimi manet ore Virtus :
 15 Sola percussis labefacta nervis
 16 corpora sidunt.
 17 Stare si quondam vetat in duello
 18 sors virum, non et vetet incubare
 19 grandibus factis. Situs hic jacentem
 20 altius effert.
 21 Qualis Alpino ruit iccta ferro
 22 quercus et postquam pedibus solutis
 23 colla dejecit, medio fragore
 24 provocat Austros.
 25 Sic Alexander Libyci Tonantis ;
 26 sic humi Tydeus Danaum quievit,
 27 strage Thebana, nimioque leti
 28 pondere fessus.
 29 Rebus adversis animus probatur,
 30 num sibi constet. Fremat hostis arma ;
 31 vera libertas medios per ignes
 32 vadit et enses.
 33 Nil moror plebem. Jacet ille magnus,
 34 qui cadit magnus. Celebrat ruina,
 35 non premit fortem : titubatque pulcra
 36 truncus in ira.
 37 Vulnus armatum decorat cadaver.
 38 Comit hoc rupti sacer oris horror ;
 39 et cicatrices, et adhuc ferocis
 40 rudera vultus.
 41 Fracta labenti senio vetustas,
 42 saepe majorem titulum meretur,
 43 quam recens murus. Monumenta prisca
 44 consule Romae.
 45 Crebra famosam faciunt sepulcra.
 46 Arduam vento quatiente molem,
 47 Cum mare et litus Rhodii replerent
 48 fragmina monstri ;
 49 Solis in sese recidens Colossus,
 50 advenis aequae jacuit stupendus :
 51 donec impostum grave funus ave-
 52 xere Cameli.

53 Transiens illac aliquis viator,
 54 dixerit visa digiti columna :
 55 hic vir erectus feriebat astra,
 56 major Olympo.

CARMEN SATURNALIUM. AD EDMUNDUM RAGUSIUM

01_20 v.1 Quid fles, Ragusi ? Cur madidum fricas
 2 tergisque lumen ? Quod trieterida
 3 emensus octavam, triennem
 4 ore tenus referas puellam ?
 5 Tantumne credis numen inutili
 6 subesse barbae ? Vilis opinio
 7 accendit immatura vota, ut
 8 pica puerperiis molesta est.
 9 Desiste nudo quaerere pensilem
 10 ab ore lanam ; quam manus involans
 11 obliquet, obliquamque tractim
 12 mulceat, et decies repectat.
 13 An non tremendum se Bromius Deum
 14 glaber probavit tristibus Indiis ?
 15 Glaber laboratoque vitro
 16 laevior est Patareus Apollo.
 17 Castas sorori Juppiter Anxurus.
 18 Et non pudendas elicuit faces,
 19 Barbatus idem semper ira,
 20 semper adulteriis flagravit.
 21 Imberbe molles sunt Zephyri genus.
 22 Mystax severum degravat Africum :
 23 appensa labris Caurus atro
 24 vellera fert glaciata nimbo.
 25 Tritona totum paene tegunt pili :
 26 tamen reluctans Cymodoce fugit.
 27 Sed Acis, et glaucus Palaemon,
 28 quod pueri, placuere Nymphis.
 29 Desiderabis, dic, age, floridi
 30 vultus Lattonem gratior hac nive
 31 luces et ostro : qualis ibat
 32 non tibi Parthenopaeus impar.
 33 Hirsuta buccae Sympulus, ah ! sine,
 34 Faunisque jactent et Satyrum chorus :
 35 vel si quis alter fronte portat
 36 grandem oculi Polyphemus orbem.
 37 Quaenam illa tandem gloria depilis
 38 Edmunde, mento ferre, quod omnium
 39 foetens capellarum maritus
 40 gestat, in opprobrium virorum,
 41 peculiari non sine nomine ?
 42 Aruncus omnis causa Tragoediae.
 43 Nec rex Ahenobarbus Hircum
 44 saetigero superabit ore.
 45 Sin dira saevae rixa cupidinis
 46 prurire pergat ; spes patitur moras :
 47 substringe saltem triste curis
 48 pectus, et in meliora differ.
 49 Nondum videmus secula Nestoris.

50 Adhuc in ipso limine vivitur ;
 51 adhuc in ipsa messis herba
 52 lactis eget, tenerique roris.
 53 Perrumpet olim flos virides genas :
 54 quae nunc pruinas atque hiemem timet,
 55 pleno superfundetur agro
 56 flava seges, juvenilis aestas.
 57 Non parva tantum se fruticatio
 58 trudet ; sed ingens silva, frequentibus
 59 fortasse ramis sparget umbram,
 60 inferius resonante luco.
 61 Numquam antevertit planta diem. Suas
 62 Dodona sensim surrigit ilices :
 63 immissa paulatim tenacem
 64 mordet humum solidanda radix.
 65 Et Barbarossis tempora destinat
 66 Natura rerum fortiter interim
 67 implume prorita labellum,
 68 mite ferox, digitisque mulge.
 69 Immane quantus mox caper effluet.
 70 Tondenda crebrae cura novaculae
 71 undabit : audacique vultu
 72 tota soror, genetrixque cedent.
 73 Ibis sonantis magna Panaetii
 74 aequare fetas, ibis, et aemulum
 75 canae vetustatis saligna
 76 porticus excipiet Cleanthen.
 77 Juvate Musae, quod video repens
 78 monstrum, anne ludor ? Quam mea fertilis
 79 testudo ! Si barbas vel incan-
 80 tare potest vel inertior vis,
 81 promique tardas elicere ex scrobe
 82 flores, Ragusi : jam fatui micant
 83 ignes pilorum ; bella jam lan-
 84 nugo tepet, faciemque fuscant.

AD BALTHASAREM MELONIUM

01_21 v.1 Si quando mihi lubricus
 2 inter verba, jocus melle madentia,
 3 aut falsus lepor excidit ;
 4 vae, quam terribilem simus agis caprum !
 5 Quam morosus obambulas !
 6 Flavent ictericis ora coloribus ;
 7 frons nimbose fugit retro,
 8 et sparsum maculis sanguineis jubar
 9 lugubres oculi rotant.
 10 Sin pergam tribulos inserere, et piper,
 11 toto corpore subsilis,
 12 tabentique natas moestus in ulcere : et,
 13 belli signa domestici,
 14 limaces calidis naribus excoquis.
 15 Atqui non ego te, Pepo,
 16 admorsu tigridis frangere persequor.
 17 Cur nasi cinis igneus
 18 transfumat tacitis suspicionibus ?

19 Non, me si satis audias.
 20 Crispari renues. Prostituis virum
 21 imbelli querimonia,
 22 sarcasmos clypeo pectoris excipe.
 23 Verbo nil levius volat.
 24 Cursu, ni retrahas, praeterit alite :
 25 jactatumque per aera,
 26 ventorum patriam cum Borea subit.

AD TREBATIUM FEROLETTAM

01_22 v.1 Quid vero prodest aureus in suis
 2 humi cubantis naribus annulus ?
 3 Utamur, utamur, Trebati,
 4 mente data ; Superumque munus.
 5 Non foeda strati membra sub ilice, et
 6 glandes avari frangere Chaonum ;
 7 nec in volutabro vomentis
 8 illecebras, olidaeque Circes,
 9 exerceamus. Vescimur aethere,
 10 et hospitem particulam Dei
 11 habemus, immensi capacem.
 12 Illius, unde fuit sub ortum
 13 defecta, gyros et jubar, illius
 14 quaeramus orbis. Mira potentiae
 15 figura mens in se reflexae,
 16 praepetibus super astra pennis,
 17 non poenitendo nititur impetu :
 18 et circumactum numinis alveum
 19 micante natura capessit,
 20 sidereos imitata tractus.
 21 Mens curiosas lucis imagines
 22 venatur extra : quasque capit, sinu
 23 complexa lustratque, et quieto
 24 interius subigit sereno.
 25 Hinc et colores, atque carentia
 26 colore novit. Novit et hoc suum
 27 novisse : et istud nosse, rursus
 28 circuit, ac meminisse gaudet.
 29 Curvum reductae spira scientiae
 30 a fronte lumen spargit, et alterum
 31 fulgoris expandit theatrum
 32 terga tuens, graditurque retro.
 33 Panthera qualis, cum catulos eques
 34 abegit antro, se rotat obviam
 35 vestigio praedonis et ve-
 36 stigia per sua scit reverti.
 37 Hic ille magni Cecropidum Sophi
 38 Platonis ambit circulus omnia ;
 39 sagacis exporrecta Jani.
 40 Mensque biceps, animusque bifrons ;
 41 incerta certis, atraque candidis
 42 conferre sollers ; praeteriti memor.
 43 Euntis actor, et futurum
 44 praeripuisse dolosus aevum.

AD ANSELMUS MASIUM

01_23 v.1 Non, quod Mnesthea, et Antheum,
 2 Sergestumque, Lycumque, et validum Gyan.
 3 Et Sarpedona Dardanum,
 4 atque Anchisiaden ingeminet Maro :
 5 Butenque, et Bytiam, et Capyn,
 6 immanique trucem corpore Pandarum ;
 7 culmen Phocidos occupat :
 8 sed quod semideos, captaque Pergama
 9 aequarit parili tuba ;
 10 surgit Pieriae gloria Mantuae.
 11 non quae quisque canat, Masi,
 12 sed quo bella modo ducat ad exitum,
 13 refert. Sesquipedalia
 14 et nostro resonant nomina classico.
 15 Quantis litoribus fremunt
 16 audax Hysiboas et Calaminthus !
 17 Vallum Pelobates luto
 18 munitus subitis obicit hostibus.
 19 Vastum Limnocharis lacum.
 20 Tristem ne metuant castra famem, meus
 21 In spicas Cereris ruens,
 22 toti Sitologus providet agmini.
 23 Si nox insidias struit,
 24 monstrabit tacitas Troglodytes vias
 25 subvertenda cuniculis,
 26 obstant sollicito moenia militi ?
 27 Montes Tyroglyphus cavat,
 28 metas Helvetiae rumpere fervidus.
 29 Quid prosint celeres doli,
 30 cui furtum noceat, quod spoliū juvet ;
 31 discas ex Meridarpage :
 32 quo dux nobilior nec Steneleus fuit.
 33 A parvis animantibus
 34 magna exempla capi posse, Davidides
 35 olim de specula monet.
 36 Hinc formica pigros ducit ad horreum
 37 terrarum dominos, apum
 38 rex regnare docet. Civibus imperat
 39 nullo saevus aculeo.
 40 Ipsis tuta movet signa Quiritibus :
 41 et Cannense piaculum
 42 dissensu gemini consulis editum,
 43 Varronis rapidi memor,
 44 uno se duce, se consule, corrigit.
 45 Numquam tenuia spreveris.
 46 Num barris minor est musca Philostrati ?
 47 Cygno, Vergilii culex.
 48 Multum debet adhuc Lesbia passeri ?
 49 Quaedam noctua fert diem :
 50 nonnulli favet et Pallas Araneae.
 51 At tu Phoebe pater, pater
 52 quo tandem rapies ? Desine vilium
 53 bellorum stimulos, tui
 54 vatis magnanimo subdere pectori.

55 Da, si quid placeo, Phryges
56 dignos his animis, aut Agamemnona.

AD PHILIPPUM ARAMANDAM

01_24 v.1 Ergo revolves vasta volumina
 2 Justitiani ? Sed placitam Themis
 3 ducturus uxorem, cavebis,
 4 ne pluvio violetur auro.
 5 Majore cura, quam Danaen pater,
 6 include sponsam turribus, intimo
 7 nummatus illam quisque claustro
 8 forsitan eliciet colonus.
 9 Quicumque castum Jus violaverit
 10 lenocinantis fraude pecuniae,
 11 legum est adulter. Non et auri
 12 esse velis, Aramanda mages ;
 13 ut te decebat, dum cecinit tuba,
 14 traxisse ferrum. Propositi tenax,
 15 urgebis indagare punctum,
 16 quod reperit celebratus Ivo.
 17 Non in crumena Caesarei latent
 18 arcana juris dignius utili
 19 praesens honestum, mentis arcem,
 20 non loculos habitat rapaces.
 21 Urunt videntem dona potentius ;
 22 objecta primis nutibus amove.
 23 Si miles in campo fuisti,
 24 justitiae gladio probabis.
 25 Ut aere totum rus spolies, time
 26 In longa litem ducere secula :
 27 malumque quod praetore coram
 28 una dies poterat levare,
 29 exasperandum tradere mensibus.
 30 Festina mulcet gratia. Si dolo
 31 longas in ambages reductus,
 32 mille fluas refluasque technis ;
 33 nec Zasii, nec scrinia Bartholi
 34 reum juvabunt : quaeque tumentibus
 35 buccis. Ad horrorem citabis
 36 sacra tui monumenta Baldi.
 37 Amat forenses his Podalyrios :
 38 qui, cum laborat vena calumniis,
 39 sermone pertentant, ut aegrum
 40 Ausoniis medicentur herbis :
 41 vidi eloquentem saepe Machaona,
 42 prodesse causis jam capularibus :
 43 phthisinque, jejuniue febrim et
 44 pauperiem pepulisse Codri.

ENTHUSIASMUS ANNO M DC XXXVIII.

01_25 v.1 Evan ! quam feror in specum !
 2 Audivit mea vota Aonidum Deus,

3 audivit : feror in specum
4 plenam fatidicis fluctibus. Eueo !
5 Toto nemine turgidus
6 incumbente tremo. Quod patior, novum est,
7 jucundusque dolor. Juvat
8 insanire, juvat cum Furiis novem,
9 et Musis tribus, Eueo.
10 Latonae soboles me mihi surpuit ;
11 immensum tamen in chaos
12 raptu, Fata Pater praescius indidit,
13 i pubes Alemannia,
14 i felix aciem sternere Balthicam,
15 eheu, tarda venis, subit
16 collectis potior Suecia viribus.
17 Quis Lunae residis procus,
18 Turcas Odrysiis finibus evocat ?
19 Hostis tendit in Austriam.
20 Cursum belligeri sistite Pannonnes,
21 vastantur Babylonii :
22 Thraces Susa premunt. Cur refluit Tagus,
23 aurum trudere debilis ?
24 Spumosos agitat Sequana vortices,
25 torrens ire superbior.
26 Et permista tubis arma minax vomit.
27 Jam Rheni trepidant aquae.
28 Victum, ni properes, dux cave Saxonem.
29 Martis vertitur alea.
30 Tu captus traheris visere Franciam.
31 At famosa quis Italus
32 villae praevehitur septa Theoniae !
33 Forti res geritur manu :
34 vindex Caesarei strenuus agminis,
35 mactatas super hostias,
36 infecit gladios sanguine Gallico,
37 trunci cum jugulis cadunt :
38 sectis sparsa jacent lilia crinibus,
39 messis densa cadaverum.
40 Donkerckana natat classis in aequore,
41 Hollandosque fugat, fugat.
42 At non Cattigenae prociduum mari
43 submisere genu, neque
44 despondent animos. Damna Britannico
45 compensant sua litore.
46 Vos Tartessiacy currite remiges,
47 dum clemens favet Aeolus.
48 Sed cur negligitur flebilis Alsata ?
49 Qui salvum cupis imperi
50 immotumque caput ; protege patria
51 Urbem in rupe sitam, fames
52 expugnat, sed et o tristibus Anglia
53 moerens fluctibus innatas !
54 Quo te corripiet Scotia turbine !
55 Belli, credite Teutones,
56 nullus finis adhuc, nam Catalaunia

GAUDIUM BONAE MENTIS. CARMEN GENIALE, DECANTATUM WARENBERGAE...

01_26 v.1 Nullo notari crimine, nil sibi
 2 conferre, diis est ante diem frui ;
 3 potare totis plena ripis
 4 Gaudia, non modica phaselo,
 5 illum Syene torrida frigidis
 6 obnubit umbris, et Meroe tegit
 7 luco ; migraturumque vernus
 8 trans Scythiam comitatur aer.
 9 Frons laeta semper, puraque nubium
 10 gratique risus, et decor, et sales
 11 docto verecundi Falerno,
 12 et facili lyra tracta nervo,
 13 suadent amicum dicere Cynthium
 14 seu fracta caeli porta tonent super
 15 cervice, seu subsidat Orbis ;
 16 stat tamen in media ruina.
 17 Mandante Sulla qui subit innocens
 18 curvi volantes aequoris insulas,
 19 mutabit Aegaeum Lucrino,
 20 jam patriae melioris hospes.
 21 De pane furvo scinditur attagen.
 22 Manant lutosus vina paludibus.
 23 Civis sui sorbebit exul
 24 Socraticas hilaris cicutas.

AD ISIDORUM SCHMIRCKIUM

01_27 v.1 Sexagesima jam Ceres
 2 maturum capulo vidit et Aeaeo.
 3 Autumnus toties novus.
 4 Isidore, tuam fluxit in amphoram
 5 nondum pulsa tamen sitis :
 6 plus aetatis adhuc, plus cupis aeris.
 7 Nec vitae satiat quies,
 8 optantem vapido de senii cado,
 9 heu, faecem bibere ultimam !
 10 Centum annis inhies, ut doleas diu
 11 quae te intemperies agit ?
 12 Cerritus manifestum elleborum furis
 13 et fastidia praeparas ?
 14 Tanto supplicium longius extrahis.
 15 Jam felicius aurea
 16 Aetas terga dedit, quae super, hispidam
 17 tormentis faciem gerit.
 18 Restagnant oculi turpe manus tremunt
 19 nasus Vergiliis madet :
 20 et, quam dissecuit ruga, binominis
 21 totum frons caput occupat.
 22 Restat febris adhuc continuae gelu, et
 23 talpis addita surditas.
 24 Post grando, pluviae, nix, tonitru, vapor,
 25 et quidquid miserabilis
 26 limoso veniens e stomachi lacu
 27 tempestas coquit imbrum

28 eheu, quae cerebri fulmina senties.

AD PAULUM WALTENHOFIUM NARCISSUM

01_28 v.1 Mater venustas plena ferociae,
 2 crinita flavi verticis annulis ;
 3 suas honoratura dotes,
 4 quam fragili male fidit aevo.
 5 Dum floret, omnes despicit altior
 6 quocumque morbo seque licentius
 7 procat, et vivo renidens
 8 In speculo sibi nubit ipsi.
 9 Sed stulta formae copia mutuae,
 10 quid praeter umbras gignere mutuas
 11 posset, quid Iphis ex Ianthe
 12 nupta sua generavit olim
 13 utcumque soli, Paulle, tibi places ;
 14 amas amantem, non tamen alterum :
 15 errore quam grato juventae ,
 16 tam sterili, vacuoque laudis.
 17 Proli creandae sint duo conjuges,
 18 sexum requirit mas sibi disparem.
 19 Ne pulcer eunuchus vocere ;
 20 sideream paritura Famam
 21 ducenda virtus huic thalamo tuos
 22 committe vultus hujus in aureis
 23 optanda nascetur lacertis
 24 Gloria et indubiam secutus
 25 Honor sororem. Tunc adeo meo
 26 dicere versu nobilis : et canam
 27 fuisse tanti, non fuisse
 28 degenerem, facieque turpem.
 29 Virtutis expers forma quid impetras
 30 qua spe superbit, post breve lilium
 31 perire, vel languere jussa ,
 32 triste gravis spoliū senectae.
 33 Haec bruma vernas, haec subigit rosas.
 34 Ledaea certe Tyndaris angitur,
 35 et moeret intricata rugis ;
 36 bisque rapi potuisse secum
 37 miratur, eheu ! Multa putans anus.
 38 Famosa quondam, dum steterant genae,
 39 et flamma venalis Corinthi.
 40 Ingemuit nive sparsa Lais.

AD JULIUM THAMESIUM

01_29 v.1 Oscines sectos, Thamesine, laudas,
 2 colla torquatos, oleo nitentes
 3 guttur ac vocem ; numerosque stricta
 4 concipis aure
 5 utque te credam minus imperitum
 6 judicem, juras nihil evitatis
 7 dulcius cygnis, etiam Caystri

8 reddere ripas.
 9 Non ego mollis cathedrae patronus.
 10 Viva naturae placet, et virilis
 11 vox mihi non quae Phrygis usta ferro,
 12 fractaque tinnit,
 13 illa, seu nostras imitata chordas
 14 seu tuam, sollers Philomela Musam ,
 15 implicet questus, et amoena flens su-
 16 spiria libret ;
 17 praefero verae gemitum columbae.
 18 Oris imberbes citharas, et emptum
 19 carmen argento teneri spadonis
 20 mollius odi.

AD CANUM VIRNIAM

01_30 v.1 Tu plaudis tibi, Virnia,
 2 arcano taciti pectoris in sinu :
 3 introrsumque reconderis,
 4 et gaudes habitare in cochleae modum.
 5 Sermo, quem timide jadis ,
 6 secretum redolet triste cuniculi,
 7 talparumque cubilia.
 8 Fors dici cupies alter Orangius,
 9 stradae portio nobilis,
 10 namque illum penitus sepositam ferunt
 11 mentem, telaque consilii
 12 celavisse decem cratibus abdita.
 13 Vasto navis in aequore
 14 persulcantis aquas, et volucrum via,
 15 reptatumque jugis iter
 16 deprendi poterat certius anguium
 17 Nili et Nassavii caput,
 18 ejusdem populis impenetrabile,
 19 credebatur originis.
 20 Haerebant latebris verba tegentibus ;
 21 et, ceu Phidiaca manu
 22 cordi insculpta forent, praeter Orangium
 23 nemo gutture moverat.
 24 Virtus haec nimia est, et vitium prope.
 25 Malis in medio situs
 26 dispensare tuum, Cane, silentium :
 27 ut nunquam muliebriter
 28 pertuso liquidus currere dolio ;
 29 sic nec pectoris aenei
 30 custodire tenax omnia moenibus.
 31 Nullam mens bona januam,
 32 nullum limen habet, publica regibus
 33 spectari metuat nihil :
 34 audax in medio stare satellitum.

AD NICOLAUM FERONIUM

01_31 v.1 Bacchus probetur vitreus inspici :

2 non tu, Feroni, provida nobili
 3 Natura non frustra negavit
 4 perspicuas animo fenestras,
 5 velanda quaedam nube silentii,
 6 intra Senatum, putria, fervido
 7 secura sunt sub dente verba
 8 lubrica, destituunt loquentes,
 9 miscere sermonem, est popularia
 10 miscere telis praelia tinnulis.
 11 Periculosum crede saevi
 12 alloquium genus esse belli.
 13 Ne garrientem spicula saucient,
 14 canat subinde et lingua receptui.
 15 Fors mille fraudes in reductis
 16 Hannibal insidiis locavit.
 17 Sit praeses oris Sigalion tui.
 18 Cavebis illud dicere : sub rosa.
 19 Quod ipse nequiquam silebas,
 20 scilicet id taciturus alter !
 21 Non et quibusvis auribus Arcadam,
 22 secreta pandes taedia pectoris
 23 Clausi sepulcrum, vincit omnes
 24 turis opes, violaeque odorem :
 25 humata sub quo probra, calumniae,
 26 injuriaeque, et dedecus ultimum,
 27 Iraeque, vindictaeque foetent
 28 Funera, et invidiae cadaver.

AD ARISIUM MOSCHUM

01_32 v.1 Hunc senem dices, Arisi, beatum :
 2 caua non cujus numeratur aetas,
 3 sed velut conchae lapis aestimatur,
 4 rarus Iaspis.
 5 Integras parvus lapis iste rupes,
 6 plurimas unus, pretiosa vincit
 7 gemma, nam dotes breviora gyro
 8 contrahit omnes.
 9 Sic dies vitae sapientis una,
 10 mille stultorum superabit annos :
 11 sic anum prudens fatuam puella,
 12 uva labruscam,
 13 esse multorum est, et habere corpus :
 14 vivere ad paucos venit hujus usum,
 15 Sola mens caeco scelerum tumultu
 16 libera praestat.

AD ANDREAM BRUNNERUM S. J.

01_33 v.1 Jephthen daturus spiritus incidit,
 2 urgere scenam flebilibus modis.
 3 Brunnere ; qualem nostra suadens
 4 tempora, deteriora priscis.
 5 Olim in theatrum sex modios salis

6 Terentiani sparsimus ; et molam
7 versare cum Plauto coacti,
8 movimus in podio cachinnos.
9 Spleni litatum jam satis. Ilia
10 laboret alter rumpere comicus
11 major tragoedum cura, major
12 ordo movet. Juvat esse tristem,
13 insana (nam quid dissimulo) juvant
14 lamenta, totum Corduba me suo
15 pervasit Annaeo : nec Umber
16 jam placet, aut Thymele faceta
17 non est voluptas nulla, dolentium
18 audire questus huc, Puer, ocius
19 affer cothurnum, deme soccos,
20 funde merum, speculumque Othonis
21 majus corusca : quod varias mihi
22 antiquitatis vibret imagines ;
23 rerumque et aspectus locorum
24 Luminis obiciat repulsi.
25 Hic Maspha circum palmiferum caput
26 inter comatas erigat arbores :
27 hic molle vitrum trudat Arnon,
28 mox fluviis lacrimis rigandus.
29 Proh quantus irae turget, et in minas
30 despumat Ammon ! Praelia matribus
31 ploranda funestat rapinis.
32 Tunc pavidis, meus ille Jephte,
33 quaeretur exsul civibus in ducem,
34 quamvis rogatus tardior annuat.
35 Pugnatur. Insignem triumphum
36 Isaciae meruere dextrae.
37 Bene ominato sternitur impetu
38 calcatus hostis, quam dubios natas
39 Victor per eventus ! Honesto
40 profuerat tibi Marte vinci.
41 Ah ! In reversi, filia, filia,
42 fatale patris laberis obvia
43 fatale votum ! Cur repente
44 castra fremunt ululata luctu ?
45 Vertuntur hastae : nulla sonat tuba ?
46 Stat muta belli gloria, laureae
47 feralis inserpsit cupressus.
48 Dira tibi stimulos cupido
49 foras iturae, Jephtias, addidit,
50 O nuptiales interea domi,
51 futura nevisse in auro,
52 O utinam tibi, sponsa, vestes !
53 I Virgo frustra nubilis. I dolor
54 parentis orbi : cumque sodalibus
55 erra per Hermonis virentem,
56 exsequias praeitura, lucum.
57 Cum bis in orbem Luna recreverit :
58 redux ad aram victima, patrium.
59 Ensem cruentabis, sed istud
60 lege rata peragetur intus :
61 ne Syrma risus flebile polluat
62 error nocenti tristitiam joco.
63 Flaccus lucernas, et dolosa

64 sanguinei simulacra colli,
 65 Fictosque gestus, et caput illitum
 66 odisse fertur, rustica displicet
 67 imago pompae ; sumptuosa
 68 pauperis ingenii supellex.
 69 Crudelis intus te feriet Pater
 70 crudelis autem ? Quin potius Deo
 71 instinctus auctore, et jubenti
 72 grande reus soluisse votum.
 73 Ingens in aevum, filia, mitteris.
 74 Tu nascituro, nobilis hostia,
 75 dicere praelusisse Christo ;
 76 sorte tui pretiosa Fati.
 77 Haec acta coram qui referant, erunt
 78 at non puellis sarta ferentibus
 79 prodire morosus negarim.
 80 Dulce decus cumulare vadant
 81 florum coronis pars jaciant crocum :
 82 pars e quasillis expediant rosas
 83 ploratur, aeternamque famae
 84 materiem parit ipse Lessus
 85 heu ! Nulla linquis pignora, Jephthas.
 86 Praerepta caelebs ! Heu sterilis cadis,
 87 omnes Galadinis per annos
 88 virginibus lacrimanda Virgo.
 89 Sed jam decoro cerno madentium
 90 submissa fletu lumina dejici :
 91 Maerore spectator liquescit
 92 multa putans, animosque miscet.

AD MACIEM

01_34 v.1 Soror Galeni vivida sanitas
 2 tibi dicati corporis, huc ades :
 3 huc Gratiarum quarta, divis
 4 juncta tribus, Macies, sonoros
 5 molire passus. Ostia pandimus
 6 dilecta priscis vatibus, ac Deo
 7 spirante, facundoque plena.
 8 Flecte, meum subitura limen,
 9 huc flecte currus, nil vetitum tuis
 10 videbis usquam legibus omnia
 11 ex arte respondent magistrae,
 12 molle nihil, tenerumve tactu :
 13 non nidor ex abdomine, non adeps
 14 cubilis ullo fumat in angulo.
 15 Consurgit ex tofis ab imo,
 16 Inque cavum sinuatur arcum
 17 ingressus antri, caetera pumice
 18 ornantur albo cardinibus crepat
 19 abiegnata mortis porta : passim
 20 talus jacet ; solidumque saxum est
 21 pulvinar ingens. Querna, vel ossea,
 22 vel nulla sedes. Ipse ego corneus,
 23 et paene tralucens, futuri
 24 anticipo cinerem sepulcri.

25 Praelargus umbrae. Non ego nescio,
 26 a te probari tale palatium.
 27 Invisi jam carmen subactis
 28 disposui geniale chordis.
 29 Ne terrearis turbine cimicum,
 30 In me ruentum lege ferociae.
 31 Mordere si possunt, acutos
 32 et poterunt hebetare dentes.
 33 Intra : quid haeres ? Tu Polyhymnia,
 34 Tu dulcis olim Terpsichore mihi :
 35 nunc major ipsamet Minerva, et
 36 delictum gracilis poetae.

AD PAULUM RIVERNAM

01_35 v.1 Paulle, ne fallas animi dolorem :
 2 vince si totum caput irruenti
 3 offeras, nec te maculosa signet
 4 lacrima vinces.
 5 Fallitur tantum gemitu paternus
 6 Maeror incluso, minuique fingit :
 7 interim pelli negat, et medullas
 8 obsidet imas.
 9 Mater, amisso velut orba foetu
 10 Tigris obstantes furit ire contra,
 11 Mater iratis metuenda funus
 12 imputet astris :
 13 dumque plorantes oculos resolvit,
 14 ac supra ripas sinit evagari ;
 15 vana leniri putet, et tepentem
 16 cedere luctum.
 17 Tu pater, tu vir, meliorque conjux,
 18 nec nihil nostris madefactus undis,
 19 majus in mortem, subitosque casus
 20 robur habeto.
 21 Si vel abjectum genus, atque sexu
 22 molle solarer, vel ineruditum ;
 23 tecta plebeio quoque mitigarem
 24 vulnera panno.
 25 Diluit fletus mala, non trucidat.
 26 Strenuis quondam generosa cincte
 27 corda praeceptis, age, Paulle, toto
 28 mergere Fato.
 29 Umbra ne turbet reditura somnum,
 30 incubae Stoa, placidumque dormi.
 31 Qualis Alcides latus audet accli-
 32 nare leoni.
 33 Haec vigil tecum : quid enim mearum,
 34 caelites, rerum stomachatus umquam
 35 subtraho vobis ? Patet omnis arca :
 36 insuper ipse.
 37 Vestra sunt, quae nunc mea dico, vestra :
 38 venit a vobis soboles, et uxor.
 39 Dos, opes, fundi, focus, ara, vestrum
 40 omnia munus
 41 utimur, sed si data, qui dederunt.

42 Unico reddi voluere nutu ;
 43 antequam cogat rigidus satelles,
 44 reddimus ultro
 45 lex diem cunctis statuit supremum.
 46 Ergo mortalem genitum sciebam.
 47 Ergo me proles mea non fefellit,
 48 fida parenti,
 49 quo sub occasum fluet omnis aetas,
 50 more torrentis rapidi praeiuit.
 51 Per tuos Manes tumulumque, Fili,
 52 sponte sequemur.
 53 Qui mori non vult moriente mundo,
 54 stultus, aut vitae nimis est avarus.
 55 Hanc, Deus, testem tibi me resigno
 56 nudus ad aram
 57 tolle, vel dona : refer, aut omitte :
 58 qui nihil contra meditetur, adsum.
 59 Damna seu justum pariter capaci
 60 annue lucrum :
 61 lancis in partes utriusque vergo.
 62 Vis, ut heredem generis relinquam ?
 63 Opto, si mavis, cariturus omni, et
 64 fortiter orbus.
 65 Talis audiri solitus, Riverna,
 66 Fata terrebis, dolor involucrum
 67 rumpet, et tristes inimica vertent
 68 agmina curae.
 69 Ipsa, quantumvis levis, erubescet
 70 torva Fortunae facies sinistrae :
 71 teque migrabit quatiens relictæ
 72 limina portae
 73 mene contemptam ! genuitne leti
 74 pressus aerumnis, oculumve flexit
 75 cedo, quid surdis Sipyllum flagellis
 76 verbero saxum.

AUCTORIS MELANCHOLIA.

01_36 v.1 Horatianam da citharam, Puer,
 2 unco refixam parietis, alteram
 3 vocalis argenti : nec illam,
 4 munus arundineum Menalcae.
 5 Relinque buxum, quam propior modo,
 6 Boeote, tangis, diripe postibus.
 7 Nescis tot exploratus annis
 8 quas lacrimans , animique maestus
 9 annem Camoena ! Tum foribus quoque
 10 clausis memento ducere pessulum.
 11 Nolis apertum, me gemente
 12 tristia, vestibulum patere.
 13 Lessum dolori molior. Urbs nisi
 14 custodiatur praesidio Dei ;
 15 vallumque, turritaeque frustra
 16 excubiae statuentur urbis.
 17 Ergo Brisacum, Teutonici Jovis
 18 Tarpeia Rupes, decidit in manus

19 Brenni ! Puer, quis fila solvit,
 20 et numeros male feriato
 21 turbavit ungui ? Nil sibi consonat
 22 Fides reducat natus ad Aufidum.
 23 Me taedet insani laboris,
 24 fer cyathum et citharam repone.

AD GERMANOS

01_37 v.1 Audemus armis quaerere perdita ?
 2 Non ille certe, qui prope dolium,
 3 spumantis ad fumum lagenae,
 4 et patriam sedet unctus offam :
 5 haud admovendus, dum sibi canthari
 6 pernaeque constant ; et Cereris vitrum
 7 insigne nodis, et capacis
 8 struma scyphi nova vina fundit.
 9 Haec bella passim cerno madentibus
 10 pugnata mensis. Bella sed, heu ! nimis
 11 pudenda, nec multum Gothunno,
 12 aut Geticis nocitura Verpis.
 13 Ni verioris militiae seges
 14 In tela crescat : qualia novimus
 15 vibrasse Marsos, et valentem
 16 sistere Pulidamanta currus :
 17 aut quanta noster torserat a Nigro
 18 qui Monte nomen fulmineum tulit
 19 Priscique Schweppermannus aevi
 20 bis gemino satiandus ovo.
 21 Heu ! surge tandem, pejor avis nepos
 22 vides, ut Istrum barbarus inquinet ;
 23 ut cuncta subvertant Alani :
 24 et solidi nihil ensis audes !
 25 Insurge in hastas. Non acupenserem,
 26 mappisque fusos hostis apros, neque
 27 crateras, imbellemque thyrsum,
 28 aut vitrei timet arma Martis.

AD AQUILAM ROMANI

01_38 v.1 Surge, Romani Jovis et trisulci
 2 fulminis custos, aviumque Caesar :
 3 praeliaturas acies minatur
 4 ala rebellis
 5 vulturi Sueco sociant frequentes
 6 signa bubones, acuuntque rostra.
 7 Totus hostili legione circum
 8 textitur aether.
 9 Stringe jam notos, neque differ ungues,
 10 arma concussa sonuere nube.
 11 Sistit in caelo veterem tibi Phar-
 12 salia campum.
 13 Pelle Finlandos, age, pelle corvos.
 14 Ora Stymphali vacuetur Hunnis :

15 milviis ningat, lacerisque Lappis
 16 fluctuet aer,
 17 Victor optantem redeas Viennam,
 18 alitum sacra comitante turma.
 19 Impleat Mavors spoliis volantum
 20 castra Quiritum.

TRES HEROES

O1_39 v.1 Exempla verbis praefero scindite,
 2 obscura somni scindite nubila,
 3 umbrae triumphales, et armis
 4 Elysiam reserate noctem.
 5 Desueta pridem pectora Teutonum,
 6 formidolosos tundere Bistonas
 7 exsuscitaturi, sepulcris
 8 (si Superi statuere) vestris
 9 prodite Manes. Rumpite vincula
 10 fatigue leges tu prior omnium,
 11 regnator Epiri, Molossis,
 12 et Macetum celebrate genti.
 13 Qualis ruebas in Geticos canes !
 14 Minore velox semifer impetu,
 15 e monte decurrens paventes
 16 Labdacidas agitavit orno.
 17 Hic ille bellis clarus Achaicis
 18 est Castriotus. Si cujus acinacem
 19 contempsit hostis : sed tremendam
 20 saepe manum, validique sensit
 21 pondus lacerti cum medios fremens
 22 globos secando, dux equitem simul
 23 equumque, confertos in unum,
 24 divideret penetrante summa
 25 et ima ferro sessor, et unico
 26 infessus ictu sordida quadrupes
 27 cruore porrecti per arva,
 28 continuum subiere letum.
 29 Suismet idem moenia moenibus,
 30 portisque portas fregit aeneas :
 31 et saxa praemunita saxis
 32 obruit, Haemoniasque late
 33 vastavit urbes. At patrios Lares
 34 quantus tueri ! Thrax acie ferox
 35 aequante flaventes arenas,
 36 quot Libycis jacuere campis ;
 37 parvam (pudendum) non numerabilis
 38 Croiam premebat, jam laceris famem
 39 muris, et obsesso pavorem
 40 intulerat mala Fama civi.
 41 Accessit astus, frausque periculum
 42 motura donis, illecebrae volant
 43 ad summa vallorum et doloso
 44 Ingenium leve ludit auro.
 45 Sed expeditus cuncta Georgius
 46 perrupit armis, arma ferocior
 47 deliberata morte, miles,

48 arma para ; fremere, miles arma.
 49 Praecedo vel sic. Haec ubi gloriae
 50 Severus emptor ; vendere laudibus
 51 vitam paratus pandit arcem ;
 52 perque Getas, piceamque nubem,
 53 et feta caeco Marte tonitura,
 54 fusumque aheni sulphur, et ignei
 55 torrentis horrendos fragores
 56 reliquiis comitatus exit,
 57 damno minantum. Sic Libycus Leo,
 58 quem dormientem saltibus aviis
 59 clausere pastorum catervae ;
 60 prima fames ubi suscitavit,
 61 miratur, et quamquam undique ferreas
 62 sepes tuetur, turbidus emicat :
 63 viaque facta frangit Afri
 64 oppositas animosus hastas.
 65 Quos ille pugnax disicit obices
 66 in portuosae se super agmina
 67 effudit in morem procellae :
 68 quae decimo revoluta fluctu,
 69 immugit astris, fertur ad ultimum
 70 urgente tristes milite ferias,
 71 demens Amurathes superbum
 72 dentibus instrepuisse, coram
 73 bassis, ab ira collacrimantibus :
 74 fissique labris, et digitis sibi
 75 cecidisse praemorsis ; dolore
 76 Inque fugam rabiemque verso,
 77 tantum supremis icta periculis
 78 Virtus, honestum dum petit exitum,
 79 pulcherque desperantis ardor
 80 cordis habet, stimuli acuti.
 81 Unam duello fortior altera
 82 necessitatem saepe necessitas
 83 absorbet : et probrum timenti,
 84 difficile est metuisse Letum.

HEROS bis. JOANNES AUSTRIACUS IMPERATOREM CELEBERRIMUS.

01_40 v.1 At non marinis Austriacum tubis
 2 late sonandum terruerant Getae ;
 3 quamvis aduncis plena rostris
 4 silva, sagittiferumque pontus
 5 vectaret hostem. Christiadam phalanx,
 6 Io triumphae, sparsit Echinadas
 7 tabo Gelonorum : cadauca
 8 sanguineus rotat arma vortex.
 9 Circumsonantes vix maris alea
 10 tentata naves miscuit, ac viros :
 11 Cum barbarorum vis repressa,
 12 et domiti cecidere fastus.
 13 Accensa virtus nec numerum timet.
 14 Multo tremendus remige Concanus
 15 fugatur a paucis, et horret
 16 aequorea fluitare valle.

17 Quis, Luna fractis livida cornibus,
 18 sub nube moesta tunc animus fuit,
 19 classem pharetratam videnti,
 20 ad gelidum properare stagnum
 21 tetri Charontis : jamque aliis regi
 22 velis, et aura non simili ! Senex
 23 instat, per obscuramque Lethen
 24 frustra vehit reditura numquam.
 25 Ac si veneno Thessaliae nurus
 26 te polluissent ; diceris indiga
 27 pelvis canorum tinnientis,
 28 funereo rubuisse rhombo.
 29 Cum molle Nereus interea fretum
 30 enaviganti sterneret Austrio :
 31 summoque donatum tridente
 32 obvius exciperet quadriga.
 33 Hoc Baetis, hoc et masculus Adria
 34 Tybrisque novit : qui viridi sedens
 35 tapete riparum, hinc Iberos,
 36 hinc venetum cecinit Leonem.
 37 Tunc Roma septem subsiliens jugis,
 38 pictusque rubris membra coralliis
 39 Triton, jocosus per fluenta
 40 aere strepens Aniena lusit :
 41 Tuscaequae conchis versicoloribus,
 42 plausere Nymphae. Tunc Zephyri pates
 43 Eurique festivoque currus
 44 Hippotadis sonuere nimbo.

HEROS ter. JOANNES HUNNIADES

01_41 v.1 Et tu ferocem, Pannoniae decus,
 2 vultum sub auras, Hunniades, refer,
 3 quo stante vivo, tuta numquam
 4 Odrysii stetit aula regis.
 5 Regnare toto creditur aethere
 6 per sola notus fulmina Juppiter :
 7 sed te Musurmanni sciebant
 8 vivere funeribus suorum
 9 expergefatti. Te capulo tenus
 10 fixis superstans hostibus, alterum
 11 Jovem probasti : tam profundo
 12 corda metu glaciante Thracum
 13 ut et fugaces exanimaverit
 14 incussus imis visceribus pavor ;
 15 et mater infanti molesto
 16 Turca tuum minitata nomen ;
 17 terrore fletum provida sisteret.
 18 Qualis Cometes, sanguineum genus !
 19 Si forte stellarum coorta
 20 seditione, tumultuosum
 21 invasit axem ; territat omnia
 22 late minaci fronte Palatia :
 23 magis tyrannos o salutis
 24 Stella, tuo memoranda civi,
 25 ortuque felix, Hunniades, jubar !

26 O triste Turcis omen et ignei
 27 fatale salve Martis astrum !
 28 Quod toties Othomannus omni
 29 horrere visus vertice Bospori,
 30 sese cavernis turpibus abdidit
 31 pallens ; ut exsternatus anguis
 32 Cum subitae tonuere nubes.
 33 Ille, ille caudae multiplicis Draco,
 34 quod jactitabat , sed capitis Draco
 35 unius ; illisis cerebri
 36 procubuit super arma nervis.
 37 Qualem trisulca terrigenam juba
 38 laetum, et Pelasgos mille volumina,
 39 spirasque, per saltus trahentem,
 40 explicuit Capanea pinus.
 41 Isto, Quirites, se probet aemula
 42 ductore virtus : et gladios, velut
 43 ad enovaturam retusos
 44 exacuat rediviva cotem.

AD WILLIBALDUM EHRENMANNUM

01_42 v.1 Est et hoc nomen, Wilibalde tanti.
 2 Me suum Virgo jubet esse vatem :
 3 Virgo cantanti Galilaea molles
 4 applicat aureis.
 5 Illa versuro lituos in hostem,
 6 mitte sectari modo castra pixit.
 7 Strage deformes alio loveris
 8 tempore pugnas.
 9 Nunc tamen mitis, nihil inquieto
 10 debeas Marti. Sit oliva lauto
 11 nexa non cornus. Volucres capillis
 12 detrahe cristas.
 13 Sin et in praesens, animum furentem
 14 tanta bellorum stimulat cupido ;
 15 nostra permistis quoque fixa signis
 16 adde tropaea.
 17 Noster es, nostris agitande flammis,
 18 nos canes primum, celebris sequetur
 19 tillias, magnam meditata famam,
 20 arma virumque.
 21 Jam fluant sacri fidibus calores.
 22 Ipsa te chordas quatiente, blandum
 23 inferam numen numerosque dulci
 24 arte juvabo.
 25 Haec ubi : gratum jaculata lumen.
 26 Astitit coram ; simul evoluta
 27 nube, crinales radios ab omni
 28 parte retexit.
 29 Utque ferratam manibus tenentem
 30 repperit pennam, gladiique acumen,
 31 et tubae cornu, galeamque et hastam ex-
 32 cussit in auras.

AD DIVAM VIRGINEM

01_43 v.1 Quem, Regina, tuo semel
 2 afflaris Zephyro, non aliis velit
 3 ventis ille vehi super
 4 undas pegasei fontis, ubi sacram
 5 venae laetitiam bibat,
 6 et facunda redux carmina temperet.
 7 Nec, cum pieriam chelyn
 8 arguto fidicen pollice moverit ;
 9 formosam Lalagen canet,
 10 vultumque ac nivea colla Licymniae,
 11 aut nigras Glycerae comas :
 12 sed dotes potius, Virgo, tua lyra
 13 emirabitur aurea.
 14 Et nunc, sive caput sole serenius ;
 15 seu lunae timidum jubar
 16 subjectae pedibus dicet, et igneas
 17 zonae sidereae rosas
 18 nunc ut virgineo castus et integer
 19 partu detumui sinus
 20 Martis non solitae nomen et oscula
 21 laetis humidi lacrimis,
 22 vagitumque Dei : tum liquidum melos
 23 caeli et non rude gaudium.
 24 Nunc formam pueri : sive nitentibus
 25 gemmantes oculis faces,
 26 infusumque diem crinibus, ac genas.
 27 Mali fragmina punici,
 28 et costi madidos unguine dactylos.
 29 Seu quae plurima ferior
 30 aetas bis geniti numinis edidit ;
 31 narrabit fide Teia
 32 vates partheniam vectus in insulam.
 33 O ergo facilis veni,
 34 nec te, Diva, tuis subtrahe laudibus ;
 35 quas si dura mihi neges ;
 36 non opto lyricis vatibus inseri.

CELEUMA MARIANUM SIVE LAUDES DIVAE VIRGINIS

02_1 v.1 Regina : nam quo nomine te vocem ?
 2 Cui mille naves laudibus asperae,
 3 honoris in portu quiescunt :
 4 mille novae subiere pontum.
 5 Trans claustra Chinarum, et Japones feros,
 6 encomiorum non popularium
 7 Gazam relaturae superbam.
 8 Omne fretum tibi, Diva, servit
 9 Remisque velisque et super aethera
 10 late refuso gurgite gloriae :
 11 qua sol supinos, quaque pronos
 12 tollit equos abeunte curru.
 13 At illa navis, quae Galileidos
 14 inscripta sacro nomine Virginis,

15 favoris aspirante vento,
 16 Oceanum penetravit immensum :
 17 o quas profundo fertur ab aequore
 18 reversa merces, quos cumulos opum
 19 In Nazarenos, unde primum
 20 solverat, evoluisse portus !
 21 Electa sicci cinnama corticis,
 22 Myrrhamque et ingens pondus aromatum
 23 crocumque, nardumque et fragranti
 24 balsama deproperata rivo.
 25 Non tale quidquam protulit India ;
 26 non ex Sabaea decidit arbore :
 27 nil tale Medorumque messis,
 28 aut Cilices oluere nimbi.
 29 Sed et genistis pendula Punicis,
 30 ardore miro mala rubentia,
 31 ne pressa marcerent, in ostro
 32 virgineae jacuere prorae.
 33 Cedros comantes e Libani jugo,
 34 et propter amnem tot platanos sitas ;
 35 summoque divulsas Sionis
 36 Monte quis enumeret cupressus ?
 37 Divina totis litoribus Ceres,
 38 plenae per oras sparsa crepidinis,
 39 surgebat in grandes acervos.
 40 Non aliquo minuenda dempto.
 41 Fluxere conchis vina capacibus,
 42 peculiaris vina notae, botro
 43 expressa Cypri : qui Calaenae
 44 chrysolithos superabat uvae.
 45 Post quantus auri fulgor et ignium
 46 dives marinorum irrubuit sinus !
 47 Advecta cum gemmis eburni
 48 Copia quam pretiosa dentis,
 49 In regis aulam sectilis, et torum !
 50 Collata tecum se Salomoniam
 51 classis fatetur, Diva, vinci.
 52 Quas variis opulenta ripis
 53 Natura sparsit, colligis omnium
 54 complexa dotes. Totus in unicum
 55 defluxit aether, parva, pulchri
 56 est facies, quoque magna Mundi.

MILO CROTONIATES SENEX. HUMANAЕ IMBECILLITATIS MONITOR.

02_2 v.1 Quisquis aetati juvenile fidis,
 2 et tuos jactas temere lacertos ;
 3 robur exemplo tenuare cani
 4 disce Milonis.
 5 Qui bovem pugno violentus olim
 6 cernuum vulgo metuente stravi,
 7 ipse me mirans penitus solutis
 8 languo nervis.
 9 Nempe tunc nullam tenui securim
 10 nudus armorum. Manus ipsa ferrum,
 11 ipse ferratus fueram, nec ullo

12 ligneus ictu,
 13 dexteræ suppar humerisque totum
 14 venter absumpsit, mea bella, taurum :
 15 Indus occisum Phaethon, sepultum
 16 vidit Hiberus.
 17 Nunc ubi vires, ubi tantus ille
 18 frater Antaei ? Pudet esse notum.
 19 Publicae quid jam cumulata prosunt
 20 munera luctae ?
 21 Strage famosus rapida leonum,
 22 jam lupos vito pudor heu ! Senectae
 23 terret assuetum vacuare silvas
 24 obvia vulpes.
 25 Saepe dimensum virides ad annos
 26 corpus expendo, nec in hoc Milonem.
 27 Cerno quae situm : mihi saepe multa
 28 mentior ipsi.
 29 Forsan a memet tacite recessi.
 30 Credar immotis pedibus stetisse,
 31 vir manu pressa retinens inexpu-
 32 gnabile pomum.
 33 Erro figmentis, dubiaque vulgi
 34 laude deceptus : neque me juvenco
 35 ulla luctantem maculisve pardi
 36 sparsit arena.
 37 Quid rosas semper querimur fugaces ?
 38 Quercus in nigro sua fata luco
 39 sentit, et tandem ruitura toto
 40 vertice nutat.
 41 Fortis est, qui se negat esse fortem :
 42 aut suas certe meliore vires.
 43 Lege dispensat propere sequentes
 44 cautus in annos.

PAEANBOICUS AB AUCTORE CANTATUS

02_3 v.1 Haec illa lux est, quae pepulit metum,
 2 et atra belli nubila candidis
 3 discussit astris : cum sub uno
 4 imperii Latialis ictu
 5 Fortuna staret. Torva Bohemia,
 6 Albi minaces concutiens jubas
 7 leonis, in Flavum ruebat,
 8 sanguineo metuenda rictu.
 9 Qua belluosi Stella cubilia
 10 praesignat Horti, verius imminens
 11 Pragae Cometes ; dira motis
 12 signa tubae cecinere castris.
 13 Clivo rebellis miles in edito,
 14 in valle noster. Quanquam adeo palus
 15 tardabat, uligoque putri
 16 crassa lacu, medique pontis
 17 obex : morantem transiliit pedes.
 18 Hac est eundem, dux prior increpat,
 19 adversa sustollens in hostem
 20 Maximus Aemilianus arma ;

21 tum vero crebris icta tonitruis
 22 mugire tellus : fulminei Joves
 23 stridente torqueri metallo.
 24 Vox gemitus, ululatus, irae
 25 miscentur una. Sic geminus ruit
 26 torrens ab Haemo, quisque suam rapax
 27 spumare brumam : donec alter
 28 per scopulos, per et arva victor.
 29 Cursu feratur jam sua libero.
 30 Mars tela telis, et manibus manus,
 31 et scuta scutis mistus aequat.
 32 In galeas aliena surgunt,
 33 caduntque cristae cornua proximae.
 34 Proh quantus ensem stringit in agmine
 35 Bucquius ; et quamvis labore
 36 vulneribus, fodit ora ferro !
 37 Immane nixus quot cuneos secat,
 38 supraque toto vertice Tillius
 39 intorquet hastas ! Non tot haedi
 40 Caurus agit pluvialis imbres.
 41 Jamque omne bellum nomine perdit
 42 fit vera strages : tantus amor necis
 43 stat miles in rupem, et minanti
 44 terga negat, faciemque praebet.
 45 Nudata Letum scandit ephippia,
 46 passimque nudat. Caesa cadunt velut
 47 armenta ; neglectisque Parcibus
 48 tres Furiae secuere fila.
 49 Io ! dehiscunt undique copiae,
 50 et turpe mordent degeneres solum.
 51 Sublimis ad Bojos volat vic-
 52 toria, pulvereamque pennis
 53 inscribit auram. Quid juvat aereas
 54 praeferre parmas ? Omnia proterit
 55 virtus, Anhaltinumque fracto
 56 detrahit exanimem caballo.
 57 Turnus superbi nominis ambitum
 58 jactare visus, denique repperit
 59 majoris Aenea lacertos.
 60 Verte pedem, Frederice, retro,
 61 Rex heu ! caducae fabula gloriae.
 62 Campum petebas, seu Megalesia
 63 Romana spectaturus inter
 64 artificis simulacra ludi.
 65 Discede Circo. Feria (non vides ?)
 66 hostile spirat praelia classicum :
 67 frustra nitentes reverti
 68 mergit equos equitesque Molda.
 69 Ergo incitata cornipedis fuga,
 70 sese paventem protinus abstulit
 71 per plana, per saltus ! In Urbem
 72 non alio rediturus anno.
 73 Soluta laevo crure Periscelis
 74 (Pudor !) Britanni perditur in via
 75 favoris ornatus : repertum
 76 ludibrio diadema multo.
 77 Jactent feroces se numerosius
 78 in bella fastus : spes crepat improba

79 tandem, sinistrorsum, et triumphat
 80 laurigero bona causa curru.
 81 Illam ministris auxiliaribus
 82 circumdat aether : et medias licet
 83 feratur in flammis, obumbrat
 84 aligerum clipeata nubes.

AD MATREM AMABLEM.

O2_4 v.1 Quisquis o mitis, tua teque, Mater,
 2 non amat, tristi niger est veneno ;
 3 et soporantis furiale virus
 4 suxit echidnae.
 5 Illum et in saltu, fera saeviolem
 6 tigris a veris catulis removet,
 7 lacte depulsum ; timuitque dirum
 8 pascere foetum.
 9 Illum et insani timere fluctus,
 10 ore spectantis prius excitati :
 11 illum et horrebit venientem ad umbras
 12 janitor Orci.

AD OTHMARUM DANDIRAM

O2_5 v.1 Si verum excutimus sinu,
 2 ex quo fatidica primus in arbore
 3 suspendit Genitor gulam ;
 4 heres stultitiae non dubius nepos,
 5 infelix patrimonium,
 6 Manes quisque suos ac furias habet.
 7 Iphis debitus in suas
 8 sectus particulas as pueris datur.
 9 Hinc jam cymbala, patrii
 10 juris signa petunt, et quatiunt nolas.
 11 Dulce est desipere in loco :
 12 factis quisque suis clamat Horatius.
 13 Raro vertice non scatet
 14 seu cornutum aliquid, seu bene mobile
 15 et par auriculis Midae.
 16 Frustra dissimulas Dandira Dandirae,
 17 et dici fatuus fugis.
 18 Ah ! non te fugies : sive Porysthene,
 19 seu defluxeris Isara !
 20 Fatis res agitur : fata nepotibus
 21 instant. Desuper ingruit
 22 convulsis cerebrum debile tegulis
 23 urgens imbricator Notus ;
 24 ventosumque caput Gorgone sibilat.

AD CAROLUM WETTERAVIUM

O2_6 v.1 I, quo vocaris, Carole, sed prius

2 politiori fac patientiae
 3 immane votum. Dice blandum
 4 ferre jugum, et lepidos dolores.
 5 Est aula pontus. Spes tua naviget
 6 vicina ripae. Qui pelago nimis
 7 fidit quieto, larga praeceps
 8 immodicis dare vela ventis ;
 9 calumniarum saepe cerauniis
 10 illisus, eheu ! Cum gemitu ratem
 11 ad saxa non vitata franget,
 12 tristius Emmanuele Sosa.
 13 Sparsae natabunt ludibrium trabes,
 14 ridente portu, quo male solveras
 15 in altum ? Et eluctata raro
 16 frustra suum Dominum revisent.
 17 Quod turbulentum senseris, edoma,
 18 mentes hiulcas Gloria transilit,
 19 fastidit imas, vive nulli
 20 asperior, tibi durus uni.
 21 Sit magna famae cura, supercili
 22 sit nulla : fastum palpebra nesciat.
 23 Utcumque sors mutanda ludit,
 24 non cupias cecidisse semper
 25 ad vota talos. Purpura, quam geris,
 26 mutat colores. Sidera nunc micant,
 27 nunc nube subjecta teguntur ;
 28 perque vices variatur annus.
 29 Felicitatis pars, puto, maxima est,
 30 felicitati fidere parcus.
 31 Qui non latens latere mallet,
 32 ille potest sapuisse dici.
 33 Nescis ? In aula sunt vitrei gradus.
 34 Scandes deorsum crebrius, et cades
 35 sursum ; repentinoque terrae
 36 terga dabis resupina motu.
 37 Sed temet ipsum dispice : caetera
 38 permitte Fatis. Rodit inutilis
 39 exulceratum cura pectus ;
 40 seque dolor cumulat dolendo.
 41 Caelum minatur fulmina ? sustine.
 42 praesens voluptas allicit ? abstine.
 43 Fortuna blanditur ? recede.
 44 Vana minax fremit arma ? ride.
 45 Places ? Favorem cautius occupa,
 46 jaces ? Triumphata tutus in otio.
 47 Levaris ? exulta modeste.
 48 Deprimeris ? patiare flecti.
 49 Insultat hostis ? dissimula. Dolet ?
 50 gravare noli, plura quid impero ?
 51 Virtute stabis. Sola Virtus
 52 et facit, et faciet beatum.

IN GRATIAM NOBILISS. ADOLESCENTIS SEBASTIANI VENATORIS

02_7 v.1 Jungentur lepori canes,
 2 et pardi capreis, et timidi latus

3 asternent ovibus lupi.
 4 Pisces aërios transilient Notos :
 5 et supra juga montium,
 6 ballaenae choreas cum vitulis agent,
 7 cervi subter aquas, sua
 8 deponent liquidæ cornua Naiadi,
 9 quæ saltus per et avia
 10 silvarum volitans, pennipedes apros
 11 laxis retibus induet.
 12 Haec possunt fieri, Virgo, meum decus.
 13 Ut te, vel tua, deferam ?
 14 (Sic me, Diva, juves) haud fieri potest.

EXCLAMATIO. IN FUNERE DIVITIS, CUM SEPELIRETUR.

O2_8 v.1 Adeste, magni carceris incolae,
 2 parvoque claudi discite carcere.
 3 Hanc vestra libertas Seriphum
 4 hos Gyaros subit exul orbis.
 5 Post fata cunctis sufficit angulus,
 6 et parvus affer. Turrigeris ubi
 7 innixa Maurorum columnis,
 8 ac minio variata moles ?
 9 Aut lata per quæ jugera milvius
 10 volans, citatas tot stadiis tamen
 11 lassavit alas ? Nunc avitis
 12 nomen ubi fluitare bullis
 13 sparsum, et cruenti sanguis originem
 14 foetens tyranni ? Nunc lituis ubi
 15 elusus, et rumor vapore
 16 astra super populosque vectus ?
 17 Venter pusillus, grande negotium
 18 quo jam recessit ? Quis leget ostrea
 19 Gaurana pransuro ? Ligatae
 20 quem veteri saturabit uva
 21 fuligo testae. Pomiferis ubi
 22 autumnus implens arboribus nemus ?
 23 Funesta creverunt Adami
 24 (inserere nunc Meliboeæ,) poma
 25 ingratus heres caetera possidet,
 26 te flente ridens ille palatii
 27 metator, insultat sepulcro,
 28 Calve, tuo, titulosque calcat.
 29 Fert ille torques, et Tyrii vomit
 30 spumas aheni : te redimiculis
 31 cingent inornatum lacertae.
 32 Heliadum bibit ille crustis
 33 tandem solutis caecuba clavibus
 34 mappamque tingit : te nec aqua, cinis,
 35 lustrare dignetur. Quietem
 36 sub placido capit ille cygno :
 37 te saxa pressant. Ille reconditae
 38 talenta gazae promet, et intimae
 39 avarus immigrabit arcae ;
 40 funereo tibi nec triente
 41 In os reposto. Si lacrimas dedit,

42 cum dulce pondus, carum odium extulit ;
 43 credantur emptae ; vel Charontis
 44 immemorem redolere Lethen.
 45 Proh fluxa rerum, fluxa potentia,
 46 opumque ludus ! Somnia, somnia
 47 emissa per rimas eburnae,
 48 mox iterum revocanda, portae.

DE JOANNE BABYLA SUEVO

O2_9 v.1 Credet hoc quisquam ? Babyllas maritus
 2 conjugis quintae, simul occupatam
 3 litibus, secum rapuere tristes
 4 fata sub umbras,
 5 ducit et sextam, vetulus juvencam.
 6 Unde tam diros, precor, hausit ignes ?
 7 Esse dicamus super omne regnum
 8 majus amoris.
 9 Qui maris fluctus semel enatavit,
 10 non bis accusat mare : sed madenti
 11 veste suspensa Galateae ad aram,
 12 abstinet undis.
 13 Nesciunt stulti sibi non nocere
 14 quinta quem nullis domuit lupatis
 15 uxor, in poenam dominas meretur
 16 ducere centum.

AD PAULUM RIVERNAM

O2_10 v.1 Frustra querelis conterimus diem.
 2 Jam nunc inanes mittite, Stoici,
 3 rixas : locuturumque verba
 4 Pieriis socianda chordis
 5 audite vatem. Quis sapiens ? Sibi
 6 sat ipse solus. Quem neque dimovet
 7 a jure libertas, nec ensis
 8 purpurei violens tyranni.
 9 Regnare dicas : qui posuit metus,
 10 hic sceptrum sumpsit. Nobile cum Dei
 11 templum, fit orbis ; digna templo,
 12 pectus erit sapientis, ara.
 13 Nec Rhenus illi gurgite patriam
 14 signat, nec Ister. Roma sit Ausonum,
 15 an Shonga Bojorum, profunde
 16 dissimulat generosus hospes,
 17 mundi inquilinus : moenibus ac domo,
 18 quam sol eundo circumit, ignea
 19 contentus, includi lutosa
 20 Urbe negat brevibusque muris.
 21 Nullius idem sollicitudinis,
 22 quo natus anno, quo genitus patre :
 23 vulgo requirenti fatetur
 24 luce palam, sine fraude tantum
 25 se nosse recte vivere. Vivere,

26 non esse solo vescier aethere :
 27 sed laude, virtutisque fructu
 28 egregiam satiare mentem.
 29 Ut quisque caelo decidit optimus,
 30 est ejus annus. Tempora, crastinum
 31 ignorat hesternumque mane,
 32 Cum superis hodieque vivit :
 33 et puncto in uno totum agitat sui
 34 collectus aevum linquere sarcinam
 35 et ferre mortalem paratus :
 36 quamque piger cupiisse multa,
 37 tam curiosis luminibus vigil :
 38 ut temperatum pectoris alveum,
 39 concinna tranquillo voluntas
 40 naviget, insideatque vento.
 41 Non Ira fluctus, non Amor excitet ;
 42 frangatve remos impatiens Dolor :
 43 aut incitatae vela mentis
 44 destituat timor in Charybdi.
 45 Hic liber est , qui se sibi vindicat :
 46 suique semper nobilior bonis,
 47 caduca, quae late patentem
 48 trans animi jacuere ripam,
 49 indigna curis grandibus aestimans ;
 50 quocumque casu perdita, cum parum
 51 segmenta tonsae sparsa barbae,
 52 restitui spoliatus optat.
 53 Jam qualis inter prospera ? Nubilus.
 54 Rebus secundis, si nimiae fluant,
 55 oblatrat, infigitque dentem.
 56 Fluctibus exagitatus, inter
 57 adversa tanto laetior exsilit.
 58 Fortuna mollis pugnet, an aspera,
 59 haud curat, utriusque victor.
 60 Ferreus in vitream cadendo,
 61 frangit gementem pondere : ferreae
 62 luctator obstat laneus, ac rudes
 63 consopit ictus et fatigat
 64 arte pari jaculantis artem.
 65 Hac ille tutus, non premitur malis ;
 66 sed major uti gaudet, et ultimam
 67 expectat inconcussus horam :
 68 qua Superi voluere lege.
 69 Si certa capti mors animi fuga est ;
 70 cur expavescat compedibus Geta
 71 solvendus ? Auctorem sequatur
 72 me quis, et ad populum silentem
 73 citatus. Adsum, clamat, et irruat
 74 festivus umbris : seque petentibus
 75 reddat, nec accuset negantes
 76 plura Deos iterare lustra.
 77 Nulli querentes secula corripi,
 78 calumniantur fata protervius ;
 79 quam qui merebatur recondi
 80 ante diem, properante fato.
 81 Hic fila solvo, quid mihi, Virina,
 82 quid, Paulle, dices magnificentius ?
 83 Jam nunc quiescamus sub alno :

84 cras aliam feriemus oden.

AD D. VIRGINEM

O2_11 v.1 Diva, quam circum spatiosa late
 2 hinc et hinc crescit nemoralis arbos ;
 3 et supra nubes procul acta ramis
 4 sidera vertit.
 5 Ut libens dignas habitare sedes
 6 cerno sublimem ! Nebulosa quamvis
 7 saxa praecingant, amor egit altum
 8 visere montem.
 9 Cui Therapnaeae metuant Amyclae
 10 terga conferri, viridisque Cynthus :
 11 quaeque famosos agitata pascunt
 12 Maenala cervos.
 13 Verticem supra, mediumque caelum
 14 inter et terras humiles jacere,
 15 arva despecto penitus remota,
 16 proximus astris.
 17 Hic moror. Vos, o socii, redite
 18 indices voti. Stat in hoc recessu
 19 emori ; nam quo tumulo reponam
 20 dignius ossa ?
 21 Spirat ex antris pietas, et horror
 22 conscius Nymphae. Locus ipse gratum
 23 terret ac mulcet, Superique per prae-
 24 cordia fusi.
 25 Sive nimbosas quatit Auster alas :
 26 sive brumali Boreas minatur
 27 ninguidus cornu : niveae tenemus
 28 Virginis aulam.
 29 Hinc ut avellar ? Prius ima valli
 30 incidet rupes, pedibusque dorsum
 31 et caput junget : prius ipse fontem
 32 deferet Oenus.
 33 O quies semper memoranda silvae,
 34 o tuum vere meritura nomen :
 35 da frui fessis aliquando vera,
 36 silva, quiete.

FUGE DILECTE MI, ET ASSIMILARE CAPREAE, HINNULOQUE CERVORUM...

O2_12 v.1 Miserarum est, nec amori dare finem :
 2 nec amantis tamen aestum tolerare
 3 propiorem : nec amando cruciatam satiari.
 4 Fuge proles genitoris sine matre :
 5 Libani qua sacra vestit juga cedrus,
 6 age, praeceps salientum fuge ritu caprearum.
 7 Fuge praesens, mea Lux : nam nimis uris.
 8 Flagro, qualis liquefacta pice taeda :
 9 simul ignes agitados leve venti jaculantur.
 10 Age proles genitricis sine patre,
 11 fugientes cata cervos imitari :

12 super altos redolentum fuge montes Zephyrorum.
 13 Ubi nardo socialis crocus halat :
 14 ubi spirat Solymaeae nucis arbor :
 15 ubi thuris bene largus, generosi fluit imber.
 16 Fuge, sed respiciens huc refer ora.
 17 Iterum saevit ocellus, fuge tandem
 18 neque velox, neque tardus : fuge ritu caprearum.

MERCURIUS

O2_13 v.1 Ocius gressum celerate, cives.
 2 Nuntius Maia generatus adsum ;
 3 Qui per infernas superasque lucet
 4 semita sedes,
 5 huc recens Egra venio, per auras
 6 lapsus ; ut ventos agilis secarem,
 7 addidi pennas tunicatus et ta-
 8 laria plantis.
 9 Bis nimis raptim properantis angues
 10 sede concussi cecidere sceptri.
 11 Bis reclinatus medio galerus
 12 vertice fluxit.
 13 Imus ad fontem ducis : inde mira
 14 major audiri referam duella.
 15 Omnium nostris onerata monstris
 16 tinniet auris.
 17 Ordinar, linguis, populi, favete :
 18 cuncta, Fridlandus violens, ab imo
 19 imperi pessum solio daturus,
 20 credite, vixit.
 21 Ordinem fatiferiemque pando.
 22 Pone se Pilsna timide relictas,
 23 multaolvebat nocitura moerens
 24 solus in arce.
 25 Proditis ergo moriemur armis ?
 26 Mene deceptum reditu Galassus
 27 lusit et vanus titulos honoris
 28 Caesar ademit ?
 29 Sunt tamen vires, quibus ima summis,
 30 summa miscebo metuendus imis.
 31 Est adhuc nervus, gravidaque nummis
 32 miles in arca.
 33 Largus argenti super arva sparsi,
 34 colligam plenis aciem manipulis :
 35 quanta ferratae crepitare numquam
 36 coepit aristae.
 37 Quanta Medorum neque visa campis :
 38 sive captivam bibit Amphitriten ;
 39 seu diem densis glomerata turmis
 40 abstulit orbi.
 41 austrios Boiis Laribus Penates,
 42 patribus natos furibundus una
 43 caede confundam, penitus revulsa
 44 stirpe nepotum.
 45 Inter haec, noctem roseus supremam
 46 Vesper emissis revocabat astris :

47 Sole sub terras abeunte, serae
 48 tempore Brumae.
 49 Quando (sic divi voluere) pulchrae
 50 lucis heroes, animaeque magnae,
 51 dulce conjurant, tacitosque claudunt
 52 pectore foedus.
 53 Fida Butleri manus, et valentis
 54 certa Gordoni penetrare aenas
 55 tegminis squamas, celebrisque comi
 56 Leslius astu.
 57 Iste Fridlando catus obsequentes
 58 duplici nutus simulare vultu,
 59 clam cruentandis epulum paravit
 60 funebre mensis.
 61 Huc Thyesteae properant ad aram
 62 victimae : pingui bove major Ilo,
 63 Terskii venter, Nyemannus audax,
 64 Kinskius acer.
 65 Jamque bellaces animos movebat
 66 vena diffuso calefacta vino ;
 67 et voluptatis stimuli lubibant
 68 Martis amorem :
 69 Cum Geraldini subito caterva
 70 Lene suspenso pede venit et qua
 71 flexa postico via dimovetur,
 72 irruit aulae.
 73 Vivat Augustus, fremuere, Ferdi-
 74 nandus, et regnet ! simul ense tota
 75 solvitur stricto scelerum quadriga, et
 76 sanguine rorat.
 77 Ilo , dum contra furit ire ferro,
 78 membra concisus. Reliqui nocentem
 79 Spiritum, venit trucis instar efflant,
 80 qua data porta :
 81 sic quoque audaces, et adhuc protervi.
 82 Haesit in vultu moriente terror :
 83 qualis aspecta facies timetur
 84 torva Medusa.
 85 Vasa cum fractis crepuere vitris :
 86 multiplex una sonus e cadentum
 87 vulnere et mistus rediit cruore in
 88 pocula Bacchus.
 89 Mox ad Albertum : caput addituro
 90 devero fatis, dolus, anne virtus,
 91 ad Deus ? Certe bene fortuitam
 92 praebuit hastam.
 93 Talis infestum Garames leonem
 94 vadit exsultans jaculo ferire.
 95 Dum timet, gaudet tamen ira magni
 96 conscia voti.
 97 Ter pede illiso tremuere postes :
 98 ter pedem illisum repulere postes.
 99 Cessit insultu patefacta late
 100 janua quinto.
 101 Hic supra lectum residere visus,
 102 ille Germanae Catilina Romae :
 103 qualis immani jacuisse fertur
 104 Cacus in antro.

105 Proditor ! (Sed mox gelat hortor artus :
 106 stant comae, muti pavor errat oris)
 107 tune Romanum, malesane, perdes
 108 funditus Orbem ?
 109 Dixit : et contra meditatus ictum,
 110 qua potest, tota latus hausit hasta.
 111 Ille singultans animam stupentem e-
 112 jecit ad umbras.
 113 Vos, io, mecum celebrate ludos !
 114 Aura communi sonet icta plausu !
 115 Laeta festivum freme, turba, lessum !
 116 Bestia vixit.
 117 Caesarem quondam male Roma caesum
 118 vidit a Bruto : bene nunc vicissim
 119 tota servato videt Egra caesum
 120 Caesare Brutum.
 121 Omnis hoc semper patitur tyrannus.
 122 Aut enim ferro perit et veneno,
 123 aut metu : judex suus ipse poena
 124 dignus utraque.
 125 Mercuri, quo te celerem repente
 126 proripis ? Motis secat, ecce, claras
 127 brachiis nubes, liquidaque corpus
 128 remigat aura.
 129 Sic vola, sic saepe redi, novarum
 130 Arbitrer rerum. Tibi prona semper
 131 auris, et nostrae citharae vacabit
 132 longior usus.
 133 Vatibus felix ego dicar olim ;
 134 cujus obtuso licet et strepenti
 135 barbito, lusit Fidicen decora
 136 Pleiade natus.

AD DIVAM VIRGINEM

O2_14 v.1 O quae Maenalia, Virgo, potentior
 2 venatrice dea, collibus accubas
 3 umbrosis ; et in omnes
 4 exerces pharetram feras :
 5 silvarum studiis asperioribus
 6 nutritum juvenem protege ; qui canes
 7 cras educet in aprum,
 8 majorem Calydonio.
 9 Quot jam stravit equos bellua dentibus !
 10 Rostro vastat agros, et sata proruit.
 11 Deflent damna coloni,
 12 et brutam metuunt famem.
 13 Sed Lecanta modum ponet, et improbam
 14 crudelemque gulam, fortior Hercule,
 15 cum venabula sumpsit,
 16 toto funere porriget.
 17 Multum, Diva, tuis, ut memorat mihi
 18 fidens auspiciis, quis etiam tigrim,
 19 barbatumque leonem
 20 ausit cominus aggredi.
 21 Non is sollicitis ambit Oreades

22 Dianae precibus : nec gelidis vovet
 23 eluctatus Amyclis,
 24 aram ponere frondeam.
 25 Discedant veteres Taygeti Deae :
 26 flavas sparsa Noto Nebrophone comas
 27 et famosa Lycaste,
 28 et Theron jaculis minax.
 29 Illi tu potior : cui viridem solet
 30 In silvis petasum sternere praesidi ;
 31 mane et vespere pronus,
 32 et cum stat medius dies.
 33 Fontes cervus amat, juniperum lepus,
 34 vulpes antra, favos ursus, aper jugum.
 35 Summas caprea rupes :
 36 te, Virgo, Radagisius.

AD MARQUARDUM NASTURTIUM

O2_15 v.1 Veto duellum iudicis ac rei !
 2 Quod iste ferro debilis, hic ferox
 3 absolvit argento, quot enses,
 4 heu, similis male fregit hasta !
 5 Evolve Sphingem. Pollicitis veto
 6 vendi favores, munere calculum.
 7 Submovit ostracismus olim
 8 iudiciis Ephoros iniquis.
 9 Pix omne munus. Casta manus picem
 10 non tangat umquam. Quisquis olet rubrum
 11 stillantis unguentem metalli,
 12 Tartareum grave foetet hircum.
 13 Illime nomen pulcrius est Scypho,
 14 quem limus Hermi proluit aureus.
 15 Praetoris in parvo salino
 16 pauperies animosa splendet.
 17 Quo pondus urget, nudaque veritas ;
 18 examinatis caussa bilancibus
 19 pendens feratur. Tum quiescat
 20 triste forum, pelagusque raucum.
 21 Et huic mari stent littora ; quod bona
 22 tot liberorum rapta querentium,
 23 plenasque pupillis carinas,
 24 et viduas inhiante naves
 25 demersit alto, providus arbiter
 26 scrutare caussas, inspice sanguinem,
 27 incide venam nosce morbum, et
 28 semina, principiumque litis.
 29 Nec Manlianum iudicium probo,
 30 nec Laelianum. Dii medium tenent.
 31 Clementiam terrore muni :
 32 Atticus et Cato misceantur.
 33 Quod Theta figis, cum gemitu leges.
 34 Ne rumpe funem, neu propera caput
 35 obnubere, abruptamque cursu
 36 in medio jugulare caussam.
 37 Humana cervix, et Scythico foro
 38 digna aestimari. Funera condimus

39 labore nullo : sed profectos
 40 difficile est revocare manes.
 41 Quondam in catino Symmachus exsilit
 42 formidulosa piscis imagine ;
 43 terretque convivas et atris
 44 anguibus exagitat tyrannum.
 45 Ergo videntem cuncta vereberis,
 46 Marquarde, qui jus dicet ab Iride.
 47 Conivet interdum : sed ultor
 48 supplicio graviore pensat.

MARIA. IN GRATIAM GEN. DOMINI IULIANI WEITENHOFII

O2_16 v.1 Tristis voluptas, flebile gaudium,
 2 fuliginosas, o lacrimae , genas
 3 et pectus ubertim lavate.
 4 Illa ego sum Veneris probrosae
 5 exusta foedis terra caloribus.
 6 Rigate vultum : currite, currite ;
 7 Aegyptus in me sicca sqaulet :
 8 vos, lacrimae meus iste Nilus.

PAEAN PARTHENIUS

O2_17 v.1 Non sola jactet Roma Lucretias,
 2 castum cruorem fundere prodigas ;
 3 ferroque transfacto decorum
 4 magnae animae reserare pectus.
 5 Et nostra vidit Tarquinius suos,
 6 ac vicit aetas. Digna legi cano
 7 tropaea, Nympharumque bella,
 8 Strymonii memoranda peltis.
 9 Non una nostris Hippolyte stetit
 10 famosa terris, impatiens probri :
 11 turmasque et impermissa tangi
 12 agmina, Penthesilea duxit :
 13 contra severum nuper euntibus
 14 Hunnis pudorem certa resistere ;
 15 vulnusque tractando superbum
 16 ausa mori, juguloque sanctum
 17 praeferre florem. Credite posteri :
 18 nativa casti frigora pectoris,
 19 nivesque sinceras in ipsis
 20 virginitas Alamanna flammis
 21 servavit ; ipsos Cloelia Teutonum,
 22 ad, Boia, portas, Anglipolis, tuas,
 23 tranavit amnes , perque castra
 24 attonitum patefecit Istrum ;
 25 stridente dirum in litore Porsena
 26 non et sequaci. Sic Pholoe nemus
 27 deprensa Fauno, vel fluentum
 28 objicit, occuliturque cannis,
 29 sic saepe visum Nais in aequore
 30 Tritona torquet lubrica flexibus :

31 et vincta jam jam, se lacertis
 32 solvit, aquas facilis subire.
 33 Nefas inaudax ! O bene, Lappia
 34 delusa, mollis ! Retro, age barbare,
 35 armate retro cede leno
 36 disce alias habitare thermas,
 37 profundiori territus alveo.
 38 Suam sequestro gurgite filiam
 39 jam RhenuS exploravit olim
 40 patrius et reperit Sibyllam.
 41 Quo vero cantu prosequar, aut tuas,
 42 Landsperga morum nobilis, aut tuas,
 43 formosa, Landishuta, pugnas,
 44 femineo statuente sexu ?
 45 Proh quanta vestris, sive ferocia,
 46 seu vis puellis ! Quam rigidus pudor.
 47 Justeque saevus, dum retundit
 48 tela manu bene pertinaci !
 49 Minor leaenae pro catulis furor.
 50 Nos immerentis luridus opprimat
 51 Gothunnus, haerentemque scindat
 52 immerito capiti coronam ?
 53 At non Lacaenae degeneres sumus.
 54 Servire natae. Qui voluit diem
 55 vixisse supremum, neganti
 56 audeat applicuisse vultum.
 57 Sternetur, obtruncabitur, occidet.
 58 Itum est in enses. Triste procantium
 59 rejectus horror. Mille quamvis
 60 circumeant, stat amara Virgo ;
 61 et, ceu furenti turgida libero,
 62 incontinentes terribilis manus
 63 avellit. Infultus repressi,
 64 dum reprimi potuere saxis,
 65 pugnisque et ore et dentibus, ac pede ;
 66 non facta ad unguem legis Ionicae,
 67 sed Christianae. Per minaces
 68 haec gladios animosa vadit :
 69 haec Daedaleis fidere brachiis,
 70 labique praeceps : illa sequi comes
 71 Mortisque et aurae ; nulla cessat
 72 debile sollicitare ferrum.
 73 At dirus hostis Thermodoontiis
 74 pares puellas, lilia messuit
 75 cruenta collo. Quae cadebant,
 76 stante tamen cecidere vultu.

AD VIRGINEM MATREM PUERUM JESUM IN SINU TENENTEM.

O2_18 v.1 Virgo, nescio quid micas
 2 claris plus solito laetitiis, simul
 3 strinxit te roseus Puer.
 4 Amplexu veterem non ligat arctius
 5 quercum centimanus frutex.
 6 Haeres illa tuo nexilis, hic suae.
 7 Ut suspensus in oscula,

8 Materni Zephyrum fugis anhelitus !
 9 Tu cedente premis gena
 10 dilecti faciem : totaque myrrei
 11 stillas ore bibis Dei,
 12 una est, una anima est Filius et parens.
 13 Vitae, Virgo, tuae Puer :
 14 vitae tu pueri dulce coagulum.

PECUNIA SERPENS.

O2_19 v.1 Caerula qualis maculosa squamae
 2 mulcet ac pulchro ferit anguis ore :
 3 talis aurato micat et nocet pe-
 4 cunia collo.
 5 Tecta formosum simul in metallum
 6 repsit ; humanam faciem superba
 7 induit regis, titulosque circum :
 8 cetera serpens.
 9 Serpit in vulgus. Sed enim venenum
 10 quis sub argento radiare credat ?
 11 Quis timet nummum tua mentientem
 12 ora, Philippe ?
 13 Allicit fallax, oculosque visu
 14 multa sperantes pretiosus urit.
 15 Mox et arcano nociturus igne
 16 gestit haberi.
 17 Ast ubi paullum manibus fricari
 18 coepit, aut ruga caluit crumenae :
 19 virus effundit, tacitaque dipsas
 20 cuspide mordet.
 21 Unde mutato color ore flavet ;
 22 et sitis crescit, velut albus hydrops :
 23 quam nec infuso vagus error Hermi
 24 eluat auro.
 25 Ipsa sedandas alit unda flammam :
 26 plus semel poti sitiuntur amnes.
 27 Splendidis semper novus in procellis
 28 aestuat ardor.
 29 Saepe discordi quatiens tumultu
 30 turbat emotam furor ille mentem.
 31 Nescit, insani quid agat, vel optet
 32 Pallor avari.
 33 Alba foecundo velut ales ovo,
 34 incubat gazae ; neque dimovetur :
 35 quamlibet fulmen jaculatus aether
 36 irruat ollae.
 37 Sepulcri natos, geniumque fraudat :
 38 servus uxoris tolerat flagella
 39 vapulat gaudens, dominaeque figit
 40 basia doti.
 41 Denique immensos sceleratus arcae
 42 infodit census ; ut habere possit,
 43 quod supra functi saliens sepulcrum
 44 rideat heres.

PENSILES HORTI VISENDI MONACHII, IN AULA SERENISSIMI ALBERTI..

02_20 v.1 Alberte, juxta me comitem sinis
 2 impune terram despiceret et frui
 3 novae superstantem columnas
 4 pensilibus Babylonis hortis ?
 5 O aura frondens ! O Zephyri domus !
 6 Huc devoluti caelicolae, nemus
 7 sublime noctu saepe visunt,
 8 cum lepidae coiere stellae.
 9 Hic ipse stellis fragrat olentibus
 10 floralis aether, en copiarum
 11 lucent in alto. Flamma vernat,
 12 et roseos calathiscus ignes
 13 hians odore laxat in aere.
 14 Hortante Majo jam tremuli sinus
 15 vitale connivent et udos
 16 rore lavant oculos amelli.
 17 Regnat venustas discolor. Hic nives
 18 luctantur in culmum : hic temere jacent.
 19 Illinc comanti germen ostro
 20 induitur, gremioque matris
 21 abire gestit. Plurimus emicat
 22 onyx in herbas. Areolas virens
 23 partitur, insignitque buxus.
 24 Sparsa nitent asarota circum.
 25 Quam pura vivae prosilit e cavo
 26 Aurora lymphae ! Fons medius toros
 27 persultat, humorisque lucem
 28 irriguum jacet in duellum.
 29 At non et arbor nulla canentibus
 30 demittit aures. Vidi ego sibilo
 31 crispante ramos, colla ramos
 32 flectere, et alloquio moveri.
 33 Sentit poetas mitius arborum
 34 genus, sacri non immemor Orphei.
 35 Agnoscit ex illo Camoenas
 36 nutibus, et foliorum acuto
 37 susurras imbri. Connubialia
 38 vidi Lyaeum tendere brachia :
 39 vitesque desponsas, ad ulmum
 40 viminibus viduam ligari.
 41 Hic otiosis mollior Africis.
 42 Gratum teporem Juppiter annuit.
 43 Hic somnolentus spirat Eurus,
 44 imperio gracilis Favoni.
 45 Sed et calorem proxima decipit,
 46 frangitque soles bruma sub algidos :
 47 Apelle multo plena, multam
 48 cornibus obiciens Dianam.
 49 Utcumque stricto dente Canicula
 50 incensa mordet, vel Leo flammeus
 51 crudele rugit : temperato
 52 frigora conciliantur aestu.
 53 Non prata Cydni. Non nemus Antii,
 54 aut Tusculanum praetulerim gelu :
 55 sacrumque Praeneste et supinam

56 Tiburis, Hesperidumque villam.
 57 Et vos beatis cedite Thessala
 58 Tempe, viretis : tuque sororia
 59 ad fratris extincti sepulcrum
 60 silva , Padum fateare vinci.

AD ARSACIUM MAMIRODAM MUSICUM.

O2_21 v.1 Quid juvat vatem citharas amantem
 2 mortuam plectris animare buxum ?
 3 Verior nostro lyra, Mamiroda, in
 4 pectore cantat.
 5 Illa si nescis, gravis ac sonora
 6 constat undenis fidibus, movendis
 7 lege Naturae, nisi docta virtus
 8 temperet arte.
 9 Spe, metu, votis, odio, dolore,
 10 gaudiis. Ira variamur omnes.
 11 Corpus his nervis, animusque certo
 12 contremittit ictu.
 13 Inter argutas resonare chordas
 14 est Amor princeps, age nunc et artem
 15 disce ludendi capies magistro
 16 certius usu.
 17 Digna si speres, cupias honestum,
 18 oderis culpam, metuas timenda,
 19 diligas numen, modereris irae
 20 laetus et insons :
 21 mulceas ipsos homines, Deosque,
 22 Orpheo major, pecudesque et ornos.
 23 Totus astrorum chorus explicatas
 24 arriget aureis.
 25 Sin ames parvum, fugias petenda,
 26 pejor adversis, hilaris protervum,
 27 saevus irasci, timidus dolere,
 28 turpiter audax ;
 29 dissono, vae, quam vitiata cantu
 30 corda stridebunt ! Tua quale carmen
 31 Musa disperdet. Stygii Camoenis
 32 apta tyranni !
 33 Cum ferox raptor spoliasset Aetnam ;
 34 jamque de nigro revoluta curru.
 35 Tristis infernas Cereris subiret
 36 filia sedis :
 37 ante consistens Hymenaeus Orcum,
 38 hac lyra moestam voluisse sponsam
 39 fertur et Manes hilarare : sed Pro-
 40 serpina flevit.
 41 Nuptias, eheu ! miseranda nostras.
 42 Rapta clamabat, resonare malim
 43 antra Vulcani, Siculaeque rupis
 44 nubere fabro.

ARTIFICIOSUM SIMULACRUM PUSIONIS.

O2_22 v.1 Puella, seu te progenuit novus
 2 fictrice vivum Pygmalion manu :
 3 sive ipsa praegnantem rosarum
 4 postquam uterum dea Flora solvis
 5 in hujus horti deposuit toro :
 6 matremque ut ipso munere disceres,
 7 priore custodem remoto
 8 pensilium dedit esse florum.
 9 Vincis capillis Earini comas,
 10 et ore Nysum Sangarius tibi
 11 suaque deceptus figura et
 12 Ladmius, Idaliusque cedunt.
 13 Tam delicatae verus imaginis
 14 optet vocari Praxiteles pater :
 15 suosque perlustrans Amores
 16 pinniferum Cytherea credat.
 17 O, ni loquelae Fata tibi puer,
 18 usum negassent : quae mihi panderes
 19 arcana stellarum, recepta
 20 auribus et Satyrorum acuta !
 21 Nam scis, et audis, qualibus area
 22 dilecta noctu ferveat incolis :
 23 vides Napaeearum choreas
 24 institui, saliente Luna.
 25 Sic perge dulcis sidereum nemus
 26 (et istud audes) ingredientibus
 27 ad limen arridere. Perge
 28 sic teneri nive pollicis prae-
 29 libare flores, pulcer ianthini
 30 pincerna veris. Te Zephyritidum
 31 fratrem, coronabit quotannis,
 32 et violae linet aura succo.

AD ROCHUM CALLIRABIUM

O2_23 v.1 Haec dico vates : qui moriens sibi
 2 occurrere audet, nec timet ultima ;
 3 Mortem lucratur, ille manes
 4 laetus adit, sociatque dextram
 5 et tu sepulcrum, Callirabi, times ?
 6 Heu ! cerno luctus degeneres notas.
 7 Flevisse natum nemo culpat.
 8 Tunc miserae velut imperito
 9 vitae, sub ortum, dii veniam dabant :
 10 fatumque ocellis aequius uvidis
 11 ignovit ultro, sed pudendis
 12 nunc lacrimis tua tingis ora :
 13 postquam dolendi continuo puer
 14 probatus usu, totque malis senex,
 15 extrema defles ; et relinquis
 16 cum gemitu moribundus orbem ;
 17 aeterna quo te secula tempore
 18 aetatis, immenso accipient sinu.
 19 Gaude reformari labore

20 letifero, properaque in auras.
 21 Te morbus aevo parturit alteri.
 22 Esto, putrescat corpus : et obstetrix,
 23 primaeva nascentis severo
 24 vincla secat peritura cultro.
 25 Tunc liber infans exilit in diem,
 26 hauritque caelum. Tu quoque fasciis
 27 ad astra membrorum solutis,
 28 bis genitus volitabis Aeson.

AD DIVAM VIRGINEM. MULTAE FILIAE CONGREGAVERUNT DIVITIAS

O2_24 v.1 Patriis, Virgo, citharis canenda,
 2 si quid indulges aliis, sonoras
 3 in tuae laudis segetes ituro
 4 annue vati.
 5 Non parem felix habuisse Mater,
 6 unicum Sarae, geminos Rebecca.
 7 Et Leae natos utero triumphas
 8 fertilis omnes.
 9 Cur tibi stellis oculata Rachel
 10 comparo lippam ? Nihil illa ploret.
 11 Quam Deo plenam voluit Deus ri-
 12 dere parentem.
 13 Pulcrior, quae te simulasse pulcra
 14 fertur Hesthera : neque enim videntem
 15 aureo quamvis speculo recepta
 16 aequat imago.
 17 Vix suum toto valere vultu
 18 mille dilectum retinere Nymphae :
 19 qui tui sistit tibi crine colli
 20 saucius uno.
 21 Vera mansuri Sulamitis aevi.
 22 Liqueris sponsi teneros in ignes.
 23 Jam tuos omnis super axe novit
 24 collis amores.
 25 Debora vates animante major
 26 castra Baraci pariter Jafele
 27 fortior, Ditem Sisaram trabali
 28 figere clavo.
 29 Qualis exultim quatiante flavos
 30 curribus pictis Pharaone campos
 31 pompa procedit, medioque fulget
 32 terror in ostro :
 33 tale munitae speciosa formae,
 34 arduam regi faciem coruscas.
 35 Aspici gratus decor ille toto
 36 militat ore.
 37 Casta Judittae manus, et ferire
 38 docta cervices, Holoferne caeso,
 39 laureis vinctum tibi fortiori
 40 tradidit ense.
 41 Quaeque Jessidae gladium repressit
 42 improbi conjux celebrata Saxi ;
 43 eloqui prudens tibi Virgo pruden-
 44 tissima cedit.

AUCTORIS EXCLAMATIO ADVERSUS OCTAVIUM CAESAREM AUGUSTUM M. TULLI CICERONIS...

O2_25 v.1 Ingratus hic, et barbarior fuit
 2 lictore, qui te, Marce, reliquerat
 3 lictoris infamis sub ictu.
 4 Popilio quoque parricida
 5 Octavianus paene nocentior.
 6 Numquam curulem presserat auream :
 7 si non tulisses tam disertam
 8 consul opem, populos et urbis
 9 supra levato Dardaniae caput.
 10 Sed cum procacis leno Volumniae,
 11 siccariorum fretus armis,
 12 te premeret, gladioque servi
 13 caedi juberet : num repulit manus
 14 Antonianas Romulei potens
 15 alumnus ostri ? Num cruentos,
 16 qua poterat prohibere dextra,
 17 collo patroni sollicitus sui
 18 avulsit enses ? Ille tyrannidi
 19 crudele conivebat hostis,
 20 imperio caput immolanti.
 21 Heu, Tullianae pulchra Philippicae
 22 praefecta cervix, ludibrium foro
 23 pependit in Rostris feroci
 24 eloquio datur ista merces.

AD S. P. Q. M. CUM IN MEDIO FORO D. VIRGINIS

O2_26 v.1 Videtis ? Ut se nubila dividunt !
 2 Quamvis aquosam evolvere fasciam
 3 minentur Austri ; mitigato
 4 pura tamen subit aura coelo.
 5 Io ! revulsis solvite vinculis,
 6 captiva, cives, solvite gaudia :
 7 et magnus et major sacerdos,
 8 et proceres bona verba dicant,
 9 haec Diva vestri Gloria principis.
 10 Posthac et urbem et templa tuebitur :
 11 quae nuper Arctorum dicatis
 12 depulit a Laribus tyrannum.
 13 Infusa postquam Balthis inhorruit,
 14 ac se minacem miscuit Isarae :
 15 heu ! turbulentis Boia late
 16 fluctibus insonuere saxa.
 17 Totoque Mavors intonuit Foro.
 18 Num sera credet posteritas, locum,
 19 quo stamus, implevisse Suecos ?
 20 Hic epulans ululavit Hunnus ;
 21 hic fulgurabant arma Panerii.
 22 Hoc castra clivo fixerat Hornius :
 23 et solis Hebronus sub ortum
 24 Bistonias agitavit hastas.

25 Rex ipse fictum risit, et aureos
 26 sparsit dolosa per populos manu
 27 Gustavus imbres, corda veris
 28 callidus exonerare monstris,
 29 terrere vanis ; dum placide jubet
 30 ludensque saevit : non tamen exsule
 31 pejor Palatino. Favillae
 32 et cineri niger ille totam
 33 devovit urbem ter penetralibus
 34 suppositus aulae, ter refugus nefas
 35 elusit ignis ; terque cassam
 36 flevit atrox Fridericus iram
 37 auferte Fatum : neu leve garrula
 38 Fortuna nomen jactet ab aethere
 39 refulsit improvisa virtus.
 40 Virgo faces Nasarena, Virgo
 41 avertit enses ; Virginis est opus.
 42 Virgo canatur : dicite virginem
 43 nuptaeque et innuptae puellae,
 44 et patrium geminate carmen !
 45 Salve cruentis aspera Regibus,
 46 Clemens benignis tu mihi carior
 47 Faustina, castrorumque Mater.
 48 En pario tibi caesus altam
 49 de monte (supplex obsequium ducis)
 50 erexit aram nec Latiis minor,
 51 in astra consurgens ab imo,
 52 grande secat obeliscus auras.
 53 Stas laeva supra marmor, in aureo
 54 fulgore vestis crine humeri latent :
 55 caput coronatum triumphat.
 56 Luna pedes subiecta lambit.
 57 Aurora Mundi, prospicis alteram
 58 (ac non minorem). Sol Puer insidet
 59 ulnis reidentesque blando
 60 ore tibi radios propinat.
 61 Huc advolantum exercitus ignium,
 62 formosa noctu deferet oscula.
 63 Sedem fatigatis quietam
 64 sideribus dabit una cervix.
 65 Huc et tabellas (auguror) aeneas :
 66 ceramque vulgus ponere gestiet :
 67 aedasque lucentes fovebit
 68 turba sacri studiosa vultus.
 69 Tunc prona curvo poplite civitas.
 70 Emissa tectis ad sonitum tubae
 71 sternetur, et clamore summas
 72 laeta fremet feriente nubes.

AD GERASIIUM SUMARAM ALSATAM

02_27 v.1 Si nostram potes eminus
 2 exaudire chelyn, Summara, Martiis
 3 aureis Idibus arrige.
 4 Sollers Threicii carmine barbiti
 5 Retro vertere flumina ;

6 ausim et Danubii non novus accola.
 7 Rheno mergere tibiam :
 8 summasque in scopulis Helvetiae casae
 9 Campo nectere Boico.
 10 Cur desideriiis me stimulas tuis,
 11 importunior Africo ?
 12 Frustra Vinmarii jussa Damastoris
 13 accusas, tibi mollior,
 14 quam Fortuna velit, disce placentibus
 15 vel sic destitui bonis,
 16 maternoque soli fertilis ubero
 17 uvam bis decimam recens
 18 mutavit Bromius, sartaque spiceo
 19 divulgavit capiti Ceres,
 20 ex quo distineor finibus Alsatae,
 21 nec mustum patriae bibo.
 22 Me, si Fata volunt, accipiat lacus
 23 trans Moeotida nigrior.
 24 Ultra Sauromatas deferar ultimos.
 25 Et canae juga Phasidis
 26 qua convexa patent aetheris atria,
 27 vastam possideo domum.
 28 Hic sum natus, ubi sum celebrem loco
 29 In quovis patriam, viri
 30 fortes inveniunt, vel faciunt sibi.
 31 Eheu ! plus nimio memor,
 32 Natalem quereris perdere glebulam :
 33 transportatus es ex tuo,
 34 non ejectus agro, crede coloniam
 35 Romani tibi militis
 36 concessam veteres Ausoniae duces,
 37 spretis montibus Italis,
 38 quod vincunt, habitant. Corrige tristia.
 39 caelum, quo tegeris caput ;
 40 terram, quae profugo subicitur pedi,
 41 nemo auferre potest. Vale.
 42 Mirum ! Sponte fides ter recinunt, vale.

ENTHUSIASMUS. CUM AUCTOR EX THEATRO TRAGICO FRANCISCI ROSSETI

O2_28 v.1 Exempla legi, quae Furias quoque
 2 terrere possint, factaque febris
 3 purganda nullis : quae nec ipso
 4 eluat Oceanus profundo.
 5 Credetis ? Eheu ! credite vatibus
 6 verum locutis Francia, Francia,
 7 testante Rosseto theatrum.
 8 Heu ! tragicum patefecit orbi.
 9 Aegysthus illic plurimus ambulat :
 10 cumque impiata Byblide Salmacis.
 11 Adsunt Clytemnestrae et timendo
 12 Phaedra rubens odiosa fletu,
 13 plus quam novercae femineis proci
 14 mutant viriles endromidas stolis.
 15 Reperta Bellonae ministra,
 16 usque adeo piceata Phryne

17 arsisse Galli corpus adulteri :
 18 ut moecha nullis conditionibus,
 19 vel arte divelli, minisque
 20 tristibus, interituque posset.
 21 Amore qualis percita funebrem
 22 In arce Dido disposuit pyram : et
 23 crudele desperata risit,
 24 seque dedit super ipsa vivam.
 25 Patrandam si sunt crimina, strenuis
 26 hic sexus armis praestat Amazonas.
 27 Virtutis in caussa liquescit
 28 molle genus, tenerique ceram
 29 praetendit aevi. Proh scelus et pudor !
 30 Daturne leno matris avi gener,
 31 rivalis extincti parentis
 32 non solito stimulatus igni
 33 aenigma quidem progenuit novem,
 34 nulloque certos nomine liberos
 35 discriminari, nupta fratres,
 36 nupta sibi peperit maritum.
 37 Quid viva miror corpora turpibus
 38 arsisse flammis, ipsa cadavera
 39 (proh luxus inversique mores !)
 40 polluit in tumultis libido.
 41 Jam vera priscis adstruitur fides
 42 et certa monstris quo fugis Oedipe,
 43 ignare lucis ? Quo tenebras.
 44 Et mediae duo frustra mortis
 45 portas, abactis solibus, audias
 46 invitus istud, pessimus omnium
 47 audire nequiquam mereris :
 48 nec scelerum tibi palma danda est.
 49 Superbus errore, ambitiosius
 50 tua eruisti lumina : ceu palam,
 51 virtutis occisae triumphum
 52 nequitia potiore ferres,
 53 invisus aethrae. Sunt alibi quoque
 54 Jocasta, Laius, Sphinx Eteocleos
 55 Irneque et enses ipse Cadmus
 56 vivit adhuc aperitque Thebas.
 57 Fuso cadentem sanguine nascitur
 58 armata messis. Flebile praemium
 59 plerumque fatalis duelli,
 60 heu, mulier sedet una campo !
 61 Huic saeva tauri praelia mugiunt :
 62 nec ante cessant rumpere cornua,
 63 quam victor exsultans repulso
 64 compare, bos habeat juvencam,
 65 haec intueri te rear, aureum
 66 Cum, Luna, vultum nubibus exseris.
 67 Noctu verecundis ab astris.
 68 Certa fides, etiam minores
 69 claudi fenestras, ne videant, probra.
 70 Ex quo retraxit sol volucres equos.
 71 Spectare prandentem Thyesten
 72 territum, ac thalamos Myceni ?
 73 Nec Stella porro talia cernere
 74 Vestalis audet. Saepe tamen poli

75 nutant, et obliquata toto
76 sidera contremuere coelo.

AD MATREM VIRGINEM

02_29 v.1 Cedo : quid refert, ubi me reponam ?
2 Verba cui mandem Mariana campo ?
3 Naribus doctis satis est litatum
4 ture latico
5 ne tamen furtim, metuensque probri.
6 Dicar inversis abiisse signis ;
7 hic palam supplex, manibusque puris
8 rite precabor.
9 Diva, quam nostris utinam medullis,
10 torta per nimbos ab amoris arcu
11 cuspis inscribat, volitante penna, et
12 sanguine tincta !
13 Si tui nobis, bona Virgo, quidquam
14 dulce vel carum, tibi vero nostri :
15 si piis gaudes precibus clientum
16 cerea flecti :
17 verge manantes oculos olivo,
18 aspici lenis ; niveasque grati
19 Luminis stillas, placideque totam
20 annue Matrem.
21 Mota, ni fallor : trepidavit ara,
22 auxili sedes. Caput, ecce, Nymphae
23 largius vibrat, radiisque pulchrum
24 sternuit omen.
25 Succuti visae mihi ter comarum
26 fusiles palmae : quater ante pectus,
27 caerulum nodo cohibens amictum
28 risit achates.

AD MAXIMUM CAMPIANUM, MAGISTRATUS ROMANUS

02_30 v.1 Admote sacris, Maxime, fascibus,
2 clamante Jano, disce potentiam
3 condire Romanam benignis
4 moribus ingenioque nostras
5 decente leges. Si quibus imperas,
6 his et minorem te geris ; imperas.
7 Elata frons et plena fastu
8 ruga, subest ; animumque vilem
9 invita prodit. Tum vigil excuba,
10 nec jacta ventis in scopulos ruat
11 Syrtesque navis. Quod monebit
12 in Siculo Palinurus alto.
13 Torquere clavum puppibus additus,
14 raro quiescat : saepe tamen sinet
15 Dormire proram. Sudat, alget
16 verus honor, reperitque semper
17 curas vel affert. Proxima pectori
18 compone primum, teque recollige

19 nulloque compones labore
 20 membra tui sociata regni.
 21 Servit superbe, qui sibi subdere
 22 nescit, quod ipse est tot dominos habet,
 23 quod mentis errores potestas,
 24 debilior nimio sit usu.
 25 Legem rogabis ; quid jubeas, vide ;
 26 et primus exple. Regis enim pedem
 27 plebeius a tergo sequetur.
 28 Bella, suo praeunte miles
 29 ductore, promptus fertur in omnia.
 30 Numquam coloni tota bipennibus
 31 vineta stravissent, securim
 32 ante tuam, metuende Baccho,
 33 Lycurge, visam consilium monet,
 34 exempla cogunt sic tibi subditi
 35 soleret explora recessus ;
 36 ne metuas tamen ipse toti
 37 patere mundo certius eminent
 38 in corde Virtus, et proprio sinu
 39 inventa ; quam quaerenda multis
 40 gaza latens aliena lustris.
 41 Mihi cruentam, mollem aliis manum
 42 praebere et omnes blandius alloqui.
 43 Laudabor, ex aequo modesti
 44 officio sapientis usus.
 45 Sin delicato mollis in otio,
 46 mandem labores Herculis alteri :
 47 cogam fatigatos sitire,
 48 ipse bibam, velut Afra serpens :
 49 non exstet usquam bellua tetrrior.
 50 Rerum potentes tollite barbarum
 51 morem ; verecundosque nobis,
 52 ac faciles reserate vultus.

OLEUM TAUMATURGUM DIVI IGNATII LOIOLAE IN TEMPLO SANCTI MICHAELIS

O2_31 v.1 Ignatianae, Gloria lampadis,
 2 altrix sereni, qua rear arbore
 3 fluxisse mirandum liquorem :
 4 cui medicas scit anhelus aeger
 5 innare vires. Tu miseris salus
 6 inempta lucas tu rigidas manus,
 7 pedesque fractos et stupentem
 8 dulce foves animasque nervum,
 9 quos obsoleti squamea sideris
 10 pupilla grata destituit die.
 11 Abstergis ; exemptoque fungo
 12 imbuis, irradiasque noctem.
 13 Auditur et qui non prius audiit.
 14 Tu viva morti funera subtrahis,
 15 laevasque praegnantum dolores,
 16 et facilem sivi ire partum.
 17 Radice quamvis ex oleagina,
 18 sincera glaucae filia Palladis
 19 non hos in usus bacca fudit :

20 obsequii tamen altioris
 21 sortitus usum, cuncta supernatas
 22 humana : postquam te proprium suae
 23 Loiola secrevit lucernae,
 24 et pretium sibi dedicati
 25 irrorat ignis. Se pugilum licet
 26 ceroma jactet, vivaque balsami
 27 virtus, odoratumque nardi
 28 unguen, Achaemeniique costi ;
 29 aut quidquid herbae ros Clymeneiae
 30 a sole ducit : tu quoque mitium
 31 diceris humorum, et potentes
 32 Hippocratis superare succos.

AD D. VIRGINEM AUXILIUM CHRISTIANORUM

O2_32 v.1 Pulchrrior Luna coeunte Virgo :
 2 cujus in nota statione vultus
 3 astra respirant, metuuntque pelli,
 4 fessa laboris.
 5 Ante quam te quis fidei dolosus
 6 deserat, quamvis Phalaris juberet ;
 7 expedit vivae cineres opertos
 8 tangere flammae.
 9 Expedit, raucae patulis Maleae
 10 faucibus mersum, sub hiulca ferri :
 11 aut feris cinctum canibus Sicanam
 12 pascere Nympham.
 13 Orbis immanem sine te ruinam,
 14 diva, momento periturus uno
 15 duceret, nostris pedibusque tellus
 16 hisceret ima.
 17 Tu reo demis scelerum catenam.
 18 Nube tu celas nivea nocentes :
 19 Filii fulmen rapidum morari
 20 callida Mater.

CHOREAE MORTUALES.

O2_33 v.1 Saltemus : socias jungite dexteras.
 2 Jam Manes dubius provocat Hesperus.
 3 Per nubes tremulum Cynthia candidis
 4 lumen cornibus ingerit.
 5 In lodice senes non bene pendula,
 6 In ferruginea cyclade virgines :
 7 sed picta violis grex tenet instita.
 8 Alternos facimus pedes.
 9 Hic et Pontificum ture fragrantibus
 10 rus pastoris olens pileus infulis,
 11 et regum Tyriis paenula vestibus
 12 miscentur sine nomine.
 13 Nullus de tumulo sollicitus suo
 14 aut pompae titulis, invidet alteri.
 15 Omnes mors variis casibus obruit.
 16 Nullo nobilis ordine.

17 Nobis nostra tamen sunt quoque sidera,
 18 sed formosa minus sunt Zephyri, licet
 19 veris dissimiles auraque tenuior,
 20 cupressisque frequens nemus.
 21 O dulces animae, vita quibus sua
 22 est exacta nigris sternite floribus
 23 quam calcamus humum : spargite lilia
 24 fuscis grata coloribus.
 25 Aptos ut choreis inferimus pedes !
 26 Ut nullo quatitur terra negotio !
 27 Dempta mole leves, et sine pondere,
 28 umbrae ludimus alites.
 29 Ter cantum tacito murmure sistimus.
 30 Ter nos Elysium vertimus ad polum,
 31 ter noctis tenebras (stringite lumina)
 32 pallenti face rumpimus.
 33 Nos quicumque vides plaudere Manibus :
 34 cantabis similes tu quoque nenias.
 35 Quod nunc es, fuimus. Quod sumus, hoc eris.
 36 Praemissos sequere, et vale.

AD WERNERUM NUSIUM STOICUM. GAUDIUM SAPIENTIS.

02_34 v.1 Quis ergo felix, si sapiens miser
 2 diis talis ipsis invidiam movet.
 3 An pauperem dicemus, ausum
 4 triticea saturum polenta,
 5 et caule, mensas, spernere regias
 6 quanquam ille solus prandet in angulo :
 7 habere convivas fabarum
 8 nemo magis queat obsequentes,
 9 fidosque naturam et stomachum, et famem
 10 et quae Voluptas nascitur e penu
 11 inempta non longe petita
 12 fruge supervacuoque sumptu.
 13 Mens lactis instar candet et intimo
 14 fulgore vibrat dulce suo sapit
 15 In fonte rivus. Gratiore
 16 vite fluunt generata vera
 17 quam facta pomis vina, vel nescio
 18 expressa Baccho. Laetitiam quoque
 19 In corde, vitalique natam
 20 dulcius experire cella,
 21 amice Nusi. Quae levis extimis
 22 natat labellis, in nebulae modum,
 23 maerore non solvit bidentem :
 24 vixque gulam subit et recedit,
 25 severa durant gaudia : fictilis
 26 In ore risus frangitur hydriae
 27 ritu, fatiscentisque testae,
 28 saxa super putealis orae.

DIRAE. IN CATARRHUM.

02_35 v.1 Sentina vitae, terrigenum lues :
 2 seu te gravantem Cerberus expuit
 3 triceps, et allatrare raucus :
 4 seu Phariae crocodilus Algae
 5 flevit, propinquo latus in hospite :
 6 seu viperinas miscuerunt juba,
 7 unoque certatim palustre
 8 Eumenidum chorus ejulatu
 9 risere monstrum : labere, rumpere
 10 innata pestis rumpere carnifex.
 11 Viscosa pulmonum teredo, et
 12 pernicies, Erebique spuma.
 13 Quid in poetas immeritos furis
 14 heu ! praedo vocis ? Nos graciles sumus,
 15 Genusque divum, nil caducis
 16 imbribus, aut humili pruinae.
 17 Ferruminanti corporis osseus
 18 macerque debet pinguibus ingruat
 19 limosa tempestas, et Austri
 20 proluvies mala tussientis.
 21 Illis supremum dic adeo diem
 22 Mortis satellites. Scilicet audior !
 23 Grassatur in memet, vel intus
 24 stare tenax, vel aquosus ire
 25 humore lento per cava faucium, et
 26 ludit medentes. Quot videas viros.
 27 Ab exsecrata labe tactos,
 28 lassa solo posuisse colla !
 29 Dum cymba vitae se juvenilibus
 30 remis adurget, jam ferus irrui
 31 pirata, detorquetque proram
 32 gutturis, Oceanoque mergit.
 33 Frustra timemus jam mare naufragi
 34 terris futuri funeribus tument
 35 portus sepulcrales et omnis
 36 fossa suum queritur Catarrhum.
 37 Te semen Orci sidere pessimo
 38 pomum nefandae prodidit arboris :
 39 tu pejor hydrops, vincis atrum
 40 virus equae graviore Leto.

AD SOMNUM. CUM INSOMNIA LABORARET.

02_36 v.1 Mansuete Mortis frater, eburneae
 2 dynasta portae : non nisi palpebra
 3 labente, tranquillisque clausis
 4 per tenebras oculis vidende.
 5 Curas potentem demere mentibus,
 6 o somne, ramum certius admove :
 7 et hinc et hinc perfunde tempus
 8 rore, soporiferaque virga
 9 tu numen alium, mitibus influis
 10 succis in artus. Tu grave taedium
 11 abstergis, instaurasque vires

12 mane recens habiles labori.
 13 Jam laetus ignes elicit Hesperus :
 14 jam nox ephebos ordinat aetheris
 15 In agmen, et Phoebo sororem
 16 substituit propiore curru.
 17 Jamque in pharetras plumigeras avis
 18 arguta vocis tela recondidit :
 19 glebisque lassati terendis
 20 curva boves referunt aratra.
 21 Stat mutus Orbis grata silentia
 22 exhalat aer. Me tamen unicum
 23 quietis expertem fatigat
 24 triste dolor, piceaeque fesso
 25 haerere curae, quid, placidissime
 26 divum moraris ? Si tua vel volens,
 27 vel irretorta fronte sprevi
 28 dona sciens ; (neque enim recordor)
 29 poenas scelestus jam meritas dedi.
 30 Placate tandem, Somne, revertere ;
 31 et innocenti sparge Lethe
 32 irriguos vigilantis artus,
 33 effunde plenis frigora cornibus,
 34 mittique siccum lumen inebria
 35 Caelo, reclinatumque corpus
 36 Ossa super line dormientis,
 37 sed absque rhoncho. Sic tibi Tarquini
 38 parcente dextra, plura papavera
 39 crescant in hortis, sic opacet
 40 silva caput, chlamydemque et arcam
 41 Natura blandis repleat otiis.
 42 Sic illud antrum, cui Deus incubas,
 43 non turbet umbrarum caterva
 44 tristis, Atlantiadesque ductor.
 45 Sic nulla crudi flamina murmurent.
 46 A peliotae : nulla tonitura,
 47 stridensve nocturnae volucris
 48 penna sonet penitusque septas
 49 offendat aureis : sed fuga rivuli
 50 per prata gratum mobilis obstrepat ;
 51 et lenis audiri susurrus
 52 sub platano trepidantis Aurae.
 53 Proh vota ! cujus damnor inertiae !
 54 Totus labasco : vix lubet hiscere :
 55 piget moveri, sella lectus
 56 esto : puer, citharam repone.

AD CL. VIRUM DOMITIUM BASCAUDUM STOICUM

O2_37 v.1 Non quantum, Domiti, nec quid in omnibus
 2 possessis habeas ; sed quibus arbiter
 3 qualemcumque diotam
 4 ornes usibus, interest.
 5 Usu gaza pater pessimus optimam
 6 in damnum jugulat : nec patitur suae
 7 infelix bona sortis,
 8 gratas spargere copias.

9 Seu Fortuna neget ; seu det, ut auferat ;
 10 ex magnis opibus nil juvat improbum :
 11 exaudita nocebunt
 12 votis numina prosperis.
 13 Hunc nec forma decet : nec titulis Honor,
 14 nec Bellona bono sospitat omine.
 15 Et, si laurus obumbrat,
 16 perdit continuo comas.
 17 Qui turpi maculat crimine sanguinem,
 18 In Croesi solio pauper habebitur.
 19 Regem et purpura faedat :
 20 quae bis tincta, bis arguit.
 21 Sceptrum non aliter, quam Stygius gerit
 22 contum, lenta secans flumina portitor.
 23 Pondus nobile mitrae
 24 indignum caput opprimit.
 25 Eunuchum faciat Gloria consulem
 26 fascis ipse suo tergo conteret ;
 27 et torquata suimet
 28 franget colla securibus.
 29 Haustu. Crasse jaces ebrius aureo.
 30 Vindex Hannibalem perdidit annulus :
 31 et nolens bene perdi
 32 clarum gemma Polycratem.
 33 His, Alberte viris annumerabere ;
 34 bellorum vapor, ac foeda catastrophe !
 35 Fortunae pila quondam, et
 36 magni fabula nominis.
 37 Implentem tumidis ambitionibus !
 38 Sejani stadium, nempe et equus tulit
 39 Sejani properatis
 40 collapsus male passibus.

PANEGYRICON DE LAUDIBUS VIRGINEAE MATRIS

02_38 v.1 Quam mihi sumo celebrare Nympham ?
 2 Hanc mihi sumo sine labe Nympham :
 3 quae malum culpae genialis et con-
 4 cepta triumphat.
 5 Exsulis primi procul este Dirae.
 6 Ante Naturae Chaos evolutum,
 7 ante libratam statione terram
 8 pura refulsit.
 9 Ante quam Titan volucrem domare :
 10 sciret Aethonem ; teneroque plena
 11 fratre signaret redimita Phoebe
 12 tempora cornu.
 13 Alta se nondum juga surrigebant :
 14 nec cavae valles, famulique clivi
 15 pone lambebant dominis cadentes
 16 montibus umbrae.
 17 Nullus undanti vaga monstra freno
 18 Nereus cingens cohibebat aequor :
 19 nec maritali Thetis uda lucta-
 20 batur in alga.
 21 Cum Deus pictas per inane caeli

22 tenderer pelles, radiisque densos
 23 stringeret villos, radiata jussos
 24 astra vocari.
 25 Ipsa tum stellis, Gedeone clarum
 26 vellus admovit, simul ipsa rerum
 27 adsitit fabro, removeere nigram
 28 candida noctem.
 29 Dicitur vastos speculata campos,
 30 barbaro vectes posuisse ponto.
 31 Dicitur ruptis ab inhospitali
 32 rursus Adamo ;
 33 dexteram nato moderante, lora
 34 semper aequali tenuisse cursu :
 35 et supra noxam male fluctuantem
 36 signa tulisse :
 37 quando confusis tumuere nimbis
 38 claustra terrarum, pelagique ruptum
 39 foedus, et toto latuit profundo
 40 naufragus Orbis :
 41 una communi procul a ruina,
 42 nescio mergi fabricata ligno,
 43 montium pinnas super et cacumen
 44 arca natavit.
 45 In rubro nullis temerata flammis
 46 Mater, illaesas rutilare frondes
 47 jussit, et lumen viridi pudicum ac-
 48 cendit in auro.
 49 Virga Jessaeo generata fundo
 50 fraxinos inter tamen absque nodo :
 51 inter et quercus, tamen absque duro
 52 cortice surgit.
 53 Servat exemptum caput, et perenni
 54 flore conclusus decoratur hortus.
 55 liliium spinas negat inter ullo
 56 pollice capri.
 57 Omnibus lex sit metuenda mortis
 58 laeta : sed non est nocitura sponsae
 59 regis Assueri latitans in angue
 60 pendeat Ammon.
 61 Filiae sacri graciles Sionis,
 62 ite spectatum niveam videri,
 63 ite reginam liquido coruscat
 64 semita passu.
 65 Vos quidem multas studiosa gemmas
 66 turba legistis, celebremque mundum :
 67 sed latet major penes hanc repostae,
 68 Gloria gazae.
 69 Quaeque dispersis sibi sola fulget ;
 70 ista collectos micat inter ignes,
 71 praenitens cunctis ; Superumque prodit
 72 publica cura.
 73 Dente non uno facies, nec unguis
 74 in manum peccet, minimusve naevus
 75 tota formosa est, maculamque nescit,
 76 tota decora.
 77 Plurimae, zona renuente solvi,
 78 virgines circa glomerantur agnum :
 79 una dilecta est, thalamique consors,

ENTHUSIASMUS. IN COEMETERIO CONSIDERANTIS MORTEM, AC FUNCTORUM OSSA.

02_39 v.1 Ut se feroces denique litori
 2 stravere fluctus ! compositis minae
 3 velis, et humani modesto
 4 aequore detumuere fastus !
 5 Marcent quieto cuncta silentio.
 6 Non ira venti, non sonus imbrum
 7 auditur in portu profundo
 8 monstra jacent maris ipsa somno.
 9 Huc illa demum spuma superbiae,
 10 frangenda tristes ad scopulos cadit.
 11 Huc pompa tempestatis acta.
 12 In medio crepat, et solutos
 13 effundit utres protinus omnia
 14 injuriarum flamina concidunt :
 15 subsidit aularum procella,
 16 et tumor, invidiaeque gurges.
 17 Quid simus eheu ! sola tacentibus
 18 Mors muta nobis, atraque candide
 19 fatetur, ac demonstrat : hoc est
 20 omnis homo, cinis atque pulvis.
 21 Omnes subimus non revocabile
 22 debere Fatum. Serius, ocius,
 23 ut quemque ducit, vel rebellem
 24 attrahit, imperiosus ordo,
 25 Manes sub unum cogimur atrium.
 26 Diu timemus, quod cito desinit,
 27 et stamus in casum repentem,
 28 nascimur, ut moriamur orti.
 29 Vitae sub ipso nomine Mors latet.
 30 Vix major annos impulit, et puer
 31 se mactat infantem : tenellus
 32 dum tenero sibi cedit ipsi.
 33 Pellit juvenus laeta puertiam,
 34 praetexta rallam. Vir juvenem necat
 35 crescente barba : quam senectae
 36 jam nimia madidam pruina,
 37 unaque mentum demetit Atropos.
 38 Sic et rapinam vivimus, et fugam,
 39 nostri latrones et prioris
 40 usque gradus spatiique fures,
 41 ac curiosi in secula transfugae :
 42 qui semper aetatem induimus novam ;
 43 ipsique numquam et semper ipsi,
 44 Inque dies alii, sequente
 45 mutamur hora, vertere, vertere,
 46 formose Proteu : cum faciem Deo
 47 jubente pones, adque galbas
 48 veneris auriculis carentes :
 49 deformis unum Larva teneberis
 50 servare vultum pauperis ibici.
 51 Non hic lupinis aera distant,
 52 non validae scapha parva navi.

53 An sis vetusto nobilis ab Lamo,
 54 an usque prisco dives ab Inacho,
 55 hiems an aestas ; infidelis
 56 scilicet hoc Libitina curat !
 57 Quae dextra sceptrum, quae fuerit ligo :
 58 quae falx et ensis : forfice quod caput
 59 rasum, coronatumve gemmis,
 60 unde sciam ? Jacet incubantum
 61 confusa strages, non roseus color
 62 sublucet ulli, non cutis extima.
 63 Ut stante Cauro, tota vernis
 64 silva comis viduata moeret.
 65 Discrimen hoc quod cernimus, unicum
 66 est esse nullum. Cujus enim genae
 67 pinguntur ostro ? Quae polito
 68 frons ebori nivibusque certat ?
 69 Quis crine vertex, quae violis comae
 70 ornantur ? Eheu ! Non oculi micant
 71 fulgore nativo ; nec usquam
 72 flamma domi. Latebras amoris
 73 scrutata serpens, Idalios cavo
 74 exhausit igneis. Vah specus horrida,
 75 truncaequae nares : vah ruina !
 76 Oris hiat lacerata sepes,
 77 gingiva linguae stirpitis erutae.
 78 Praedator hortum vermibus edentulum
 79 vastare repit. Vah palati,
 80 a colubris jugulata radix !
 81 Ergone tanti forma fideliae
 82 censeris albae, cretaque putrium
 83 fallax puellarum, et caducis
 84 allita fraus speciosa malis !
 85 Labore quanto femina comitur,
 86 solvenda in atras denique viperas ?
 87 Licet venustatis canorae
 88 in speculis radietur echo,
 89 suamque praesens quaerat imaginem
 90 absentis instar ; dumque reflectitur,
 91 irriter aspectu placentis :
 92 non potitur tamen ipsa semet.
 93 Adeste ; quarum vivere, nil agit
 94 praeter videri splenia certius,
 95 et lac asellarum, pudendae
 96 functa sua simulacra vita.
 97 Fronti admovebunt : turpe rigentibus
 98 ventosa rugis calva medebitur :
 99 legem capillis calva ponet.
 100 Musa files ? ubi me relinquis ?

AD JODOCUM WERNERMANNUM. QUOMODO SPERANDUM.

O2_40 v.1 Qui spei sese nimis obsequentem
 2 praebet ; aut servit miser, aut, Jodoce,
 3 serviet. Malim mediocritatis
 4 ferre tenorem.
 5 Prodigus mentis, super omne litus

6 fertur, et largis fluit usque votis :
 7 cautior sistit, sapiensque ripae
 8 alligat amnem.
 9 Ille vult magnus nimiis haberi
 10 rebus. Hic, rerum quia plenus usu,
 11 sobriam mentem modicis coercet,
 12 major habetur.
 13 Pectoris fluctus, et utramque liber
 14 temperat sortem, paribusque miscet.
 15 Quae dari poscit, sibi novit idem
 16 posse negari.

AD D. VIRGINEM SALUTEM INFIRMORUM. CUM AUCTOR FEBRI TENTARETUR.

O2_41 v.1 Mater salutis, tempus in ultimum
 2 mansura mecum ; quo mediam dies
 3 inclinas in noctem : tepenti
 4 pelle nocens stomacho venenum,
 5 aegrisque tabem corporis igneam.
 6 Jam flamma mixto contremuit gelu :
 7 jam frigus alternans calorem,
 8 excubias vice plus quaterna
 9 mutavit. O quae diceris omnium
 10 amara morborum eluere efficax :
 11 si non mei, laudanda saltem
 12 Virgo tui miserere vatis.
 13 Quid in propinquo concinit angulo ?
 14 An sponte motae sunt citharae fides ?
 15 An febris immigravit illi ?
 16 Atque ideo lyra palpitare !
 17 Audita filis acre trementibus !
 18 Amplector omen : prosilio toro,
 19 si nec vacillanti labat pes :
 20 signa patent manifesta rerum.

AD HERNICUM BRANDINUM ASTROLOGUM. IRRIDET GENETHLIACOS.

O2_42 v.1 Hernice, dic per omnes
 2 te precor stellas : mihi cur hydrochoum minaris ?
 3 Quis Deus alligavit
 4 liberam mentem rapidi legibus, ede, caeli ?
 5 Scilicet alba frontem
 6 Luna vel pallens, cerebro terrigenum molesta
 7 certius imperabit,
 8 quam sibi praesens animus ! Num, quoties replevit
 9 plenior ora furtim
 10 igne fraterno, pariter me reparare macros
 11 coget opaca vultus,
 12 mollium pulpa leporum ; vel Numida volucris,
 13 vel petasone raptis ?
 14 An velut murem catus, et bos vitulum, minaci
 15 Cynthia jactat Orbem
 16 hinc et hinc cornu ? Sed enim cur timidi sub astro
 17 armipotente Martis

18 saepe nascuntur ? Stolidi, sub bene litterati
 19 Arcadis et rapaces,
 20 sub Jovis signo ? Neque si quem Venus alma natum
 21 viderit ex Olympo ;
 22 urget infantem facibus continuo petulcis.
 23 Jus animo suum stat
 24 semper immotum, super altam Babylona vecto.
 25 Displicet ista faecis
 26 turba Chaldaee, rabidi cede senex Anubis
 27 liniger, et sacerdos
 28 Isidis. Nullum mihi Fatum potes explicare.
 29 Sola fames magistra
 30 fertur hanc artem malesuadi reperisse ventris :
 31 callida deinde Memphis,
 32 siderum motus, numeris et radio notatos
 33 disposuisse frustra.
 34 Si meum, divaeque sibi consona Nazarenae
 35 (dent superi, quod opto)
 36 astra conspirant : satis est, tunc ego, seu Syenen
 37 Carcinus igne torrens ;
 38 seu minax cauda feriat Scorpius expedita :
 39 seu Capricornus, Horae
 40 vendicet natalis aquam. Frigore congelatam :
 41 risero suspicacem
 42 Hernicum tunc nec Lycius, nec Petosiris obsit.

NERONEM CAESAREM, INSATIABILE OMNIUM CUPIDITATUM MANCIPIUM

02_43 v.1 Laxare quisquam frena libidini
 2 vel post Neronem pessimus audeat ?
 3 Favore fortunae secunda
 4 cui nimium tumuere vela
 5 felicitatem ni timeat, potest
 6 timere id ipsum. Parce frequentibus,
 7 regnator, indulgere votis.
 8 Aeolio preme monte ventos ;
 9 et spes, et iras pectoris improbas
 10 antro coerce. Quam miser est, sibi !
 11 Nequam fidelis ? Qui negate
 12 est animo nihil ausus umquam !
 13 Testatur annis pejus euntibus
 14 triforme monstrum : quale nec Arcadum
 15 Stymphalus olim, nec tremendus
 16 fulmineis Erymanthus apris,
 17 scatensque Lerne, nec Nemeae tulit.
 18 Si summa noxae quaeritur ultimae :
 19 occidit, inspexitque Matrem :
 20 si mediae leviora vitae ;
 21 nupsit puello. Diluit hoc probrum,
 22 duxit spadones. Nulla cupidinis
 23 intacta permansit sagitta,
 24 nulla Venus ; satiata numquam.
 25 Quam saevus idem ! Jus sceleri datum
 26 non flexit aetas, non viridis decor.
 27 Lanugo, cani, barba, stricto
 28 carnificis cecidere ferro.

29 Quicumque dives, jam fuerat reus.
 30 Decussa luna est patritio pedi.
 31 Repente mutavit colorem
 32 Ausonio stola mixta clavo.
 33 At o tyrannum cernite pauperem !
 34 noctu lucernis ac facibus caret.
 35 Paratur illi coena, certe
 36 non alias habitura taedas,
 37 quam Christiano de grege corpora,
 38 accensa torti sulphuris in modum
 39 Stant ante mensam. Guttur unco
 40 frigitur et digiti relucent,
 41 unctique crines, ac piceum caput.
 42 vivus flagrando cereus ingemit :
 43 fumoque pinguis lacrimoso
 44 stillat adeps statuæ rogalis.
 45 Caesar querenti lumine pascitur,
 46 gavisus, eheu ! nubila torridis
 47 stridere candelabra membris.
 48 Hoc epulum sapit : his Cometis
 49 monstrata laetus fercula corripit,
 50 ac vina libat, non Hyperionis
 51 praeponat, admotamque Phoebes
 52 lampada flebilibus pyropis.
 53 Sint haec jocosae plena ferociae :
 54 magistra quaenam de Furiis tribus
 55 crudele venantis Neronem
 56 edocuit studium Dianae ?
 57 Homo sub ursae pelle Libystidis
 58 eviscerandas assimilat feras :
 59 fit cervus Actaeon, fit urus,
 60 praeda canum, populique risus,
 61 stat fossor Isthmi ludicrus, et truces
 62 efflat cachinnos. Sed miserabilis
 63 uxor domi Poppaea plorat,
 64 vulnifici pedis icta calce.

AD VIRGINEM DEI MATREM. PRO SERENISS. PRINCIPE FERDINANDO MARIA

O2_44 v.1 Nam quid vetabit, quo minus offeram
 2 tibi puellum ? Non adimo suae
 3 Matri : sed insontem foveri
 4 praesidio melioris opto.
 5 Admitte pignus, Mater amabilis,
 6 et prima vitae flecte crepuscula :
 7 ut flos tenellae lucis halet
 8 in gremio redolentis Horae,
 9 tuique Nati ludat imagine.
 10 Tum crescat ore et fronte meridies ;
 11 venneque spiranti sereno
 12 dulce tremant ; senique vesper
 13 purae quietis provehat otia.
 14 Cor urat aestas : ver animum, genas
 15 Autumnus, albentique pingat
 16 virgineam nive bruma mentem.

AD MAURITIUM ROSAM TRIBUNUM BELLI.

02_45 v.1 Qualis intranti, Rosa, nudus orbem,
 2 talis exhibis : propior nocenti
 3 hoc tamen furi, rapies sub umbras
 4 lintea tecum.
 5 Et vacas lucris, et adhuc recentem
 6 adicis praedam veteri rapinae !
 7 Nec tuum sentis opibus malignis
 8 crescere damnum ?
 9 Quidquid accessit cumulo priori,
 10 demitur menti. Minuit cupido
 11 parta, non auget. Petis esse dives ?
 12 Abice merces.
 13 Non nocet nullas habuisse gemmas ,
 14 clamat ad stivam residens Arator ;
 15 consul agrestem subito vocatus
 16 ante juvencum.

AD LUCAM FERONIUM NICOLAI FERONII FI. [ABBR.: FILIUM]

02_46 v.1 Ceras aviti stemmatis indices,
 2 et plena fractis atria vultibus,
 3 barbamque majorum, Feroni.
 4 Parce tuis onerare noxis.
 5 Ne monstra jactes in clypeo sacri
 6 caelata Patris : neu grave tinniat
 7 calcar, peregrinisque late
 8 icta sonent orichalca stellis.
 9 Quid belluarum nomina fortium
 10 mentimur orbi, si lepores sumus !
 11 Frustra feroces magna pardos
 12 scuta tenent, galeaque conum
 13 crispant avitae fulmina gloriae :
 14 Si non in Hunnos fulminei ruunt
 15 pardi nepotes : si columbam
 16 arguerint aquilae parentes.
 17 Spondes Ulyxen : sis Briareus prius.
 18 Repleta verbis Curia quem ferit ?
 19 Mucrone linguae nullus hostis
 20 transfoditur : nec acumen oris,
 21 sed ensis olim straverit Hectors.
 22 Quos nominamus degeneres, avi
 23 venasque fibrasque, unde vitae,
 24 pura dies animusque manat,
 25 totumque Eoum pectoris ignei,
 26 haurire torvis obtulerant Getis :
 27 et caede facta, non inulti
 28 Barbaricas secuere turmas !
 29 Nos vero fortes strenua dicere,
 30 patramus usu mollia. Cerei,
 31 de ferreis narramus annis
 32 praelia, Vandalicasque strages.

AD IULIUM ORSTENAM. DE MORE UNGENDORUM CADAVERUM.

O2_47 v.1 Refert, scilicet, Orstena,
 2 quo manes pretio sub tumulos eant
 3 defossi : quibus oblinas
 4 succis, et religes funera linteis ;
 5 non sensura Canopici
 6 heredis vacuum laude superbiam.
 7 Clementes tenebras petit
 8 Mors contenta loco quolibet. Angulus
 9 jam regale Palatium est.
 10 Quae Natura parit, functa recolligit
 11 communi gremio ; neque
 12 distinguit cineres Terra novissimos.
 13 Trunco sex spatium pedum, et
 14 cippus cum modico cespite, sit satis.
 15 Luxum caetera barbarum
 16 spirant, et nimiae frustra ferociae,
 17 indignantia ferreis
 18 Fatorum tabulis. Quid magis aspides,
 19 et longam cupidi famem
 20 invitet colubri ; quam capulo tenus
 21 uncta et lota cadavera
 22 costumque et casiam, et malobathrum Syrus
 23 membris imbibat omnibus :
 24 pollinctumque super funebris India
 25 plenis sumptibus ardeat :
 26 Si non et pretio fama fragret suo,
 27 frustra spargit amaracum.
 28 Foetebit sub humo tetrius infulis
 29 electantibus ostrea, et
 30 Neptuni vomitum putris ab aequore.
 31 Nasum cinnama non movent
 32 in Sullae cineres jacta, nec efferunt
 33 crudeles animas rogo.
 34 Pauper Fabricius, quam Populi favor
 35 alto pectore condidit :
 36 et Brutus Deciis additus, et Cato,
 37 gypsatusque Britannicus,
 38 haud nardum redolent : turicremis tamen
 39 praestant mille Neronibus.
 40 Virtus et feretri nobile balsamum.

AD SICILIANUM BOMBYCEM. MORIENDUM ESSE.

O2_48 v.1 Fatis aguntur terrigenae suis,
 2 formose bombyx. Ortus, ut occidas
 3 cum sole, cur primis repugnes
 4 auspiciis, dubiamque reddas
 5 necessitatem ? Quae tamen omnibus
 6 corona rebus ponitur ultima.
 7 Quod stas, quod is, quod vivis ? Hinc est :
 8 quodque itidem morieris ; hinc est.

AD CASCIUM GAMBARAM. CUM ILLI SUOS SCAZONTES AD SATURNALIA MITTERET.

02_49 v.1 Scazonta servum cornipedum meum,
 2 amice Casci, quem tibi destino
 3 mandata laturum jocosa,
 4 excipies, ut opinor, ore,
 5 vultuque, qualem rusticus obtulit
 6 Jovi Philemon. Ne tamen anxius
 7 cogas fatigatum sedere :
 8 mitte supervacuos honores.
 9 Genus Stylitae est. Stat, nec ab hoc situ
 10 discedit umquam. Sic quoque dormiet.
 11 Sed mirus illi, flante bucca.
 12 Oris inest animique candor.
 13 Cretos eodem sanguine Bilbilis
 14 habebat olim, cum strueret focum :
 15 et Martialis fel amarae
 16 incoqueret piperatus offae.
 17 Quamquam iste noster simplicis eloqui
 18 vitaeque purus malit, ut audies,
 19 de gente Gazea videri,
 20 Castalio satus Angelino.
 21 Ut cuncta noscas, istud habet viti :
 22 (immune nam quid sole super viti ?)
 23 Ferocit irritatus instar
 24 tigridis, asperior leone :
 25 traxitque ab ipsis has furias avis.
 26 Quandoque lato calce suum ferit
 27 et me magistrum. Saepe flexi
 28 in melius : rediere mores.
 29 Natura quamvis vapulet, hoc erit
 30 pulsata furcis, quod fuit antea.
 31 Permite scazontem vagari,
 32 insita quo rapiet cupido.
 33 Tunc obsequentem, Gambarara, senties,
 34 nec non creandis risibus utilem.
 35 A tabe praeservat lienem.
 36 Et nebulis cerebri medetur.
 37 Ut proniores claudicet ad jocos :
 38 porci triennis mane tomaculum
 39 offer, remissurus Kalendis
 40 Graiugenum, fugiente bruma.

LAUS POSTHUMA R. P. IACOBI KELLERI S. I. OLIM RECTORIS COLLEG MONAC...

02_50 v.1 Ac si hodie videam : post tot mihi sisteris annos
 2 flende piis, Iacobe, Camoenis.
 3 Non obscura tamen, sed amabilis umbra recurris,
 4 ac nulla ferrugine tincta.
 5 Qualis eras olim nostras moderatus habenas,
 6 sublimes venerabilis ore :
 7 et liquida mentis perfusus imagine vultum,
 8 et senii vivacior usu.
 9 Publica cum regeres privata fronte retenta,

10 curarum jucundus in aestu.
 11 Cum te non digitus tantum, sed tota probaret
 12 saepe manus regnare coactum.
 13 Iudicii matura seges, penetrabile rerum
 14 ingenium doctique lepores
 15 miscebant aequale decus, prudentia pondus,
 16 et virtus afflavit honorem.
 17 Utque acies belli, se protendebat in omnes
 18 consiliis mens lucida partes.
 19 Portus eras, Bavaraeque Pharos spectanda Carinis
 20 in pelago luctantibus aulae,
 21 utraque diffuso fluxit facundia fonte,
 22 Danubio Tiberique probata.
 23 Qui niveus canis, ac toto vertice cygnus,
 24 orantis quoque gutture sedit.
 25 Praesertim nostri prolatus origine caeli,
 26 in nostram proclivior artem,
 27 verba catenabas regale sonantia gemmis,
 28 Pindarico succinctus amictu.
 29 Tu faciles solitus numeros dictare, meumque
 30 auspiciis stimulare calorem :
 31 audebas titulos et plenum laudibus aevum,
 32 et magnos promittere mensis.
 33 Te duce nequiquam dignati repere montis
 34 Aonii conscendimus arcum,
 35 non lento passu : (neque enim tardare sinebas)
 36 sed volucris quasi fulminis ala,
 37 qualiter aerium Capaneus iter arbore mensus.
 38 Se victam super extulit urbem,
 39 stabas inferius, donec de rupe redissem,
 40 concussus praecordia Phoebos,
 41 ast ego, pendenti capite inter nubila, mersus,
 42 enavi peregrina viarum.
 43 Mox virgulta jugis, hederamque et laurea sarta,
 44 et pennam de stante Caballo,
 45 fragminaque ex alto mecum Parnassia jeci ;
 46 ut scires superasse cacumen.
 47 Quo tunc amborum salierunt pectora motu,
 48 laetitiae spirantia flammam !
 49 Sicut adhuc steteram, rigidumque horrore comatum, et
 50 aetheria fuligine sparsum,
 51 protinus in dulci sudorem abstergere Cirrha.
 52 Atque alio sudore jubebas.
 53 Accessere boni vultus super omnia et istis
 54 dona tuos imitantia mores :
 55 aut tuba cantatrix heroum, aut fistula pacis,
 56 et ruri testudo locuta.
 57 Heu mihi ! Quam longis a re nunc passibus itur.
 58 Euxini prope littora ponti.
 59 Nam postquam undantis cerebri te lubrica moles
 60 (praesagum tamen ante procellae)
 61 sustulit, et plenos ducis jam numine somnos ;
 62 lapsa ruit spes maxima tecum.
 63 Ad paucos chorus est Sueco Praetore redactus.
 64 Sub cultro stat gloria vatium
 65 quamquam Vandalicus tantum non obfuit hostis.
 66 Igne et aqua, ferroque minisque ;
 67 quantum hirsuta nocet multorum inscitia Mysis,

68 vastatrix vocalis amoeni.
 69 Nomina cultorum Thebanis comparo portis ;
 70 plura tepens habet ostia Nilus.
 71 Sunt, qui Pierides malint a stirpe recisas
 72 in Graium migrare sepulcrum.
 73 Eloquio Latii praefertur barbara Memphis.
 74 Conjurant silvescere Fauni :
 75 quod nequeunt ipsi, reliquos prohibere parati
 76 ne pulchro certamine possint.
 77 Interea, quidquid sacro de culmine restat,
 78 manibus his properare decorum.
 79 Sterne, poeta, solo vestigia : funde coronas
 80 irrigua Permesside lotas.
 81 Te virides luci, te Phocidos antra canorae
 82 fleverunt, o nobilis umbra.
 83 Te sine Castaliam metus est arescere lymphan ;
 84 sicca vado tralucet arena.
 85 Insuper et Daphne bis migratura timetur,
 86 atque alia mutanda figura.
 87 Ad nomen tamen illa tuum, suspiria ducit,
 88 ac sese demittit amari.
 89 Ipsi etiam subitis vestiti floribus amnes,
 90 incipiunt ridere per hortum.

AD SABINUM FUSCUM TYROLENSEM. INVITATUR AD CONTEMPLATIONEM RERUM CAELESTIUM...

O3_1 v.1 Sabine, matris pars melior tuae,
 2 signate grata, Fusce nigredine :
 3 haeremus halae ? Scande montes
 4 rumpe moras, et aprica mecum
 5 capesse mollis frena Favonii.
 6 Jam rara vernis nubila solibus
 7 divisa cedunt et paventi
 8 aura levis monet ire caelo.
 9 Simul capistrum Pegasus induit.
 10 Terramque fixa percutit ungula,
 11 exsudat : et glebae rosarum
 12 puniceo rubuere Nilo.
 13 Ne te retardet stare Copernici,
 14 aut Archimedis lambere pulverem.
 15 Confunde arenas : scripta dele
 16 signa, Syracosiumque gibbum
 17 extende caelo quid vitrei juvat
 18 Atlantis usus ? Quid Siculi senis
 19 mentita crystallus Triones,
 20 Oceanum vetitos subire ?
 21 Veros licebit tangere verius :
 22 lustremus axes nomen, et ordinem
 23 docebit astrorum, Thalia
 24 Uranie sociata nostrae.
 25 Qua parte primum flectimus orbitam ?
 26 Hac, qua frementi murmurat alveo,
 27 pontemque dedignatur Oenus :
 28 an niveo saturatus imbri
 29 qua flumen ingens Danubius vehit ;
 30 ut obsoletis, despice, cornibus

31 argutat obscurus latere !
 32 Degeneris mala fata Rheni,
 33 captumque moesto gurgite sordidus
 34 deflet Brisacum. Totus inhorruit
 35 en campus armis et minaci
 36 nuda seges crepat icta ferro.
 37 Ningitne, an albis aera liliis
 38 Mavors inundat ! Stant Aquilae truces
 39 ad signa, vindictamque stricto
 40 armigerae meditantur ungui.
 41 Sublime motis aura leonibus
 42 percussa, rugit. Plena tument Noto
 43 vexilla, crispanturque flexu
 44 per refluos sinuosa gyros.
 45 Hinc Belga pugnat miles Iberiae :
 46 Hollandus illinc sulphure pectoris
 47 accendit iras, et doloso
 48 ambiguum coquit igne bellum.
 49 Arctata vastis aequora molibus,
 50 silvas, et urbes, et medio ferunt
 51 Montes, Batavorumque classem
 52 sollicitam maduisse Gange.
 53 Hic Orbis ille est tantulus aspici.
 54 Discordiarum causa recentium :
 55 vah bruta deformisque tellus,
 56 in minimum tenuata punctum !
 57 At nos in altum provehimur. Placet
 58 venti levantis grata protervitas.
 59 Hac officina prodit aulae
 60 Terror et exitium Cometes
 61 vapore natus. Non procul excubant
 62 fumosa multa fulmina pulvere :
 63 pars furva mentum, pars retortas
 64 rubra jubas, facie Sigambri.
 65 Quae Virgo nobis dirigit obvia
 66 crinale telum, Solis ait soror
 67 dici. Pharetram frater implet
 68 igne suo, jaculisque lucis.
 69 Jam permeamus Mercurii domum ;
 70 volvi procacem jam Veneris globum,
 71 haec porta Phoebi : quam Gradivi
 72 castra premunt. Jovis ista sedes
 73 velata quercu. Summa tenet pater
 74 effeta torpens membra senex gelu
 75 Saturnus, argentemque zonam
 76 servat Hyperboreumque tractum.
 77 Enavigemus. Fallor : an audio
 78 per astra carmen ? Carmina credidit
 79 jucunda, concentumque moto
 80 Pythagoras resonare caelo.
 81 Quaecumque, certe non inamabilis
 82 insania haec est. Cum sonitu poli
 83 vertuntur. Audis instrepentum
 84 agmina luxuriare vocum ?
 85 Et vero cantant ! Omnia sunt chorus :
 86 Stellaeque Musae, dum rota volvitur,
 87 et scena picturata transit,
 88 aetherias modulantur odat.

89 Quis iste Cycnus gutture dividit
 90 alisque, lessum ? Flamina quae lyrae ?
 91 Orphea testudo canorum
 92 mille rapit thiasos in orbem.
 93 Cum se citato circumagit pede
 94 praeceps Orion ! En nova Pyrrichae
 95 saltationis vibrat arma
 96 In numerum, rutilique flammas
 97 educit ensis, non sine siderum
 98 risu sequentum : quae bene baltei
 99 mirantur ingentes catenam,
 100 et phaleras, et acuta coni.
 101 Non ipse Cepheus abstinet, et suae
 102 laetus choreis conjugis annuit,
 103 clangente vultu : non ligatam
 104 Perseus Andromedam relinquit.
 105 At nec Bootes illepidus : gradu
 106 velit citato currere, ni fera
 107 retardet. Ergo caedit Ursam.
 108 Et scutica metuendus urget.
 109 Huc, Fusce, ventum est. Ulterius nequit
 110 audax Poesis provehet altius
 111 alata Virtus. O venusti,
 112 o Salii, meus ardor, ignes !
 113 O ludus, o spectacula in aureo
 114 caeli theatro ! O Patria, Patria.
 115 Si sic pavimento coruscas
 116 qua facie radiabis intus !
 117 Sed jam fluentes leniter attraho
 118 redux habenas : ne Phaethontio
 119 errore signemus quadrigam,
 120 aerium per inane lapsi.
 121 Hinc, ex Olympo, fertur et Appia
 122 ad usque terras se via pandere,
 123 segura, Romanaeque suppar ;
 124 nec tumidis inamoena clivis.
 125 Illam penetrans te (quid enim times,
 126 Sabine ?) Glaucas mollis ad Isarae
 127 depono ripas. Necte vati
 128serta tuo, viridemque laurum.

AD D. VIRGINEM AETALENSEM. CUM EX TYROLI IN BAVARIAM PROFECTUS ILLAC PRAEVE...

03_2 v.1 Montium praeses, nemorumque Virgo :
 2cujus Aetalae meminere valles.
 3Silva cui circum viret, et comantes
 4imputat umbras.
 5Quam tuam laetus, propiore passu.
 6Eminus visam venerarer aedem !
 7Sed viae tardant, neque lentus audit
 8currus habenas.
 9Ergo, quod solum superest amicis,
 10quos iter jungi vetat : o et absens,
 11ter quater pulchris cumulanda votis,
 12sic quoque salve.
 13Tu quoque absentem jubeas valere.

14 Mutuas ut dum damus, atque voces
 15 reddimus ; sacrae per opaca silvae
 16 insonet Echo.

AD PYRRHUM FEUDIUM.

03_3 v.1 Te nemo vilem verset ut amphoram,
 2 ansamque nullo crimine praebeas :
 3 qua, Pyrrhe, deprensus per omnes
 4 fabula circumagatis aures.
 5 Ignava terror pectora proterit,
 6 movenda quovis murmure civium.
 7 Virile numquam fama sternit.
 8 Mitte levi trepidare probro.
 9 Quid vana curas nomina, non tua ?
 10 Contentus esto te potius, neque
 11 caecos reformida tumultus,
 12 aut strepitum popularis aurae.
 13 Amara rerum non potes omnium
 14 vitare flexu : plura tamen potes
 15 eludere ictu. Perge agendo
 16 fortia, displicuisse multis.

GENOVEFA, SANCTA VIRGO PARISIENSIS. DESIDERIO VIDENDI IN CAELO CHRISTI

03_4 v.1 Vergente vita, rapta cupidine
 2 vitae perennis, fertur amabilem
 3 singultum in has rupisse voces,
 4 Francigenum Genovefa fidus.
 5 Atqui moraris mors mea vita, nec
 6 promissa servas ! Pronubus, en, dolor
 7 et morbus ornare sponsam :
 8 sarta fragrant, oleoque lampas
 9 Vestalis ardet, non solitis ego
 10 mollis juventae terreor ignibus.
 11 Me forma brumae me pruina,
 12 me glacies potiore flamma
 13 letalis urit mors in amoribus.
 14 Mors in medullis atque oculis natas.
 15 Te, Sponse, si nescis in horto
 16 pacta mihi mea mater Eva,
 17 diis invidenda carpsit ab arbore
 18 dotale pomum. Te generum sibi
 19 Adamus electum momordit :
 20 et mihi tunc, moriere, dixit.
 21 Haec dote felix nubere gestio
 22 Natura rebus quam dedit omnibus.
 23 Debetur et nobis parentum
 24 Terra levis, modicusque pulvis.
 25 O Larva verna pulcrior iride :
 26 o umbra puro sidere clarior !
 27 O corpus, o vivum cadaver :
 28 o tenebrae, mea lux, amicae !
 29 Ah quando junges oscula virgini ?

30 Nam consecravi me tibi virginem.
 31 Intacta florem servo. Nostri
 32 nullus habet spoliū pudoris.
 33 Nondumne serum ventilat hesperum
 34 vespillo ? Nondum sarcophagi torum
 35 stravere Manes, et virentis
 36 sparsit Hymen solium cupressi ?
 37 O nox beata : o ultima frigora,
 38 primi calores ! O mea funebris,
 39 et nuptialis taeda luce.
 40 O thalami, tumulique nostri ?
 41 Lucente buxo me Solymitides,
 42 vacciniis me pingite Gallicae :
 43 nigramque, formosamque Nympham,
 44 flammeolis operite fuscis.
 45 Pallent amantes : non ego palleam ?
 46 Demantur ori viva corallia :
 47 incingat albam vitta frontem, et
 48 populeis Libitina ramis.
 49 Festiva ludant carmina praeficae,
 50 dulcemque lessum. Sponse, veni : tua
 51 te quaerit, exspectatque maesta
 52 supplicibus Genovefa votis.
 53 Seu te sepulcri regia nobilis
 54 late imperantem ; seu nova Pyramis,
 55 vastove Mausolea monte
 56 saxa tenent : famulique circum
 57 pectunt lacertas vertice mobiles :
 58 dorsique spina, aut orbibus e cavis
 59 scrutantur angues, ut reclinent
 60 funereum diadema calvae.
 61 Seu fila vitae texta novissimae
 62 lustras, et aevi pensa recolligis :
 63 seu messe jam poscente falcem,
 64 vectus equo per anhela pestis
 65 camposque et urbes, et populos metis,
 66 densisque stipas cladibus horrea :
 67 huc flecte cursum, tot marite
 68 nominibus titulisque noster.
 69 Ne Franca Virgo neu tenuis precor,
 70 fastidioso displiceat casa.
 71 Facunda surdo, pulchra caeco
 72 non satis est opulenta conjux ?
 73 Quondam et tabernas pauperis ingredi ;
 74 superque tectis stramine consitis,
 75 immensa laudabare parvo
 76 atria posthabuisse ruri.
 77 Ergone solis divitibus nemus
 78 recludis atrum : quod pede libero
 79 Manes coronati pererrent
 80 cum citharis, choreasque plaudant ?
 81 Et nos mereri possumus aureae
 82 pondus pharetrae. Profer arundinem,
 83 dilecte, figendamque vibra.
 84 Vulneribus patet omne pectus.
 85 Quamquam ipse vulgo crederis osseus :
 86 dicere nobis totus eburneus.
 87 Dicere frondoso celebris

88 de Libani properasse saltu.
 89 Amemus. Urat mutua februm
 90 vis blanda venas. Me bene languidam
 91 compone somno. Necte myrtum,
 92 necte tuae violas puellae :
 93 in valle quales Elysia madens
 94 ferrugo tingit. Jam morimur : bene est.
 95 Mortem fefelli : necte, Christe,
 96 necte tuae violae coronam.

AD VIRGINEM MATREM.

O3_5 v.1 Diva formosis vigilata flammis
 2 hinc et hinc circum : cui Luna suras
 3 osculo mulcet, famulusque sol ve-
 4 stigia lambit.
 5 Prosit hoc vati cecinisse, quod fis
 6 diva formosis vigilata flammis.
 7 Nil negat natus tibi ; nil negari
 8 posse, fatetur.
 9 Ille, suspensus, quoties ocellis
 10 dulce connives, et amoris ignem
 11 visa suspiras ; toties parenti
 12 dulce renidet.

AD RUDOLPHUM VOGTIUM, NOBILEM ALSATAM. UT PATRIAE CALAMITATEM MODERATE FERA...

O3_6 v.1 Cum vix egentem vomeris aream
 2 fecunda spicis integer et Ceres :
 3 cellaeque, Lenaeique fontes,
 4 indomito fremuere musto :
 5 tunc te beatum, tunc tibi candidos
 6 fulsisse soles credideras : velut
 7 regnante Saturno, videres
 8 secula praetereuntis auri.
 9 Nunc arva postquam messuit hosticus
 10 ensis Gothunni, et bruta sitis tuas
 11 vastavit uvas ; vae, severo
 12 quam tetricum ruis imbre vultum,
 13 maestoque jam jam lumine flebiles
 14 rimaris umbras ! Desine tristium,
 15 Vogti, querelarum, dolorem
 16 causa levet, patriaeque dulcis.
 17 Commune damnum. Corrigere est nefas
 18 quodcumque lugens . Procubuit seges :
 19 succisa vicis, sparsa rupto
 20 vina cado. Jacet arx, et hortum
 21 villasque et agros et sata duplices
 22 ussere Sueci. Caetera subruit
 23 vicinus intactas amicus.
 24 Reliquias Danaum secutus,
 25 cui vero dices impatiens diem ?
 26 Stultum est querelis Fata lacescere ;
 27 culpae Fortunam, probrosum.

28 Si Domino caput obligasset,
 29 professa numen se famulum fore :
 30 citare posses. Sed levis est dea,
 31 levisque dici tota gaudet :
 32 idque negat meretrix negare,
 33 ibis Gradivum sistere iudici ?
 34 Sed omne miles jus capulo dedit,
 35 hic crimen objectum refellet
 36 ense ; tubae sonitum diserto
 37 opponit ori. Qui melior manu,
 38 Victor perorat. Numquam adeo bene,
 39 armata vis, et lex inermis
 40 conveniunt. Feret omne punctum
 41 vagina Martis , perge miser queri,
 42 non audiendus. Consule me tamen
 43 silebis aerumnas, et alta
 44 mente premes. Superatur omne
 45 malum ferendo. Saepe beatius,
 46 Rudolphe, censu paupere vivitur,
 47 et rebus angustis. Quid ambis
 48 divitias ? Satis ille dives,
 49 quem fortuitis ex opibus nihil
 50 irritat. Ingens est patrimonium,
 51 cupido nullius caduci ; et
 52 fervida diminuisse vota.

AD D. VIRGINEM. ASSUMPTAM, IN EIUS PERVIGILIO.

03_7 v.1 Quo die, terris properans relictis,
 2 tota migrasti super alta Virgo ;
 3 floribus stratum tibi tergus incur-
 4 vavit Olympus :
 5 dulce, te visa gradiente, caeli
 6 carmen auditum resonare : qualis
 7 ista, per nigrae loca senta silvae, et
 8 horrida tesqua.
 9 Qualis ascendit Dea ! Tota pulchra,
 10 gaudiis gemmat liquidis, suoque in-
 11 nixa dilecto, volucres per auras
 12 floribus halat !
 13 Talis in seram. Sua regna, noctem
 14 Luna cum venit, tenuatur Arctos ;
 15 pallet Arcturus, positoque ferro
 16 languet Orion.
 17 Talis electi speciosus oris
 18 Phoebus, Aurora lacrimante, ridet :
 19 quando cristatis avibus coruscum
 20 mane precatur.
 21 Inter has voces, magis elevata
 22 brachiis Nati, superas id omne,
 23 quod Deus non est ; animumque toto
 24 numine mergis.
 25 Merge : dum dulci maris e profundo,
 26 quod superfusum bibis. Una saltem
 27 gutta destillet, lacrimasque nostri
 28 temperet Orbis.

SACRA TEMPESTAS EXUNDANTIS OENI. SIVE FLAVII POLLIONIS

03_8 v.1 Ergo, nefasto quo cecidit loco,
 2 fatalis Austri caesa bipennibus,
 3 arsura flagrabit perenni et
 4 viva rogo morietur arbos !
 5 Gelboa toto monte cacumina
 6 implete valles. Vos Libani sacrae
 7 lugete silvae me vel Othrys,
 8 vel Rhodope tegat in volutum
 9 mundi ruina me profugum freto
 10 Malea mergat : me Libycae fames
 11 raptum leaenae me recondant
 12 ventre cavo scopulosa cete.
 13 Vix haec disertus Pollio : cum repens
 14 pervasit omnes turbine pectoris
 15 commistus horror stare venti,
 16 in pluvias resolutus aether
 17 sonora Rostris volvere murmura.
 18 Huc deinde lapsis auctior imbribus,
 19 qua parte nubes evocatus
 20 caeruleas equitavit Auster,
 21 omnem loquendi vertere copiam
 22 orator Oeni nunc subiti ruit
 23 torrentis instar de nivali
 24 vertice ; nunc medio volutus,
 25 et ire praeceps sistitur aggere ;
 26 tantoque spumat verba ferocius
 27 allisa ripis : Tulliani
 28 sed medio velut unda Thybris
 29 templo intulisset fulmina grandium
 30 sententiarum plebis in obviae
 31 funduntur aureis, cum profunda
 32 dedecorum scelerumque strages.
 33 Quo more rivos aequoris, humido
 34 ejectat arcu, terror euntium
 35 balaena nautarum refuso
 36 mox animi maduere ponto :
 37 haustique miri fluctibus alvei
 38 flevere culpas, et lacrimas aquam
 39 auxere, nigrantes arenas
 40 diluvies pretiosa fundo
 41 a cordis imo torquet et eruit.
 42 Ploratus ingens exoritur, simul
 43 facunda tempestas revulsis
 44 intumuit per aperta claustris.
 45 Jamque omne crimen gurgite mergitur ;
 46 et irreperito litora desinunt
 47 vado videri jam teguntur
 48 culmina, turrigerique fastus :
 49 jam sumptuosae tecta superbiae,
 50 montesque honoris sub pelago latent,
 51 idemque cum furtis iniquae
 52 naufragium subiere merces :
 53 pictaeque vestes, et chlamydam fluunt :

54 cinctus, et omnis gaza pecuniae :
 55 factumque et infectum metallum et
 56 dimidii periere vultus.
 57 At vero fractis ingemuit Venus
 58 libidinosae pontibus insulae
 59 vis nulla Germanum valebat
 60 nullus obex cohibere Araxem.
 61 Haec unde novi ? Cum fluerent nives,
 62 late sonantem tutus Aquarium.
 63 (nam Phoebus adductum tegebat
 64 nube cava) specularar. Ohe !

AD SIMONEM LAVENDULAM. SE, IN EXCOLENDAM MACIEM, MIRUM IN MODUM PROFICERE.

03_9 v.1 Tantae molis erat, denique corporis
 2 tota destitui mole, Lavendula,
 3 ipsos exuor artus :
 4 ipsis exuor ossibus.
 5 O gratulare mihi jam penitus macer
 6 depono reliqui rudera carceris.
 7 Paullum restat arenae,
 8 totus spiritus emico.
 9 Nec porro lanios horreo nec forum,
 10 In quo vaenit adeps, vito Boarium,
 11 securus licitantum
 12 nullis a Brasilis emat.
 13 Nulla parte mei bellua, flammeis
 14 mentem sideribus protinus inferam.
 15 Ceu Maia satus, inter
 16 umbras et superos eo.
 17 Jam jam liber io (terra putris vale)
 18 defecatus io (congeries vale
 19 insincera : valet
 20 ventres) tollar in aethera.

AD FRANCISCUM RAGUSIUM. EDMUNDI RAGUSII FR. SYMBOLA PYTHAGORAE.

03_10 v.1 Vile ne fiat tibi numen usu,
 2 cum nihil majus generetur ipse :
 3 ne Deum caeles, digitoque portet
 4 annulus haerens.
 5 Fervidam spumis, cave, laesus ollam
 6 concites, non est fodicandus ignis
 7 ense. Sopita cineres quiescunt
 8 tutius ira.
 9 Dura constanti supera labore.
 10 Coepta successu properanter urge :
 11 ut nihil fecis bibiturus in cra-
 12 tere relinquis.
 13 Urbium nolis minui coronas :
 14 legibus lucre redimitur ara :
 15 lege firmantur sacra : lege cives,
 16 lege senatus.
 17 Publico numquam gradiere calle.

18 Nam minus peccat minus usitatus.
 19 Plebis exemplo via trita semper
 20 fallit euntem.
 21 Empta cum luctu noceat voluptas
 22 criminis ferum fuge paenitere :
 23 ne quidem gustes epulans nigras ha-
 24 bentia caudas.
 25 Alium raro, pia farra saepe ?
 26 Cor edes numquam. Remove dolorem
 27 laetus, et diris jecur ulcerosum
 28 linque Mycenis.
 29 At nec infamis tibi foeda mensae
 30 lucra, nummorum sapiant avaro :
 31 nec manu sumas aliena quondam
 32 pocula laeva,
 33 impiger cursas, cave transiere
 34 ante suspensam pedibus stateram.
 35 Triste fas laesum nihil est iniquo
 36 iudice pejus.
 37 Laetus arride speculo, nec horre.
 38 Quod negat Natura, velis negatum.
 39 Invidens hosti, tamen abstineto
 40 vellere barbam.
 41 Diis merum liba. Bene dii precantur
 42 mentibus gratis, cumulantque dona.
 43 Cum tonat caelum, venerans memento
 44 tangere terram.

AD B. VIRGINEM. ITURUS EBERSPERGAM.

03_11 v.1 Dum me severis fessus in exedra
 2 exsolvo curis : et volucris rota
 3 per arva vectum, cinget Eber-
 4 sberga cavo nemorum recessu ;
 5 tuere sanum, laetitiae parens :
 6 vultu sereno discute nubila.
 7 Spirare clementes Aprilis
 8 In Zephyros tenuetur aer.
 9 Quod si propinquae caerula Doridos
 10 tentabo cymba ; da placido lacum
 11 sopore sternendum, quotannis
 12 emerita peragrarere quercu.
 13 Nec vero gratis, fors habiles agam
 14 remos, amoeno non sine carmine ;
 15 navim salutaturus illam,
 16 quae titulum gerit institoris.
 17 Dicere Nymphis ditior omnibus,
 18 vexisse fruges, aetheriis procul
 19 campis refectas ; et trementi,
 20 Virgo, famem pepulisse mundo.
 21 O ergo nostri praeses in aequore
 22 formosa stagni, vatibus annue,
 23 sic glauca verbenis et ulva,
 24 Cymodoce, tibi sarta nectam.

AUCTOR A CELEBERRIMA SECTA STOICORUM DESCISCIT.

03_12 v.1 Quid mihi vobiscum est latebrae foetentis alumni,
 2 Deucalione sati ?
 3 Mobile lignorum genus, et viventia saxa :
 4 quae tamen Ogygiam.
 5 Amphion nullus cithara traxisset ad Urbem,
 6 pondere fixa suo.
 7 Jam tandem deprensa mihi fraus omnis et error.
 8 Pene ligatus eram
 9 stuppea sed valido disrupti vincula nervo,
 10 ceu putrefacta situ.
 11 Estis, io, rigidi cultores estis honesti,
 12 usque severa Tribus.
 13 Non turgent oculi lacrimis ; non gaudia risu ;
 14 non tumet igne jecur :
 15 nullaque sedatum tempestas pectus inundat.
 16 Omnia pace vigent.
 17 Credite Pisones : at non ego credite Verpi,
 18 gens inimica Deo.
 19 Credere me tristis vetat experientia rerum,
 20 nec sinit esse rudem.
 21 Auditis ? Quorum virtus olet horrida caepas.
 22 Totaque vita sedet :
 23 multum vesicae vobis et majus inane est.
 24 Fastus ubique sonat.
 25 Hinc abeo versis aliud mare currere velis
 26 liberioris aquae.
 27 Qualis in Adriacis Venetum securam phaselus,
 28 et mea lucet aquis.
 29 Decurrat placidis innubila moribus aetas,
 30 temperiemque ferat.
 31 Non suspecta metu non importuna tumore,
 32 non odiosa minis.
 33 Tempus erit, laetus risum cum poscet amicus :
 34 splene feremus opem.
 35 Tempus erit flendi : veris manabit in uda
 36 fletibus ora dolor.
 37 Denique verus homo ; non truncus inutilis aegri,
 38 nec lapis esse volo.

LUDUS PALAMEDIS, SIVE LATRUNCULORUM VULGO SCACCHUS

03_13 v.1 Cur spissos foliis dividimus libros,
 2 ut magni pateant somnia Socratis
 3 de nugis hominum, seria veritas
 4 uno volvitur assere.
 5 Chosci : nonne vides, quos variet modos,
 6 quas Fortuna vices mobilis imputet ?
 7 Eheu ! ludimus et ludimur impares
 8 signis, interitu pares.
 9 Adversis validae stant acies viris :
 10 hinc Tros, hinc Rutuli, versicoloribus
 11 incincti sagulis turrigeri latus
 12 defendunt geminum eques.

13 Paullum castra silent, nec tuba protinus.
 14 Miscetur dubius consiliis timor :
 15 secretosque ducum, quos acuunt, dolos
 16 dispensat patientia,
 17 et speratus honor, mox, ubi classica
 18 diduxere sonum, res geritur manu :
 19 ac ni consideant sub galea comae,
 20 stent altum rigidae metu.
 21 Dum campus medio panditur aequore,
 22 decrescunt subitis agmina caedibus
 23 vestro, si memorem funera, rustici.
 24 Stat victoria sanguine.
 25 Vos commune malum, vos luitis scelus.
 26 Vestris, quotquot egent, in vitulis arant.
 27 Ex vestris gladium fingere falcibus
 28 solers, vos metit et sata.
 29 Quidquid magnanimo crimine fortiter
 30 delirant proceres : plectitur ultimus
 31 In pago Corydon. Noxa palatii,
 32 exurit steriles casas.
 33 Aude et tu facinus, vilis homuncio ;
 34 ne semper ducibus victima mugias.
 35 Agrestes etiam quondam animosior
 36 fungos Gloria respicit.
 37 Tamberlanus erat pastor, idoneus
 38 permutare pedum frondibus aureis.
 39 Justinus trabeas Ausonii tulit
 40 armentarius imperi.
 41 Sed quis de medio, capripedum choro
 42 improvisus adest ! Quam tacito pede
 43 transmissas, camuris non sine cornibus,
 44 obliquat salebras viae !
 45 Parthorum celebrem dissimulat fugam,
 46 ponens insidias. Iste nigerrimus :
 47 hunc, Romane, cave. Sternit et arietat
 48 hircis laeva tuentibus.
 49 Malit quisque tamen non humili manu
 50 Ajacis, fatui quam trabe ludicra
 51 cursoris perimi vulnera saepius
 52 clava morio dividit.
 53 Nostri bella queror tristia seculi :
 54 sub quorum clypeis omne genus furit
 55 stultorum. Vitiis laxat atrocibus
 56 Mars impune libidinem.
 57 At regina gradu fertur Amazonis,
 58 quo se cumque movet : collaque (feminis
 59 eheu ! cuncta licent) demetit obvia,
 60 alis fulminis ocior.
 61 Non obsistit eques, non peditum phalanx,
 62 non frendens elephas Porus et Hannibal
 63 succumbunt Veneri cuncta domat Venus :
 64 una est fortior omnibus.
 65 Non et quanta valet, semper in hostium
 66 permittenda globos ire cadentium.
 67 Observatur enim fervida praelii ;
 68 Aruns non datur unicus.
 69 Magnas vertit opes sexus iniquior,
 70 inconcessa petens et nimius sui.

71 Nam desiderio quem statuit modum
 72 flammis ista cupidinis
 73 numquam plena salus, cum mulier regit.
 74 Numquam tuta satis, quae modo provida
 75 apparet Tanaquil : mox temeraria
 76 prodet Fulvia conjugem.
 77 Rex Adraste, pedem tu quoque promove.
 78 Incauto nocuit credere militi
 79 majestatis onus. Qui residet domi,
 80 absens plurima nesciet.
 81 Turmas ipse suas duxit Iulius,
 82 Epirique potens : ipse pericula
 83 cingentum medius reppulit hostium,
 84 Belgarum Leo Carolus.
 85 Dum mandata damus, dum Fabii sumus
 86 tantum dimidii ; dum madidi mero,
 87 ungentisque rosisque otia vendimus :
 88 jacta est alea Teutonum.
 89 Sed jam tempus equum frena resolvere.
 90 Lusi : coge meos, Hophska, Triarios,
 91 et thecae modico compositam sinu
 92 buxum conde Laconicam.
 93 Uno pompa loco. Ludicra consulum
 94 lictorumque jaces. Hic capit alveus
 95 Cum gemmis silices, et radiantia
 96 mistis sceptris ligonibus.
 97 Cur mundi titulis captus inanibus
 98 sub vano, juvenis, nomine militas ?
 99 Cujus spes fragilis, res brevis, et vitro
 100 ampullaeque simillima.
 101 Non, si victor ovas, major eris cinis :
 102 non, si deprimeris victus, eris minor.
 103 Omnes in tumulo vile silent genus.
 104 Ludus vivitur, et sumus

ARGONAUTAE.

03_14 v.1 Jus sacri laesum refero tridentis
 2 per truces fluctus, et opaca ponti.
 3 Thessalem Graii docuere nautae
 4 currere pinum.
 5 Huc ovis flavae scabies avaros
 6 impulit. Tanti fuerat, timere
 7 fulmen, et spumas et equos et aerei
 8 flammea tauri
 9 Ergo telluri locus et sepulcra, et
 10 asseres desunt quibus inserantur
 11 ossa ! De fundo pelagi petendae
 12 funeris urnae !
 13 En reos. Parcam Lachesin queruntur
 14 pensa de vili glomerare lana ;
 15 nec colum totam dubitant trementi
 16 nectere malo :
 17 unus in remi quoque forsitan usum
 18 fregit, ut stantes agitaret undas :
 19 alter intextae data vela vitae in

20 carbasa vertit.
 21 Dii maris ! cur non prius obruistis ;
 22 quam reversura Minyae carina
 23 magna dissecti traherent in unum
 24 foedera mundi.

AD REGINAM CAELI. CUM EAM SERENISSIMA ELECTRIX MARIA ANNA, AD EIUSDEM STATU...

O3_15 v.1 Descende caelo, filia principis,
 2 pulchrosque gressus figere Boicis
 3 dignare terris : qua vocatae
 4 Austriacas Marianna palmas
 5 tendit, columnam Virgo supervola,
 6 tecum solutis alma Salus comis.
 7 Et pax ligatis, nec verendo
 8 cana Fides, Pietasque vultu,
 9 comesque vadat publica faustitas,
 10 et plena cornu divite Copia :
 11 quam naris emunctae Voluptas
 12 intereat graviore passu.
 13 Venit serenum fulgure scinditur.
 14 Venit canoras jungite tibias :
 15 Albaque dignatam videri
 16 nube super, celebrate laeti
 17 cives patronam seu rapidus calor
 18 exurit agros : seu nimio seges
 19 humore suffocata stertit :
 20 seu penitus glacialis imber
 21 messis juventam stravit et ultimus
 22 affixit oris : seu fera cladibus
 23 Bellona vestram, seu veneno
 24 atra lues populatur urbem :
 25 quae tecta pestis cumque subiverit,
 26 morbis et armis Diva medebitur :
 27 saevumque vel diffinget ensem in
 28 sarcula, frondifluamque falcem :
 29 vel in feroces Massagetas retro
 30 Suecosque vertet mox melioribus
 31 ridebit astris purus aer,
 32 et Zephyrus recreabit arva,
 33 tum vero grandes efferet altius
 34 Ceres aristas : mellaque lubricis
 35 labentur e truncis, et omnes
 36 sparsa ruent peragrare vicos.
 37 Ripas inaudax Isara transgredi.
 38 Intra modesti fluminis alveum
 39 tenebit undas ni refuso
 40 lacte fremat, tumeatque musto,
 41 audimus haec et supplice praesidem
 42 nondum sonamus carmine virginem ?
 43 Io, tubarum clangor aera
 44 rumpat, io resonent choraulae.
 45 Ordinum : o cui dimidii sumus,
 46 genuque strati fundimur in Forum
 47 late coronatum lucernis,
 48 vespere jam numerante stellas.

49 Occurre votis, et Bavaros duces
 50 affla benigni numinis halitu.
 51 Tu robur afflictæque scutum, et
 52 dulce decus, patriæque Mater,
 53 Juditta nostræ pulchra Betuliae :
 54 Tu spes Senatus, tu Populi salus.
 55 Ducisque , natorumque, et Urbis
 56 Gloria, lætitiæque causa.
 57 Te Gotthus hostis, te mare Balthicum
 58 marisque rector barbarus horruit.
 59 Cantamus audiri per axes
 60 ætherios, et utrumque Solem,
 61 te mollis Indus, te Brasili quoque
 62 noscunt et auri dives Arabia,
 63 inops et umbrarum Syene.
 64 Te ruber Oceanus tepenti
 65 adorat unda : te canit ultima
 66 et prima tellus, te colit Aethiops
 67 Crispum renodatus capillum, et
 68 ora niger, niveusque dentem.

AD MOLARDUM BUCCONEM. CUR A STOICIS SECESSERIT.

03_16 v.1 Musa, quid exhorres ? Res est vulganda Camoenis
 2 ne plures malus inquinet error.
 3 Prodimus arcanum, pudet ah, pudet edere ; cujus
 4 nuper eram pars magna, Molarde.
 5 Inter Sessores et nos consedimus illos.
 6 Qui pressa cervice laborant.
 7 Me Bruti effigies, et vox audita Catonis
 8 nil animo servile ferentis ;
 9 et duo præbentes Annaei colla Neroni
 10 impulerantmittere gibbum :
 11 sic tamen, ut posita Fortunam Fataque supra.
 12 Cuncta vehi formidine mallet.
 13 Optabam fronti duplices inducere rugas,
 14 bisque macer, torvusque videri.
 15 Inque modum statuæ, qualem vel Cecropis olim,
 16 vel cives posuere Quirini ;
 17 altior e populo cornutum tollere fastum,
 18 et tussim jactare sonantem.
 19 Dum Senecam volvo, et magnæ solacia mentis
 20 promittit Lucilius, eheu !
 21 Stoicus intravit tacito præcordia lapsu,
 22 et fixis radicibus hæsit.
 23 Quidquid conabar, fuerat sententia saltem
 24 spuma fuit verbosa loquentis.
 25 Jamque Epicteti factus niger ora lucerna
 26 gaudebam fuligine tingi.
 27 Tunc primum tetricas ausus contingere barbas,
 28 hirsutis sociabar amicis.
 29 Percute, Musa, lyram, retro vestigia torsi,
 30 cum vidi contraria votis,
 31 credideram nullo præstantia pectora motu
 32 turbari, subitave procella.
 33 Hi sunt, quos intus jactantior Aeolus Euris

34 pulsandos committit, et Austris.
 35 Saepe, nec in Siculo tam saevum carcere bellum,
 36 quam vapido sub pectore fervet.
 37 Hi sunt, qui cupiunt, terrentque, audentque, paventque ;
 38 quos odium, dolor, ira flagellat.
 39 In placido regnat formosa Neapolis ore :
 40 corde flagrat fumante Vesevus.
 41 Quid ? Quod et in faciem furor exit, et intima toto
 42 ex animi ciet aequora fundo.
 43 Flant Boream nares, et pleni sulphure vultus
 44 fulmineis arsere cylindris.
 45 Tunc lingua in vappa, dentesque in vulnere strident ;
 46 tunc crabro circumvolat aureis
 47 sunt aliqui tantum propter fastidia nati.
 48 Hac anima septemlice vivunt ;
 49 inter Aristarchos ut sint urtica minaces,
 50 et magnum laudentur inane.
 51 Interea raro, quanquam intonuere profunde
 52 respondent praecordia factis.
 53 Vallibus irrepunt, alto de monte locuti :
 54 fraga jacent, cedrique videntur.
 55 Fortiter Herculeis invadent omnia rhonchis :
 56 somnia erunt, quae caetera tentant.

AD LUDOVICUM SONNAM. INCONSTANTIA RERUM HUMANARUM.

03_17 v.1 Alterna mistis gaudia lacrimis
 2 ubique cernas, dissocias licet,
 3 rursus coibunt, se sequuntur
 4 et fugiunt, vicibusque certis
 5 mutant habenas. Saepe oculo simul
 6 sedent eodem. Tu Charitum prius
 7 trium resolves, Sonna, nodum,
 8 quam trepidas ab honore curas,
 9 et nexa laetis tristia separes.
 10 Qui dulcis ori risus inambulat,
 11 mox flebit, uxoremque caram
 12 inter opes puerosque linquet.
 13 Haec Fata certe nuper Alonium
 14 ursere nostrum qui citharae sciens,
 15 et dives, et pulcer repente
 16 heu, viduam juvenis reliquit
 17 pejora narro filia Scandolae
 18 Rosina, Maiis Idibus edita,
 19 et ducta Maiis ; nocte prima
 20 brachia destituit mariti.
 21 Adhuc fremebant carmina nuptiis :
 22 cum sponsa toto frigida corpore,
 23 ut funus assedissem mensae,
 24 dicitur exanimis reperta.
 25 Albam voluptas saepe togam dabit,
 26 quam sumet ater luctus, et induet :
 27 baccisque non istos in usus
 28 dispositis sua colla cinget.
 29 Nectente florumserta Talassio
 30 invisa spinas adfuit Eumenis :

31 somnoque mortem parca jungit.
 32 Delicias onerare praesens.
 33 Sic taeda nigros in cineres abit :
 34 et in cupressum flammae vertitur
 35 votis tot exoptata pinus :
 36 sic Venerem Libitina pellit.

AD DIVAM VIRGINEM.

O3_18 v.1 Ne tibi Servi fit amor pudori,
 2 plurimo quamvis vitio rubentis :
 3 culpa si Matrem mea te secundi
 4 fecit Adami.
 5 Ter quater felix fuit illa culpa.
 6 Non nihil certe bona Virgo primae
 7 debeas Evae. Memor usque scis, et
 8 scire fateris.
 9 Inde tam dulces veniunt sagittae :
 10 corda quae pleno scelerata figunt
 11 impetu nervi, vacuantque totum in
 12 crimina pondus.
 13 Inter insontes niveosque vitae
 14 Unice nolis habitare cygnos :
 15 plus tibi corvi dederunt honoris
 16 moribus atri.

AD FLORENTINUM CEDRUM. PEDEMONTANUM. COMMENDAT ILLI SUA LYRICA.

O3_19 v.1 Ne sperne nostras, Cedre, superbior
 2 arbos myricas, quamquam animo supra
 3 colles poetarum, in supremum
 4 Phocidos emicuisse montem,
 5 testatur omni Melpomene jugo :
 6 demitte vultum, et sacrificata manu
 7 attolle reptantem per herbas,
 8 saxaque relligiosa Pindi.
 9 Te sarta Flacci molliter ambiunt,
 10 gaudentque crines lambere conscios
 11 horroris, erectique Phoebi :
 12 te satura tegit umbra lauro.
 13 Olim et canentem callida patriae
 14 agnovit Echo : nunc sacer alipes
 15 salutatur hinnitu, et patentes
 16 Bellerophon tibi cedit alas.
 17 Dum non, in alto stans, pede proteras
 18 imos, negata difficilis via :
 19 nec Hippocrenen solus omnem
 20 evacues phiala tyranni.
 21 Commune malis, quo frueris, bonum.
 22 Fons vivat orbi. Sic age, Pindare :
 23 assuesce possessor deorum
 24 pauperibus placuisse Muis.
 25 Catulliano Mantua passere
 26 non indigebat : Vergilio tamen

27 Verona misit. Luna stellis
 28 cingitur : exuvias ferarum
 29 Diana nullas respuit : Apulo
 30 spicam offerenti, dives opum Ceres
 31 arridet : et solvunt in aequor
 32 Ionium fluvii minores.

AD JO. BAPT. ROREMUNDUM. ALSATAM, SUB SUECO EXSULEM, IN HELVETIA.

O3_20 v.1 Mitte quam calces, Roremunde, terram
 2 quaere, quid cernas. Oculos in altum
 3 tolle : non distat magis hoc ab illo
 4 exsule caelum.
 5 Luna, sol, stellae celeres rotantur
 6 semper in gyros rapido meatu.
 7 A quibus vivens alimenta fumis,
 8 disce moveri.
 9 Peste non motus vitiatur aer.
 10 Stante Neptuno pelagus putrescit.
 11 Noxium languent pigra dormiente
 12 corpora vento.
 13 Bella damnosam prohibent quietem :
 14 segnium purgant scelus incolarum.
 15 Patrio fixum nocet esse fundo,
 16 arboris instar.
 17 Quin et haec ramos posuisse laeta,
 18 dejici clivis, Phrygiove luco
 19 gestit ; ut velis vaga curiosis
 20 aequora lustret.
 21 Saxa Gaetula quoque caesa rupe,
 22 exteri fines aditura regni,
 23 trans maris Gades per aquosa Triton
 24 caerula vectat.
 25 Te piger cunis aviae relictis
 26 inter ignotas habitare gentes ?
 27 An super non est alibi beatam
 28 vivere vitam ?
 29 Alsatis tantum favet aura caeli ?
 30 Mollis hiberno viret herba campo ?
 31 Dulce maturi rubet una Bacchi ?
 32 Omnia rident ?
 33 Helvetas, felix sua sors, in altis
 34 montium claustris, etiam beavit.
 35 Mellis et pressi tibi manat illic
 36 copia lactis.
 37 Spumeus torrens niveus colostris,
 38 mutat undantis vada flava Rheni,
 39 ductilis lentum natat in tenaci
 40 caseus offa.
 41 Sed mero pulsus Lare cogor inquis.
 42 Vilis in pagi stabulo latere.
 43 Sacra non aedes ibi : nulla turris,
 44 nullaque Musa.
 45 Sive sub plaustris habites Trionum :
 46 sive desertae prope belluosos
 47 Africae saltus : ubicumque Virtus

48 hic puto templum est.

AD LUDOVICUM ILBIUM NOBILEM AUSTRIACUM. SUECO EVASTANTE GERMANIAM

03_21 v.1 Vides : ut omni Mars Alemanniae
 2 incumbat, Ilbi jam casa Baucidis
 3 Acronianae, tota sedit
 4 in cineres, Jove nil vetante.
 5 Captiva Boii regia Romuli,
 6 diu sub ictu constitit Attilae ;
 7 experta librantem tyrannum
 8 vulgi animas, Senonumque lancem
 9 Romam requirens, Alsaticas novus
 10 Alpes aceto subruit Hannibal :
 11 et jam catenato paventem
 12 ire Pado Tiberim laborat.
 13 Carthago triplex. Bella Bohemiae
 14 resumit armis. Scipio Balthicus
 15 instat Numantinis. Tenetur
 16 et Tenedos : Priamo timemus.
 17 Portas Viennaee claudite Dardani.
 18 Ridemur hostem non metuit Dymas
 19 securus, et cratera vino
 20 Iphitus ac Pelias coronant.
 21 Cassandra dormit : laeta Polyxena
 22 exsultat eheu ! Deiphobi domus
 23 dedit ruinam : nec cavebit
 24 proximus Ucalegon favillas ?

AD D.VIRGINEM.CUM SUB VERNUM TEMPUS ANNI M.DC.XLI. SAEVA LUES TIMERETUR.

03_22 v.1 Diva, prostrato facilis clienti :
 2 quae pio mulces pia vota nutu,
 3 et preces fusas miserorum, avara
 4 ebibis aure.
 5 Aeris crudum remove vaporem,
 6 hesperum mortis. Placida venenum
 7 luce castiga, radiisque iniquos
 8 discute soles.
 9 Sic tui laudes generis, tibi que
 10 semper haerentem puerum canemus,
 11 laeta pallentes violas daturi
 12 tempora circum.

AD BERNARDUM LABRUCIUM. ADSPIRANTI AD CYNICO-STOICORUM SECTAM

03_23 v.1 Si vis, Labruci, vivere Stoicus :
 2 inquire primum munia nobilis
 3 Moresque Stoeae : ne sinistram
 4 Clazomenes tibi vellat aurem.
 5 Sessor futurus perpetuum, nigra
 6 e fronde taxi deprime Porticum.

7 Nec, siquis ingenti liburno
 8 Manlius, hexaphorove vectus
 9 Lucullus adstet ; vel Macetum Deus
 10 regale spirans praetereat, Jovi
 11 surges apricanti rogabis
 12 cedere, dimidioque soli.
 13 Squalore deges obsitus, et sciens
 14 foetere docte. Vestis, Achaicae
 15 lodix abollae : pera, qualis
 16 in scapulis Cynici pependit.
 17 Vis et trinodi fuste nocentius
 18 prodesse vulgo ? Futile dolium,
 19 tuique testam vix capacem
 20 in poplites duplicatus intra.
 21 Clamosus ex hac omnibus immine
 22 conviciator. Moribus asperis
 23 accedat impexusque crinis,
 24 et facies cariosa rugis :
 25 quales anilis simia scalperet
 26 sidente bucca. Praeterea Ceres
 27 semesa, flos farris canini :
 28 musque nigrae parasitus ollae, et
 29 quae prima dos est, intolerabilis
 30 Contemptus auri. Sin lubet egredi :
 31 morosus emolire passum,
 32 more domum Cochleae ferentis :
 33 claroque solem quaerere de die
 34 usus lucernae subsidio stude.
 35 Sed cur fatigeris ? Viator
 36 currat Aristoteles Athenas :
 37 multo sedebis tutior e situ
 38 saxum cavabis post, ubi spongiae
 39 affixus in morem cavernae,
 40 senseris intumuisse gibbum ;
 41 stupere disces. Hic labor, hoc opus
 42 punctumque honoris. Nos faciem malis
 43 mutamus, alternis beati
 44 ac miseri, patimurque manes.
 45 Fletus cachinnum, gaudia posthumi
 46 pellunt dolores. Spem minuit metus,
 47 auget cupido. Vincit ira ac
 48 vincitur, et redeunt amores.
 49 Cum plebe tristes, ac madidi sumus ;
 50 Cum plebe sicci si soboles perit ;
 51 apparet in vultu parentis :
 52 si pater ; ingemuere nati
 53 vulgaris est obnoxia fluctibus
 54 Natura, et omni vertitur Aeolo.
 55 At tu, Labrucci, semper idem,
 56 semper eris lapidosus Hermes,
 57 et truncus intractabilis. Omnia
 58 In antecessum praecipe : dextera
 59 Fortuna cognata est sinistrae.
 60 Saepe bonis avibus recedens
 61 male ominatos miscuit alites.
 62 Nascetur infans, natus et occidet.
 63 Molesta vivet : dulcis ipsos
 64 ante oculos morietur uxor.

65 Sed lacrimari marmoreus vetat
 66 Chrysippus ; et Speusippus ab hispido
 67 Zenonis induratus ore,
 68 nec gemitum pede pressus edit.
 69 Inter tonantes tu quoque machinas,
 70 lapsumque fulmen stabis, ut antea.
 71 Immotus, et perstabis usque, im-
 72 mobilior Siculo Peloro,
 73 ceu viva rupes, seu jaculis pluat,
 74 seu ningat hastis : impavido necis,
 75 et tauriformi cuncta vultu
 76 despicias, metuendus ipsis
 77 quandoque Fatis. Fortis opinio
 78 necat dolores. Finge proboscidem,
 79 In tempus impactam, aut equino
 80 verbere contremuisse coxas :
 81 dices : quis, ohe, me lepidus culex
 82 momordit ? Ictu laesus arundinis,
 83 qua vim luporum pastor arcet ;
 84 scirpus, io, habet iste nodum.
 85 Constans severa fronte jocaberis.
 86 Nimbo madentis sub scaphii quoque
 87 paratus impleri ; vel instar
 88 andabatae tenebras secantis,
 89 transibis imbrem multa loquentium ;
 90 et officinas litis ; inobsequens
 91 angore, vel cura gravari.
 92 Haec animo : bene mi dederunt
 93 Zenoniani vivere nil amo,
 94 nil concupisco : non gemo non fleo,
 95 non expavesco dii beati
 96 haud aliter super axe vivunt.
 97 Divumque rector. Si potes, et tuum,
 98 Bernarde, jam nunc propositum cupis
 99 Vurgere , rescribis. Quotannis
 100 conveniam, et silicem videbo.

AD ANDREAM FALCONEM. OCULORUM CUSTODIA.

03_24 v.1 Natura castis, solibus imbuit
 2 rudes ocellos. Prima Venus suos
 3 infecit igni : prima sumo
 4 virgineum vitiavit astrum.
 5 Ex quo repertas sustulit Idalis
 6 damnosa taedas ; et faciem sibi
 7 descripsit armandam Voluptas
 8 illecebris : in amore, Falco,
 9 ictus periti sunt oculi duces,
 10 timenda belli sunt duo fulmina.
 11 Et hi suas, quam vis pusilli
 12 Scipiadae, jaculantur arcu
 13 frontis sagittas. Quam procul avolant
 14 periculosae missilium faces !
 15 Grassatur a visu venenum,
 16 inque jecur maculas refundit,
 17 ne plena noctu Cynthia verberet,

18 claudis fenestras , splendidius nocet
 19 diurna, quae Propertiano
 20 Cynthia digreditur cubili.

AD HIERONIMUM CASANELLUM. TERRENIS OPIBUS NEMINEM BEATUM FIERI.

03_25 v.1 Ne tuos jactes, Casanelle, census,
 2 dona Fortunae leviora. Quivis
 3 divites inter queat esse felix :
 4 nemo beatus.
 5 Dos, opes, fundi, pecus, aula, fasces,
 6 nuptiae, vulgi bona sunt : sed illa
 7 inter et temet spatiosus inter-
 8 cedat Olympus,
 9 meta votorum. Cave, summa dicas,
 10 quae rubro spissus vomit Hermus amni.
 11 Copia rerum miser est, petitis
 12 quisquis abundat.
 13 Qualis in ponto natat umbra montis,
 14 ipse mons numquam : comitatur aurum
 15 et voluptates levis umbra gaudi
 16 gaudia numquam.
 17 Verius gaudere cupis ? Ligatus
 18 scinde curarum laqueos, paventes
 19 nostra nos reddunt, aliena tristes :
 20 utraque vanos.

PANEGYRICON. RUSTICANAE PUELLAE BAVARAE

03_26 v.1 Rus ire mens est. Tu quoque florido
 2 decore simplex, heu sine nomine
 3 canenda Virgo, linque tristem
 4 sandapilam melioris aevi
 5 sponso dicatis digna cubilibus.
 6 Quae diva pulcros edocuit dolos :
 7 comesne venatrix Dianae
 8 Opis, an ingeniosa Clio ?
 9 Virtute certe te memorabilem
 10 ignota reddis. Cum trucis Attilae
 11 Bellona saeviret, dolendam
 12 virginibus meditata stragem :
 13 procul coactis ire sodalibus,
 14 puella nostri gloria seculi,
 15 restabat in pago, decora ;
 16 sed subito Getici tumultu
 17 praeventa Martis pauper, et innocens
 18 formaeque custos, quid faceret pudor ?
 19 Ne vi minarum, vel protervo
 20 militiae caperetur astu,
 21 turpi futurus praeda libidini :
 22 se se feretro composuit, cata
 23 latere vel sic inter ossa et
 24 terrificas Amaryllis umbras :
 25 Parceque ductum naribus halitum

26 avara pressit. Dixerat : hoc toro
 27 dum casta vivam, cur recusem
 28 funereum simulare somnum
 29 subi cavernam, Virgo, subi ; neque
 30 horresce Manes, et superos tuos
 31 sollerter indulge sepultis
 32 sunt, et habent aliquid beati
 33 squaloris umbrae. Certius effugis
 34 hostem jacendo tutior in via
 35 servaris arca funus extra
 36 Invidiam furiasque serpit.
 37 Quaeremur ; esto caprea fervidis
 38 latrata votis, inveniar licet :
 39 inventor absentem purabit ;
 40 quo propior, minus impudicus.
 41 Lectica Mortis nil Veneri facit.
 42 Praeoccupavi. Fata necessitas
 43 absolvit inceptum cadaver.
 44 Possideo sacra jura leti.
 45 Sic conquievit : vis canis interim
 46 odora Sueci per scelus omnia
 47 supinat, indagatque cervas.
 48 Una latet, ter operta ligno,
 49 inambulantem non sine murmure,
 50 adesse sensit : ter facie loci
 51 abire delusum feruntur
 52 Funera vix tenuisse risum.
 53 Huc huc resectis labere crinibus,
 54 supraque castam flos Amaryllida.
 55 Laetare dispergi : caducos
 56 huc violae reserate nimbos.
 57 Non bellis absit, non casiae seges
 58 spicaeque nardi et germina Persiae :
 59 marisque rores, et perenni
 60 forte virens Amarantus aevo.
 61 Haec fixa ruri gloria, posteris
 62 miranda surgat. Quid precer urbibus.
 63 Quarum puellae rubra gestant
 64 dona maris, teretesque collo
 65 cadente baccas et Tyrianthina
 66 jactant severam in cyclade virginem :
 67 at non et audaces procantem
 68 fallere, deposuere certa.
 69 Huc huc adustis consita carduis
 70 urtica, lappaeque et tribuli, novum
 71 stipate. Coeptis necte, Clotho,
 72 stramen, et his propera coronam.

LYRICA SUA, IN SILVIS AMISSA, INDICIO VOLANTIS SPINULI SUB ARBORE

03_27 v.1 Sunt vates, superis, io,
 2 curae. Vos socii, plaudite : repperi
 3 centum carmina victimis
 4 constatura mihi : qualibus Atticum
 5 mactat Pythagoras Jovem.
 6 Magna parte mei non ego gaudeam

7 inventa ? Fugiunt dies :
 8 soles intereunt : sub celeri rota
 9 aevi, quadrupedantibus
 10 Velox tempus equis proterit omnia
 11 caelo Musa tamen beat ;
 12 vatem Musa suum grata vetat mori,
 13 at tu, Spinule, quem vagis
 14 mutantem nemus ac nubila saltibus
 15 sectato, bene reddidit
 16 seu Fortuna suam, seu Deus, arborem ;
 17 quaesitam meritis feres
 18 laudem : nec minimarum ex avium grege
 19 indonatus abiveris.
 20 Quamquam nulla tibi gratia simias
 21 affandi volucres ; neque
 22 certas flumineis parvus oloribus :
 23 tantillus tamen, et places,
 24 et major reliquis semper habebis.
 25 Ne se pica, loquax genus,
 26 sturnusque aligerum conferat histrio :
 27 aut quae Bistonium soror
 28 luget flebilibus questa modis Ityn,
 29 felix Spinule. Tu quoque,
 30 in cujus jacuit depositum sinu,
 31 subter florida brachia ;
 32 fies nobilium populus arborum.
 33 Hinc jam certa mihi petam
 34 lauro posthabita : quando nec Herculem
 35 prostratis puduit feris
 36 albenti solio cingere tempora.

AD VIRGINEM MATREM IN FORO MONACENSI.

03_28 v.1 Mater, illimi generasse partu
 2 laeta majorem genetrice natum :
 3 huc ades, qua te simulat columnae
 4 stantis imago.
 5 Semper intersis Populo benigna,
 6 quem Foro multum medio tueris ;
 7 aureum lucens, et amicta pura
 8 veste diei.

IN INFANTEM JESUM.

03_29 v.1 O nate in usum laetitiae, Puer :
 2 o Matre pulchra Parvule pulchrior ;
 3 eburna cujus colla, vivae
 4 labra rosae, violaeque crines,
 5 et bina gemmae lumina flammeae,
 6 palam latentem virginea Deum
 7 sub nube produnt, o venustas
 8 clara Patris, liquidique vultus
 9 innube verum. Quis, Puer, impetus
 10 ab usque caelo, quaeve potentia

11 in vile rupis traxit antrum,
 12 ad pecudes stipulasque, bruma
 13 heu flante nudum ! Quid dubium taces,
 14 udisque fletu nictibus absilis ?
 15 Celare sperasti paternum
 16 posse genus, genitumque numen
 17 de luce lucem ? Scimus, ut Africum,
 18 Eurumque, et Austros, et Zephyros super
 19 Auriga Mundi tam per igneis,
 20 quam medias equitaris undas,
 21 tu vasta ponti, scimus, et arida
 22 terrae replesti. Frugibus uberes
 23 risere campi : squama flumen,
 24 penna leves agitavit auras.
 25 Tu, cum sereno secula fuderas
 26 ex ore ; longis tractibus aethera
 27 metatus, astrorum decentes
 28 diceris explicuisse turmas :
 29 fulvisque Solem, sed niveis genas
 30 signasse Lunae purpureas notis.
 31 Tu mentis aeternae figura, et
 32 candor, innociduique pulchri
 33 caligo lucens. Nosceris, o Puer,
 34 nec emicantem dissimulas Patrem :
 35 ah ! digne non isto cubili,
 36 digne Puer meliore lecto.

AD ILLUSTRISSIMUM DOMINUM. LIDVINUM PICCOLOMINIUM

03_30 v.1 Ite flantibus Notis
 2 nautae Columbi, Noniique Blasci
 3 ultimum, licet, fretum
 4 laborioso permeate sumptu,
 5 nobiles Promethei :
 6 Jovis secundi. Primus ille praedo
 7 nubium, sacros manu
 8 detraxit igneis, miscuitque limo !
 9 Vos nivalis invia
 10 secreta ponti, fluctuante pinu,
 11 abditosque gurgites
 12 lustratis auri gloriaeque fures :
 13 longa post pericula,
 14 ipsimet olim belluis futuri
 15 nereoque victima :
 16 sed tende velum, gens avara poenae.
 17 Grata me juvet quies,
 18 et innocentis blanda cura Plectri.
 19 Tutius domestica
 20 per stagna puppis ambulat Minervae,
 21 quam remota Tethyos.
 22 Cur rubra ponti verberatur unda
 23 remigium tot ictibus
 24 cur transtra sudant, et frequens Iberus.
 25 Caerulum ferit bovem :
 26 superque vino fusiles procellas
 27 exta porricit ? Nisi

28 ut sternat aequor, turgidasque gemmis
29 grandibus puerperas
30 piscetur, audax imminere conchis.
31 Dulcis his furor sitim
32 accendit : haec ad invias cupido
33 vota ducit insulas ;
34 impletque veris vana corda monstris.
35 Haec rudi docet trabe :
36 Spes ferre fluxas, et timere mortem.
37 Stulta plebs amat sui
38 causas doloris, limpidumque toto
39 axe gaudium fugit,
40 ignara dono turba lucis uti.
41 Non et Indicis ego
42 dignabor oris applicare cymbam.
43 Vixerim beatior ;
44 si memet ipsum navigare pergam,
45 proximi sinum maris :
46 simque ipse Tiphys, clavus, aura, portus,
47 ipse solus omnia.
48 Nulli gravabo mercibus saburram,
49 litorumque brachia :
50 nec indigebo, pauperes requirunt
51 multa, divites habent.
52 Inops fatetur esse, quisquis optat.
53 Non rubebo murice ;
54 nec erubescam. Qua foras lacerna
55 prodeam, quid interest ?
56 Pictusne tauri sordido cruore,
57 purpuraene sanguine.
58 Uterque pomi lividus veneno
59 arguit reos color.
60 Abeste curae, squalor, ira, luctus.
61 Solis in tenerrimas
62 jucunda sensim Vita stillet horas :
63 ut, quod est satis, velim ;
64 quod plus, recusem. Non acuta pectus
65 lancinet molestia :
66 non urat ulcus invidi, nec uram :
67 fata quo loco sita,
68 sinam jacere : corruente mundo,
69 semper integer meus.
70 Mecum, quod albo narrat ore Fama,
71 Liduine, si facis :
72 magnetis usu, commove tridenti
73 ferrei notas styli
74 ego monaci literas, et orbem
75 arte dividam pari.
76 Sic sensa mentis, excitata cuspis
77 indicabit eminus.
78 Aut, si poeta, non tacere mavis,
79 Thespias fides, age,
80 simul colorem prima sparsit Eos,
81 Itala feri manu
82 mox nostra respondebit ad sonantis
83 Isarae vadum Chelys.
84 Utrumque dulcis alloquetur Echo ;
85 et monebit Alcyon.

86 Fori tumultum posthabere Musis,
 87 otioque Pindari.
 88 Mens pura semper vivit in sereno.

AD ILLUSTRISSIMUM D. PHILIPPUM BREVANUM. CUM AUCTORI ANTIQUA NUMISMATA

O3_31 v.1 Utcumque gleba subter Achaica
 2 crepat refossi lamina Caesaris
 3 detrita, Romanisque nummus
 4 squalidus eruitur sepulcris ;
 5 nostrate gaza carius aestimas :
 6 placetque gemmis gratior omnibus,
 7 concisus in vultus minutos
 8 materiae veteris tyrannus.
 9 Flammatum, inquis, sic oculos Nero,
 10 sic Hadrianus, sic pater Aelius,
 11 sic antecedentes ferebant
 12 ora Titi solymis timendi.
 13 Bos Julianum cornibus indicat.
 14 Phocam securis, quam bene barbari
 15 fastus, et atroces in auro
 16 Stant animi ! Juvat intueri
 17 rubiginosas saevitiae notas,
 18 vinctaeque laurum frontis, et asperi
 19 stellas renidentes capilli,
 20 et trabeam, volucremque conto
 21 supervolantem. Quadrijugos agit
 22 en, Nerva currus victor, et aetheri
 23 sublimis immittit triumphum.
 24 Ipse sedet, minioque pictus
 25 jucunda plebis jurgia digerit,
 26 spectante Roma, tristis, et aspici
 27 depressus horret signa Dacus,
 28 ante Jovis feriendus aram.
 29 Haec curioso nuper imaginum,
 30 Philippe, visu multus obiveras.
 31 Inscripta mirabar metallis
 32 signa quidem faciesque prisco
 33 horrore fractas ; te potius tamen.
 34 Ex quo loquentem prisca Boethium,
 35 Gracchosque, et antiquum Catonem,
 36 ac Fabios mihi consulares
 37 audire visus, nil pretiosius
 38 desiderabam. Pectore in unico
 39 se tota spectandam Vetustas
 40 exhibet, historiisque ludit.
 41 Verendus annis jam propioribus
 42 sisti, sonantem diis animam bonis
 43 fers in senatum, viva Scauri
 44 effigies, Thraseaeque magni.
 45 Namque et benignus candor, et inclutae
 46 magnaemque mentis copia fulgurat ;
 47 ruptura per quascumque nubes
 48 consiliis, agilique telo
 49 sagacitatis. Tu bene perspicax,
 50 ventura tangis pollice Delphico :

51 doctusque conjectare verum,
52 luce frui potes obserata.

AD JOANNEM TARANDAM. IUVENEM SE SCRIBENDIS SATYRIS OPERAM DEDISSE.

03_32 v.1 Ille ego primis jaculator annis,
2 certus audaci satyra ferire
3 Punicas aureis, inimica tandem
4 pila recondo.
5 In suas traxit Juvenalis olim
6 fervidum partes : rabieque sacra
7 imbuit venam, velut acta taedis
8 Volsca Mimallon.
9 Robur et vires, animosque et iras
10 Flaccus addebat sale maceratas :
11 Persius bilem stimulavit et Lu-
12 cilius atram.
13 Cui laccessitus timide peperci ?
14 Quem tuli nostros ale provocantem
15 Zoilum nervos ? Quot ad usque restim
16 paene coegi ?
17 Semper armatus, gradiebar instar
18 Hystricis, retro mediantis ictum :
19 omnibus membris in arundinetum et
20 spicula versis.
21 Nunc in obliquum celeres iambos,
22 et Lycambeo madidos cruore ;
23 nunc in adversum redeunte penna,
24 vulnera fixi.
25 Mitius quondam furit orba tigris,
26 ante speluncam : minus Ursa major
27 jam bipes saevit. Minus icta calce
28 vipera mordet.
29 Flevit ultrici furiale Muffo
30 Taurea caesus, vomuitque flammam ;
31 saeva per crassas micuere Nelli
32 fulgura nares
33 risit iratus Maracipsa moestum,
34 vique seposti stupuit doloris :
35 et femur supra posuit trementis
36 vincula surae.
37 Vappius nostros ubicumque vultus
38 nunc quoque incurrit, fugitivus horret :
39 atra ceu tristi Nemesis sequatur
40 terga flagello.
41 Dum novum morti speculatus hostem.
42 Cote liventes acuo sagittas :
43 ecce, vindictae subito resedit
44 dira cupido.
45 Defluunt arcus, subeunte molli
46 pectoris costas animumque sensu :
47 et repentinum lupus, o Taranda,
48 mutor in agnum.
49 Non libet duros iterare caestus :
50 languet exermi genuinus ore.
51 Rixa cum primis calet orta verbis,

52 cedimus ultro.
 53 Semen irarum remove velox,
 54 nil volat terris modo, nil Aquino ;
 55 arduus totum sed enim Sabinis
 56 debeo plectrum.
 57 Quod cano, flos est, vel amica Virgo :
 58 vel nemus sacrum, riguique puris
 59 fontibus colles, et amans sororis
 60 Gratia nodum.
 61 Vivo me plenus, nihil appetendo,
 62 nemini sternax : et utramque sortem
 63 in sinu porro ; neque jam timendus
 64 vitor ab ullis.
 65 Inter admissus socios, cuivis
 66 laesus ignosco : licet immerentis
 67 saepe latratum caput obstrepens ca-
 68 lumnia pulset.
 69 Candidus morum, quotiens amarus
 70 audio risus ? Quotiens ad arma
 71 tardus irritor, veterem monendus
 72 stringere versum ?
 73 Abnego ferrum tamen, et duella.
 74 Omnibus caecum videor cadaver :
 75 quod viri juxta puerique pronum im-
 76 pune supinent.
 77 Hic manu nasum trahit : ille barbam
 78 vellit ac crines ; maciemque magnae
 79 consciam fama pavidus tueri
 80 cominus audet.
 81 Qualis Androcli leo mansuetus
 82 fertur Albanos habitasse montes :
 83 arva securo grege caprearum
 84 praetereunte.
 85 Scilicet probris oneratus omni
 86 dormiam vulpi ! Patiarque plebis
 87 improbae Manes, tacitusque nulli
 88 justa reponam !
 89 Surge Samsones imitate, vates,
 90 et Philisteos super ire Momos,
 91 hinc et hinc, uno geminas tumultu
 92 sterne columnas.

AD DIDACUM WALORSCIUM. HUMANA VITA, LABORIOSA NAVIGATIO

03_33 v.1 Res est seria, vivere,
 2 Si nescis, pelagus, Didace, navigas.
 3 Naulum, seu veheris, dare ;
 4 temet sive vehis, pendere cogaris
 5 vectigal domino maris.
 6 Haesuras animo pende molestias :
 7 quo te cumque feret Notus,
 8 Mortis pende metum disce malis miser
 9 occallescere nauticus.
 10 Semper vita fuit triste negotium.
 11 Ipso quin adeo, licet
 12 ad litus cinerum jeceris ancoram ;

13 in portu tumulaberis.
 14 Tecum et fracta ratis, corpus inutile, et
 15 membrorum lacerae trabes :
 16 rostratum caput ac remigium manus
 17 sentinamque uterus trahens,
 18 cum prora, et vacui puppe cadaveris.
 19 Scribetur super asserem :
 20 hac fossa situs est nauta Walorscius :
 21 unus quem superaverat
 22 squalore ac macie terribilis Charon
 23 in contemptor opum fuit ;
 24 sed vitae pariter sordibus Euclio,
 25 aevique insatiabilis.
 26 Cum Fatum tacitis passibus ultimum,
 27 aegri reperet ad pedes :
 28 questus multa deos, ingemuit rapi
 29 immaturus, et annuam
 30 a duris petiit caelicolis stipem :
 31 accepitque biennium.
 32 Atqui lustra senex bis tulerat novem
 33 curvi vertice depilis
 34 tandem desperiit non sine lacrima.
 35 Ergo, o quisquis amicior,
 36 hujus saeva freti litora praeteris ;
 37 viso fragmine funebri,
 38 urge flebiliter risibus hic sitim :
 39 et moto male cespite,
 40 obstructis tumulum despue naribus.

AD EXULES ALSATAS. MALA QUAVIS FORTITER FERENDA ESSE.

03_34 v.1 Ergo aut supinae saxa Tyroleos,
 2 hirtasque rupes, nobilis Alsata.
 3 Aut inter errabis propinquos
 4 Helvetiae miserantis agros ?
 5 Heu, ipse quondam gentibus horreum
 6 commune natus : cum licuit super
 7 pendentis autumnii racemis
 8 ducere purpureum liquorem,
 9 ad rubra labris vina crepantibus.
 10 Arante Sueco jugera patriae,
 11 metente Burgundo, sedebas
 12 ipse tui placide quietus
 13 spectator anni, proh miseris vices,
 14 et Fata rerum ! Ne Cereris quidem
 15 lacuna pallentis, recocta
 16 fruge, sitim lutulenta pellit.
 17 Jam non in umbra, sub platanis anum
 18 rangensis urit vinea pauperem :
 19 nec Tusculanae dulcis uvae,
 20 qua propior sua cuique vitis,
 21 accendet ullas flamma cupidines.
 22 Eheu ! Saguntum, et dira Numantia,
 23 famesque, letumque , et cruentus
 24 ante oculos populator errat.
 25 It torvus exul Vinmario fugam

26 mandante : qualis colle Lucretili
 27 depulsus, aut qua valle primum
 28 cornua circumiere nata.
 29 Taurus reducto pascua ruminat
 30 linquenda visu. Stat prope candida
 31 conjux, et armenti magister
 32 attonitus. Nemus omne mugit.
 33 Ne vos, Quirites, lacrima polluat ;
 34 neu questus oris femineus sonet.
 35 Frenate fontem : nemo vestro
 36 inde bibens, gemitu fruatur.
 37 Casus iniquos, et Niobe decet
 38 vinci ferendo poste. Miser, fui
 39 victoris ictus lambit ense,
 40 (more canis sibi vulnerato
 41 medentis) et sub verbere supplicat.
 42 Nescimus, eheu ! degeneres pati :
 43 contraque Fortunam triumphos
 44 ex populo reperere pauci.
 45 Haec tota si non irruat in caput,
 46 corpusque verset, qualiter arduus
 47 versavit Entellus Dareta,
 48 ante bovem super arva fusum ;
 49 nondum peristi. Quisquis es Alsata.
 50 Resume vires, extrahe spicula,
 51 contemne proscribi : memento
 52 omne solum patriam esse forti.
 53 Tuaene lato vis Ithacae focum
 54 praeferre mundo ? Rumpere pertinax
 55 adversa, servatos Penates
 56 fer per aquas cineresque tecum.
 57 Hoc creber Anglus sole Britannico
 58 diductus, hoc et dux Telamonius
 59 tentavit, Anchisaeque sanguis
 60 per Tyrios Rutulosque sparsus.
 61 Quisquam paterna destitui gemis
 62 tellure ? Numquam vir bonus exsulat.
 63 Vindemia ? Sed dulce mustum
 64 intra animos fluit, atque venas
 65 liquens honestum volvere turgidas.
 66 Haec summa : virtus quem comitabitur
 67 abire compulsus Brisaco,
 68 exsul adhuc retinet Brisacum.

AD SIMONEM RUSSUM.UTOPIA.SIVE SOMNIUM DE FELICITATE MUNDI.ANNO M. DC. XLI. ...

03_35 v.1 Portor in regnum genialis aevi :
 2 vallibus pronis ubi complicatae
 3 imminent silvae, reteguntque magnos
 4 jugera campos,
 5 quidquid optarunt avidi parentes :
 6 quidquid in primis habuisse votis
 7 fertur indulgens Epicurus ; unum
 8 fluxit in hortum.
 9 Sponte se tellus aperit viretis
 10 laeta, nec durum patitur ligonem.

11 Arva naturae manus elaborat
12 absque labore.
13 Omnis in fruges Veneremque turget
14 gleba fecundo satiata rore.
15 Uxor Autumni, gravidis tumet vin-
16 demia mammis.
17 Illa maturo redimita sermo,
18 pinguibus quamvis fluidam racemis
19 provocat Lesbion Rhodiumque Solem, et
20 molle Tarentum.
21 Quodque mirabar : manibus, vel ore
22 palmes incisus, minui negabat.
23 Purpuram sectae nova semper uvae
24 induit uva.
25 Aequor undantes Cereale ventis
26 commovet spicas ! Tumidosque messor
27 navigat culmos, resecatque flavas
28 falce procellas.
29 Fontium vidi genus insolentum
30 vitreis audax pedibus salire :
31 et super, laetum vitulante lymphae
32 pascua ferri.
33 Imples exundans alibi paludem
34 immemor trunci favus : unde centum
35 stagna, nequiquam minuenda, crasso
36 nectare pallent.
37 Trans lacum mellis, riguosque saltus,
38 edito clivus cumulo superbit
39 arva despectans, viridesque tollit
40 vertice cristas.
41 Consitus cedris locus ac cupressis,
42 arduum dextro caput iliceto
43 jactat obversum ; gracilique caelum um-
44 bone salutat.
45 Quo simul pennae (agitare pennas
46 mobiles somnus dabat) evolavi :
47 colle devexo lepidae tuebar
48 regna Napaeae.
49 Rauca mugitu sonuere saxa :
50 quae sub umbrosis habitata silvis
51 buculas servant, placidique festos
52 sideris haedos.
53 Quo vagos laetus fero cumque gressus :
54 viva pinguntur, varioque prata
55 Flore pubescunt ; oculusque vernat
56 plurimus Argi.
57 Spina securo simul ungue tacta,
58 mitis ejecit, rosa facta, bilem :
59 nec sui Cypris potiora liquit
60 signa doloris.
61 Pervios vento subeunte ramos,
62 musici cantu strepuere luci.
63 Addidit flexus, liquidamque vocem
64 Daunias ales.
65 Cujus intentus veteri querelae
66 Tereum toto resonantis agro :
67 ceu tuis sollers, Ariadna, filis
68 ducor in aulam.

69 Nixa centenis Nomadum columnis.
 70 Tota surgebat domus in smaragdos.
 71 Lucidi vultum referebat auri
 72 levis imago.
 73 Obviae dicta Charites salute,
 74 sericam mensae posuere mappam :
 75 mensa berillis, solidoque scintil-
 76 labat ab Herme.
 77 Larga, successu superante votum,
 78 vina fluxerunt, maduere nardi :
 79 anser, et circum volitavit ora
 80 tosta coturnix
 81 Russe, vis finem ? Fuiam beatus.
 82 Quando me Morpheus abiit relicto :
 83 heu, simul divum citharis canorus
 84 vanuit aer !
 85 Qualis humanae fugit umbra vitae !
 86 Somnium laeti vigilamus omnes.
 87 Obruunt mentem peritura vano
 88 gaudia fluctu.

AD BERNARDINUM GRAFFAM. AMNISTIA.

03_36 v.1 Lethen bibendum suadeo, non Styga.
 2 Oblivionis ducere poculum ;
 3 et cum remordentes lacesunt
 4 invidiae, pepulisse sensum
 5 injuriarum ; fortiter utile est,
 6 pulchre severum. Femina tristius
 7 irata vindictam veneno
 8 incoquat, hippomanesque saevum
 9 Medea tentet. Parce tenacibus,
 10 vir, prima clavis figere vulnera.
 11 Laesus furentem contumaci
 12 proposito crucia silendi.
 13 Exulceratur plaga nocentius
 14 infossa fibris : quam simul eximis,
 15 simul manum placatus offers,
 16 ore nitens, hilarique risu.
 17 Culpatur olim Juno profundius
 18 odisse Troas. Manserat altius
 19 pomo negato sprete forma, et
 20 iudicium Paridis repostum,
 21 tu, Graffa, nolis cruda remandere
 22 amarulenti semina corticis.
 23 Nolis querelarum feracis
 24 assiduus meminisse morbi.
 25 Sed, aut in udo gramine lividum
 26 falles dolorem, dum Zephyri tepent :
 27 aut cordis insanum leonem
 28 arte mea, citharaque sistes.
 29 Hoc more Brutum vicit Iulius.
 30 Hic Ferdinandos evehit ad Deum.
 31 Superbus ignovisse, solum
 32 se stimulat, timidisque votis
 33 indulget amens. Surdus ad aspera,

34 audire laudes jam meritas potest.
 35 Diis conferendus calcat orbem,
 36 qui penitus sepelivit iram.

AD PAULUM CURMIONEM. CUM MILITES ABDITAM EIUS PECUNIAM...

03_37 v.1 Quod Suecus aurum portitor abstulit,
 2 raptique lamnas classibus integras
 3 avexit argenti ; sonoro
 4 astra feris ululata questu,
 5 addicte lucris Curmio : rectius
 6 facture nunc, si trans mare Balthicum et
 7 saevum relegares dolorem,
 8 atque metus, gracilesque curas,
 9 si cum Molorchis laetus egentibus,
 10 malles honesta pauperie frui.
 11 Avulserit pirata nummos
 12 Barbarus, abstuleritne ; refert.
 13 Quid damna defles ? Ille beatior.
 14 Non qui capaci plura tenet manu :
 15 sed cui petenti pauciora
 16 imo nihil, videatur orbi
 17 Fortuna prorsus numen inutile.
 18 Offert coronam ? Ni cupias, habes.
 19 Desiderata qui potitur,
 20 paene caret. Cupiisse magna,
 21 magna est egestas. Nil pete, et optimum
 22 aequas deorum. Quidquid id est, tuum
 23 te, Paulle thesaurum, retenta
 24 mente bona, nego perdidisse.

SOLLICITUDO AUCTORIS DE NOMINE B. MARIAE VIRG

03_38 v.1 Saepius Nymphae mihi dulce nomen.
 2 Sed nimis velox, metuensque sisti
 3 conor amplecti, roseisque vatium
 4 stringere vinclis.
 5 Heu, meam fortem ! Toties fugaci
 6 ocior Daphne, properante passu
 7 vota praeventit, celerique gyro e-
 8 ludit hiantem.
 9 Utque deprensam rear, et canendi
 10 Gloria plenus Maria alta clamem ;
 11 exserit Tethys caput, et vocari
 12 se mare credit.
 13 Conde, delusus repeto, marita
 14 conde Neptuni fluitantis aures.
 15 Maximo frustra titulo superbis
 16 credula Nais.
 17 Alteram luctor cohibere pictis
 18 carminum sertis : licet usque tardent
 19 litterae flecti, fugiatque nostras
 20 syllaba leges.
 21 Quod magis mirer : tamen illa Virgo

22 mitis incedit : neque contumaces
 23 asperat vultus, neque dedicatis
 24 vatibus obstat.
 25 Adde : quod nostras aliae Camoenas
 26 ambiunt famae celebris puellae ;
 27 et suum gaudent faciles petenti
 28 mittere nomen.
 29 Adde : quod dotem mihi pollicentur :
 30 Caecilis plectrum, Basilissa regnum,
 31 Margaris gemmas, teretemque baccam,
 32 germina conchae ;
 33 Musa caelestes hederas pudici
 34 pectoris laurum generosa Costis :
 35 et librum forti minio rubentem, ac
 36 pumice rasum.
 37 Clara promisit diadema solis :
 38 Euphrasis stacten, oleique bullam
 39 casta Walpurgis : grave vellus auro
 40 nobilis Agnes.
 41 An tuum, Mater, jaculum, Teresa,
 42 alitis sacro rutilum pyropo ;
 43 an tuae malim volucres sagittae,
 44 Ursula, pennas :
 45 muneris tanti bene reddor anceps.
 46 Me juvat saltem memorare gratas
 47 virginum palmas : juvat annuentum
 48 laudibus uti.
 49 Una se nullis sinit illigari
 50 liberam metris, Helicone major.
 51 Una centenas gerit inter intra-
 52 ctabile nomen.
 53 Forte vult cogi. Quid agis, poeta ?
 54 Saepe, quod numquam pudor assecutus :
 55 coepit audendo violens amator
 56 ruris alumnus.
 57 Hoc placet. Nolo nimis esse comis.
 58 Vos novercales tetricaeque leges,
 59 ite ; quas olim citharae severus
 60 sanxit Apollo.
 61 Quamlibet Graii Latiique vates
 62 rideant, dicam : mihi cumque salve.
 63 O pia, o clemens, o in ore dulcis,
 64 Virgo Maria.

M. P. WIGONIS GRAVISSIMAS CONSIDERATIONES DE TRANQUILLITATE ANIMI

03_39 v.1 Si Paulus gladium dedit,
 2 servi ridiculus quo mihi pugio ?
 3 Qui vultus nitidos cupis
 4 naturae, vacuis discere sensibus ;
 5 et rebus male splendidis
 6 fallacis folium demere bractee ;
 7 Wigonem lege. Ne mihi
 8 occurant solito murmure Stoici, et
 9 simi Cochleolas Phrygis,
 10 fumantemque nigro lumine lampada :

11 neu cassas cerebro nuces
 12 barbati pueri spargere gestiant.
 13 Odi torva crepundia, et
 14 pompam stultitiae nominis additam,
 15 et ridenda tonitrua.
 16 Caeci Tiresiae, Pythagorae truces,
 17 vano nomine Pittaci :
 18 vitam Cecropiis sordibus inclutam, et
 19 ventosum siliquae genus,
 20 incoctaeque fabis vasa scientiae,
 21 et frontes adamantinas
 22 contra fata crepant, non sine lurido
 23 fastu, nec tolerabili.
 24 Iidem degeneres oris, et horridi
 25 culpis mollibus, arduam
 26 virtutem resonant, sed vitiis tument,
 27 irritarier ignei, et
 28 sopitam faciem fingere callidi,
 29 Aetnam mente coquunt : simul
 30 intra tabifica bile nigrantia,
 31 vindictae canis appetens
 32 exercet rabiem viscera Sirius.
 33 Calvi, cedite, Stoici.
 34 Non et Wigo meus talis ad aethera
 35 fertur, per nebulae globum.
 36 Pura luce micat : lenis et efficax,
 37 et verbis placide potens,
 38 verum grande monet. Certius arguit
 39 errores praeaeuntium :
 40 accenditque facem pone sequentibus.
 41 Contentus medio tamen,
 42 riparumque memor semper, et Icari,
 43 nec rerum nimius fluit,
 44 nec stillat modicus : nec volucrem Polo
 45 cursum dirigit altius.
 46 Veras, inquit, ama divitias, Dei,
 47 mens immane capax : opes
 48 te dignas, et eo cujus imaginem
 49 jam divis propior geris.
 50 Cur larvis inhias ? Quid cupide vaga
 51 vilem spargeris in pilam,
 52 frustis, qua recidit, dissilientibus ?
 53 Felix, qui nihil aestimat,
 54 nil mortale petit : perpetuum suus,
 55 numquam subditus infimis,
 56 voto deme tuo, quod cupis additum :
 57 brutas siste cupidines.
 58 Intra te melior pars Asiae jacet :
 59 et cum litoribus maris,
 60 Europaeque sinum claudis et Africae,
 61 dives censibus integris ;
 62 quos olim, stabili jure, fidelius
 63 pendes ipse tuus tibi,
 64 quam Fortuna daret fallere pervicax.
 65 Paucis accipe plurima.
 66 Si quid majus habes, quam quod es ; omnia
 67 uno sub radio tenes.
 68 Sin illud minus est ; pauper es omnium.

IN PUERUM JESUM, ET EIUS VIRGINEM MATREM, CARMEN SAECULARE

03_40 v.1 Formosum, pueri, dicite filium,
 2 matrem virgineam dicite Virgines :
 3 dignatosque sonari
 4 summis tollite laudibus.
 5 Hunc laetum foliis vertice consitis :
 6 nam palmae virides assimilat comas,
 7 fragrantemque racemis,
 8 et myrtha bene flebili.
 9 Illam nexilium stemmate siderum
 10 orantem, et roseis tempora taeniis :
 11 et stillantis inunctam
 12 nardi divite spiritu.
 13 Hic vobis, pueri, chrysolithum dabit,
 14 candentemque novo nomine calculum ;
 15 vestris illa, puellae,
 16 ridens annuet osculis.

IN FUNERE SERENISSIMI PRINCIPIS IOHANNIS FRANCISCI CAROLI DUCIS

03_41 v.1 Ibam te meritis, Carole, laudibus
 2 exornare : sed, heu ! versa (quid ominer ?)
 3 in luctum subito dissiluit mea
 4 abruptis fidibus lyra.
 5 Vix ingressus iter, prata subiveram
 6 Ostingae veteris : cum mihi nuntius
 7 fatum triste refert, et velut hostica
 8 aureis cuspede vulnerat.
 9 Quos non tunc gemitus pectoris edidi ?
 10 Ergo flende, jaces ? Nec cithara queas
 11 admota tumulum rumpere floridum et
 12 surdis manibus eripi ?
 13 Multis, ah, nimium flebilis occidis :
 14 nulli flebilior, Carole, quam Patri.
 15 Is totam solita luce carentia
 16 frontem in lumina contrahet.
 17 Nam quem non moveat nomen, et indoles
 18 tam cari capitis ? Cui pudor, et fides,
 19 et morum facilis temperies, decus
 20 rari miscuerunt ducis.
 21 Virtus ipsa fleat. Fige tamen modum
 22 maerori, Genitor : desine funebris
 23 jam nunc tristitiae, et pone tumentibus
 24 tandem litora lacrimis.
 25 Praemissus placito Filius ordine,
 26 non amissus obit : nec revocabilis ?
 27 Seu luctum ingemines, seu querula chely
 28 tentem fata recludere.
 29 Ac, si vera sequar, non redeat libens.
 30 Felix ille diem nunc alium bibit :
 31 et laetus pluvias, atraque nubila
 32 sicco ridet ab aethere.

AD SEPTEMVIRALEM EXERCITUM SERENISSIMI DUCIS BAVARIAE

03_42 v.1 Quo proeliamur, Teutones, auspice ?
 2 Divisa cujus nomine tessera
 3 praefertur in castris tribuni ?
 4 Quis gladios acuit retusos ?
 5 Martinus armis Pannonia favet :
 6 se Ludovicus Francia devovet :
 7 Jacobus Hispanis triumphum,
 8 visus ego jaculator albo.
 9 Terrere Mauros , annuit, o tibi,
 10 quicumque pugnas, addere praesides
 11 divos memento ; nec cruenta
 12 sacrilego gere bella ferro :
 13 sed expiatam caelitibus manum
 14 committe fidens : ne Capaneus tuos
 15 velis adorari lacertos.
 16 Impius haec male culta jactat
 17 contemptor olim numina, fulmine
 18 punita fixo, quod medius poli
 19 excepit, incumbensque scalae
 20 Ogygias super usque turres.
 21 Quod si patronum quaeris idoneum,
 22 Germane miles ; deice Bistona
 23 scutis Gradivum . Major illo,
 24 Cantabricis oriundus oris
 25 Lojola , fausti plenior ominis
 26 dux eligatur. Scimus, ut edita
 27 in arce decertarit, ipsi
 28 in media quoque visus ira
 29 laudandus hosti. Sive patentibus
 30 conserta campis agmina rumpere :
 31 seu murum, inaccessasque cautes
 32 egregio superare saltu
 33 deliberasti : provehet insitae
 34 Virtutis igneis ; et patulas viam
 35 monstrabit ad portas sequenti
 36 ille truces animos calore,
 37 suique flamma pectoris imbuet :
 38 contraque nimbos sulphure fusiles,
 39 ac tela persultantis Hunni.
 40 Marmoreas dabit esse frontes.
 41 At non volucris grandine saucios
 42 curare nescit, vulnere tardior
 43 et ipse quondam, Pompelone
 44 genua ducis feriente saxo.
 45 Ergo ferocem quisquis anhelitum
 46 thorace presso, vel galea trahis :
 47 moturus in Suecos , prius Bel-
 48 troniadem venerare supplex.
 49 O cui recepto sidera militant,
 50 ensemque Orion commodat aureum :
 51 postquam sacramento solutus
 52 emeritum, tua bella ferrum
 53 cristasque et iras ponere laetior,

54 sacrata Magnae cingula Virgini
 55 in Monte Serrato dicasti,
 56 si veterem propiore vultu
 57 dignaris artem : da modo frangere
 58 superba Finni cornua : da fugam
 59 cedentis ex pugna videre ;
 60 tergaque, pulvereosque tabo
 61 foedare crines. Sic Gedeon meis
 62 scribere signis : sic spolium tholo
 63 virtutis appendam, quod omni
 64 Teutoniae memoretur aevo.
 65 Consurge miles : sat precibus datum,
 66 intende nervos, consere dexteram,
 67 invade prostrantes Alanos,
 68 et gladium cave ferre siccum.
 69 Inlaeta vergit Cantaber omnia.
 70 Secunda caelum proelia sospitat.
 71 Tu rite promissum tropaeum, et
 72 munera cras referes ad aram.

DE SPINULO SUO.

03_43 v.1 Quod nec psittacus audeat,
 2 nec Phoenix patrii de cineris rogo
 3 heres ipse sui neque
 4 Junonis volucer gemmeus impetret ;
 5 audes, delictum meum,
 6 me turbare canentem imperiosius,
 7 Siren rustica, Spinule :
 8 ales nequitiae dulcis et ingeni
 9 seu furatus amygdalam
 10 pennis cum repeto, stridulus emicas :
 11 seu rostro digitum adpetis
 12 infusum citharae : nec sinis ultimas
 13 primis jungere vocibus ;
 14 et quandoque tuam protrahis eclogam
 15 seu te gurgite proluis,
 16 et mox unguiculis molle fricas caput,
 17 ut collo redeat lyra
 18 et plumae veteris temperies metri,
 19 concinno super aequore.
 20 Quamquam pectine dum comeris, annus est.
 21 Tantum forma negotium.
 22 Fluctus tot subigis, rursus ut excites.
 23 Huc, o noster, ades, nihil
 24 virgati metuens carceris ostium.
 25 Non captivus enim domi.
 26 Sed saltu teretes per radios vago
 27 lascivis in arundine
 28 en florem mylii corripe femina,
 29 ruris innocuas dapes,
 30 at secura necis grataque fercula.
 31 Sic vivas avibus bonis.
 32 Post cum non rigido candida pollice
 33 pennam vulserit Atropos :
 34 (Parcae et vestra secant stamina, si vetus

35 Smyrnae fabula creditur)
 36 componam violis mollibus, et sacris
 37 funus Pieridum rosis,
 38 addam perpetuum serta virentia :
 39 donec Melpomene soror
 40 Parnassi riguis collibus inferat.

AD JULIUM TAMERINAM. EPHEBO AULAE CONDITIONEM ET OFFICIA SECTANTI

O3_44 v.1 Quando sors montem tua scandit altum :
 2 ne tamen valles animus relinquat,
 3 tutus in plano, Tamerina , vives :
 4 tutior imo
 5 qui serit jacto per inane plausu
 6 aeris campos, stolide laborat.
 7 Auream messem licet ex novali
 8 speret honoris :
 9 fallitur. Numquam levis aura semen
 10 tale maturat Iolio remistum
 11 dedecus crescet, vel egens opimae
 12 laudis arista.
 13 Certius falcem jacit imperanti
 14 terga submissus. Metet ille pulchras
 15 gloriae cristas, cui nulla toto
 16 vertice surgit.

AD SERENISSIMUM PRINCIPEM. ALBERTUM SIGISMUNDUM UTRIUSQUE BAVARIAE DUCEM.

O3_45 v.1 Et ante Phruxi nobilis aureum
 2 vellus, sorori non bene subditum,
 3 balantis increvit per agros
 4 cura gregis, numerosa censu,
 5 segura vitae. Nulla beatior
 6 pastoris aevo, nullaque tutior
 7 Fortuna, quam pax, et serena
 8 pura Quies comitatur aura.
 9 Non Martis illum classica, non fori
 10 terrent severis limina iurgiis.
 11 Urbs, solitudo magna : totus
 12 orbis, ei nemus explicatum.
 13 Stat in viretis Curia mitior,
 14 curasque pellit litibus in via.
 15 Evincit umbrosum cubile,
 16 herba tenax redimitque somnum
 17 hic solis arcum vitat, et imminens
 18 telum retundit : dum rota fervida
 19 declinet a fagis, et altos
 20 Vesper equos moneat relabi.
 21 Ipse in lacertis vel salicum jacet :
 22 vel lene sacrae propter aquae caput ;
 23 nullo lacunari gravatus,
 24 nec subitae metuens ruinae.
 25 Dapes inemptas fraga rubentia,
 26 spumansque presso lacte coagulatum :

27 hoc, praebet uber ; ista, tellus
 28 sponte sua, nec avara doni.
 29 Silvanus unum numen, et unicum,
 30 et exiturum cum grege candido :
 31 simul liquenti cana rore,
 32 arva madent, animosque tollunt,
 33 qua pinguis humor praefluit Isarae.
 34 Hic jam calore cedere, jam pecus
 35 mersare pellitum secundo
 36 amne juvat, pavidaeque foetum
 37 praeferre matri. Clarius interim
 38 ventis loquuntur flantibus arbores.
 39 Quercum salutat prona quercus,
 40 contiguam soror alnus alnum.
 41 Aves amico foedere consonant.
 42 Exercet omnis filia carminis,
 43 quod matre nidorum docente,
 44 mane novo didicere rostra.
 45 Si vera lactant gaudia ; talibus
 46 priscos opinor deliciis avos,
 47 quamquam tenerent summa rerum
 48 ad pecudes potuisse cogi.
 49 Pascebat agnos alter Adamides,
 50 vocalis Abel gloria sanguinis.
 51 Ducebat ad fontes, decora
 52 quem nimio facies Rachelis
 53 amore torsit. Cuique Deus sua
 54 semper cupido est. Ille binominis
 55 gener Labani, cordis aestum
 56 aestibus opposuit diurnis.
 57 Formosa merces ! O quoties sibi
 58 desponsa flagrans, praemia, dixerit
 59 cum sera nondum nox subiret ;
 60 ite domum, saturae bidentes !
 61 Quin ipse Moses ludere fistula,
 62 Moses avenam scindere disparem
 63 norat, suos pavisse felix
 64 et soceri Raguelis haedos.
 65 Dicam et Davidem saepe sub arbuto
 66 distenta caprarum ubera regiis
 67 pressisse palmis. Ille canna
 68 Menalium tenuare ventum
 69 sollers, amoena scilicet ecloga
 70 fallebat horas : non ideo lupos.
 71 Arcere segnis, tam leoni,
 72 quam rapidis metuendus ursis.
 73 O ergo Magni nominis infulam
 74 sumpture, Princeps : cum tibi fertilis
 75 Frisinga silvarum comantum, et
 76 irriguo pecorosa saltu,
 77 pastoris ingens annuerit pedum :
 78 Alberte Sexti, pasce tuas oves :
 79 ne sit pudori, languentes
 80 impositas humeris tuisse :
 81 neu viperinum pellere vividis
 82 morbum scatebris. Hoc quoque Carolo -
 83 mannus sub exemplo perennat,
 84 et patriis celebratur oris.

85 Illum Menalces et Corydon adhuc
 86 Thyrsisque cantant illius inclutum
 87 florere nomen Celta vidit
 88 siderei foliis in Horti.
 89 Dum stant virentis Taygeti juga, et
 90 nullis Amyclae collibus invident :
 91 illum Palesque, Panque, et omnes
 92 Arcadiae sonuere montes.
 93 Sed et tuarum germina Cedrinis
 94 laudum Philagnes et titulos libris.
 95 Jam notus incidet ; regenti
 96 Parthenios tibi qui sodales.
 97 Praelusit olim fors in Italis
 98 cantatus odis certa merebere
 99 Romana : supremusque Daphnis
 100 purpuream dabit ire lanam.

AD JOSEPHUM CASTULUM. FASTIDIRE SE, QUAE VULGUS APPETIT.

03_46 v.1 Est et nescio quid viti
 2 in rebus nitidis, et phalerae movent
 3 et cristae mihi taedium.
 4 Delectant aliquos cymbala gloriae, et
 5 splendens murice pagina :
 6 ut ne vota quidem dissimulent sua.
 7 Gratos clam juvat alterum
 8 venari titulos, et resonantia
 9 famae murmura tinnulae
 10 laudari fugiens, non renuit, cupit :
 11 atque hoc ni facias, furit ;
 12 sollers insidias, pulchraque retia
 13 claro tendere nomini.
 14 Frons atrox patulis obstat honoribus.
 15 Nec lenocinium foras
 16 Mittit, cauta sui. Totus in intima
 17 mentis sede latet procus
 18 sunt, quos non dubiis utile cladibus,
 19 delatoris onus levat,
 20 observant alios, ut faciant nefas
 21 formosum pueriliter
 22 buccis res agitur non mediocribus,
 23 argutoque silentio
 24 Gaudentem populo vendere classica, et
 25 caeli non humiles minas :
 26 nullis dimoveas conditionibus,
 27 Aeternum cochleam suae
 28 haesuram cathedrae. Fervidus imperi
 29 plures fascinat ambitus,
 30 huc fingit faciem, navigat huc cliens,
 31 ventorumque rogat patrem :
 32 ne praeter graciles ullus Etesias
 33 salso spiret in aequore.
 34 Naxon rector, io, sic placide subit,
 35 clavum vertere callidus.
 36 Portum tangit, io fata bonae spei.
 37 Votorum reus hinc ligat

38 malum et pampineis carbasa floribus.
 39 Ara in litore sternitur,
 40 mactaturque caper victima libero,
 41 inter festa celeumata.
 42 Atqui non ego sic. Praefero, Castule,
 43 quernam sedibus aureis.
 44 Tanti sit solium, et flebile suspici ?
 45 Et claves madidae mero.
 46 Spes ignobilium lubrica mentium ?
 47 Et post velivolos metus
 48 mendicata, mari stante, triennia ?
 49 Fallax cede potentia,
 50 morosisque scatens pompa negotiis.
 51 A curis habitem procul,
 52 numquam sollicitus sceptrum capescere.
 53 Subdi velle, placet. Regit
 54 Rex, Caesarque sui. Qui bene paruit,
 55 tanto latius imperat ;
 56 permittitque Deo credulus omnia

ENTHUSIASMUS.AUCTOR PROPE CAIRUM, CONSCENSA PRIMAE MAGNITUDINIS PYRAMIDE

03_47 v.1 Vestro, Camoenae, vester in ardua
 2 tollor supinus munere culmina :
 3 aurasque paulatim et tenaces
 4 scindo vias, subeunte vento.
 5 Quis iste currus ? Jamque adeo super
 6 praerupta totum despicio novus
 7 Stylita regnum. Dulcis, io
 8 prodigii geminata crescit
 9 tanti voluptas. Intuor eminus
 10 remota longe, tamquam oculis prope
 11 ingesta nostris. Cuncta cerno :
 12 posse datur numerare vicos,
 13 o Tybri, cessa Pyramides tuas
 14 jactare Nilo Roma nihil, nisi
 15 collata verrucas, et arces
 16 exiguas habet : inque septem
 17 erecta montes, sic quoque vincitur.
 18 Nil Adriani proficit, aut Titi ,
 19 Magnique , Trajanique moles.
 20 Conde tuos pudibunda, nanos,
 21 quos intulisti moenibus Ilia.
 22 Immane structis alta Gigantibus
 23 contemnit Aegyptus columnas :
 24 et trepidis caput invidendum
 25 immittit astris. Quem pedibus premo,
 26 subjecta late despicit, et procul
 27 auras ab humano recessu
 28 mons lapidum fabricatus intrat.
 29 Hinc si sagittam jecero missilem,
 30 labetur intra pyramidis pedem :
 31 et quae cadit projecta cono,
 32 non feriet tamen umbra campum.
 33 Quocumque mentis lumina quattuor
 34 intenta Mundi conicio plagis ;

35 arcana rerum se novarum
36 et veterum monumenta pandunt.
37 En, illud alti nominis est mare
38 ab usque Erythro rege, celebrius
39 a Mose factum : cum recessus
40 per medios sua castra duxit.
41 Hinc molle marmor stabat euntibus
42 turmis et illinc : nec refluo prius
43 suspensa mirantes per auras
44 Moenia detumuere ponto ;
45 signum tremendae quam Thetis horrida
46 virgae notasset tum vitrei freto
47 labente subsedere muri :
48 Inque caput pharaonis uno
49 mersum ruerunt fragmina gurgite.
50 Viri sequentes Isacidum ducem,
51 equique et armati profundis
52 fluctibus interiire currus,
53 En, illa magnae rudera regiae :
54 quam Lagus Auctor, quam Dionysius ,
55 et vanus Auletes et ingens
56 incoluit Ptolomaeus olim.
57 Hic, qua tepentes luxuriant aquae,
58 et ripa stratos marginibus toros
59 inducit, herbarumque molles
60 accubitus ; Cleopatra quondam
61 vixisse fertur. Nil opulentius
62 sol hujus aula viderat aurei
63 fulsere postes lata crasso
64 trabs ebeni radiabat auro ;
65 aureum lacunar. Sparsus in atrium
66 gressus achates impositos tulit :
67 testudo mensas, hae smaragdum.
68 Tota domus elephante secto
69 candebat eheu ! Non iterum fleat
70 Xerxes , ab alto monte volubilis
71 spectator aevi. Quanta nubes,
72 omnigenumque hominum procella
73 passim in plateis volvitur, unico
74 perdenda saeclo ! Nunc ubi sunt opes
75 tantae, reidentisque bacas
76 in pretium jugulata vini ?
77 Ubi procacis sunt Ptolemaidos
78 villaeque et horti ? Gemmiferis ubi
79 laudata venis prisca Coptos ,
80 et veteris facies Abydi ?
81 Perenne nil est, Arsinoe ferax,
82 dives Syene pulchra Diospolis.
83 Bubastis alta, docta Sais.
84 In tumulos abiere pulvis
85 chordae sonantes Memnonis et Magus
86 obmutuerunt : vos quoque Tentyra,
87 jacetis in palmis sepulta.
88 Vix superest meminisse vestri.
89 Franguntur aevi dentibus omnia,
90 Memphis, Cairo cessit et haec ruet,
91 et urbs Alexandri per orbem
92 clara tuis, Philadelphie libris.

93 Quippe et Colossis excidium sua
 94 decrevit Aetas, innumerae jacent
 95 urbes, supinatis humatae
 96 turribus : antipodesque silvae
 97 deicta cum radice cacumina
 98 stravere terris. Nulla Melampodes
 99 Pelusiotae, non caducis
 100 ulla fides scopulis habenda.
 101 Haec ipsa Rupes cui prope sidera
 102 insisto, vana Sisyphiis manu
 103 exstructa saxis : fracta demum
 104 mole sua Pharios ruina
 105 insternet agros. Quis furor est, levem
 106 odisse terram, et funeribus grave
 107 onus superstruxisse, pejus
 108 ut jaceas ? At enim loquentes
 109 audire Bojos et videor mihi
 110 videre portam mobilis Isarae.
 111 O macte vates in Canopo
 112 tot populos fluviosque latasque
 113 emense terras. Me subito mea
 114 mens ex remotis finibus ultimae
 115 reduxit Aegypti monacum.
 116 Quam celeres habet illa pennas !

ILLUSIO POETICA.

03_48 v.1 Quis meum supra caput urget auro
 2 illitus pennas ? Quis ephebus astris
 3 concolor, nexam mihi cumque fingit
 4 ferre coronam ?
 5 Ille diductis revolutus alis
 6 ter quater plaudit : taciteque propter
 7 verticem lapsus posito renidens
 8 stemmate fidit.
 9 At simul vano manus ausa motu
 10 tendit in laurum ; fugit et cachinno
 11 Lene succusso Puer ales elu-
 12 ctatur in altum.
 13 Quisquis, o nequam puer, inficeto
 14 me joco ludis ; quod habes, habeto
 15 munus, et serva tamen ista numquam
 16 sarta petivi.
 17 Non minor vates ideo canendus :
 18 Si, quod attendent folium capellae,
 19 vile contemnam : nec amicta circum
 20 tempora gestem.

AD SERENISSIMUM ET POTENTISSIMUM PRINCIPEM MAXIMILANUM

04_1 v.1 Unde haec dierum certaue noctium
 2 vicissitudo ? Quis vaga nubium,
 3 Solemque, palantesque stellas,
 4 et volucres moderatur horas ?

5 Hiems tepenti vere resolvitur.
6 Succedit aestas et gracilis Ceres.
7 Quam pulcher Autumnus racemis
8 induit, a Borea fugandus.
9 Quo tanta motu machina vertitur ?
10 Quis gyrat axem ? Quis refluxum mare
11 seducit, aurigante Luna
12 Oceani dociles recursus ?
13 Legam sequuntur cuncta Deus, Deus
14 mundo supremus praesidet Arbiter :
15 et vallat, o princeps, abyssos
16 consilio, tumidosque librat
17 fontes aquarum ! Providus imperi
18 fluenta ripis, litoribus freta
19 coercet immetatus idem, et
20 acre tuens, placideque fortis
21 humana torquet numine consono
22 ubique praesens. Ille vel attrahit,
23 vel frena subterfusa laxat.
24 Ille vices et utramque sortem
25 dispensat orbi : terrigenum metus.
26 Curasque, spesque et regna vagantia.
27 Somnumque Chaldaei tyranni
28 fatidicum, statuamque ; quanta
29 fulgens metallis versicoloribus,
30 desiderantem scire superbius,
31 futura, formosoque totam
32 terruerat Babylona monstro.
33 Qui cuncta certis secula fontibus,
34 argenteumque, et ferreum, et aureum
35 derivat in terras ; serena
36 ille tuos, animose, zona,
37 Septemvir, annos temperat, ac suis
38 educit astris, ille recentibus
39 antiqua commiscere sollers.
40 Incolumem per acerba rerum
41 ac laeta duxit. Cum modo prospera
42 parcens severe dilueret : modo
43 afflaret aura mitiore.
44 Ille tuos tremefecit hostes.
45 Elusit astu, turbine reppulit,
46 prostravit armis , obruit ignibus.
47 Delevit undis et frementum
48 scuta virum galeasque mersit,
49 aequanda Cannis tristibus Apuli
50 Wimpfena vici, proluit in putres
51 paludis algas luctuosa
52 Turlaciae monumenta cladis.
53 Damnata nigris nunc quoque Daniae
54 Luthera fastis, incaluit rubra
55 spumante Cimbrorum cruore.
56 Reliquiae, sub opaca noctis.
57 Stagnum remissae visere patrium,
58 formidolosis horrida matribus,
59 natisque narravere bella.
60 Et viduis miseranda lectis.
61 Haec dico vates : magna sonantibus
62 plerumque buccis spes tumidae crepant.

63 Disrumpit inflatos vapore
64 immodico vapor ipse folles.
65 Sed ista cursu jam medio fores
66 periculosas vix patefecerat
67 Janus Bohemorum : et micabant
68 castra tuis Alamanna Rhombis.
69 Pragensis ex quo perfida futili
70 vexilla fastu Regulus extulit :
71 sub Martis alternante fluctu,
72 quam varios superare casus
73 virtus adegit ! Qualis in Herculem
74 noverca Juno totque sequacium
75 inventor Eurystheus laborum
76 incubuit, duplicare fessus
77 portenta servo. Dux eadem manu
78 fudisse felix, ordine singula ;
79 Nessumque stravisti, et Leonem
80 degenerem, ignivomosque tauros ;
81 hydramque visasque ore nocentius
82 Lerna venenum spargere viperas.
83 Rupta est inaequalis catena
84 tot scelerum, pereunte nodo.
85 Quae summa mirer ? Grandibus excidit
86 Antaeus ausis Balthicus, excidit.
87 Terramque maternam negatum est
88 In Lycio tetigisse campo.
89 At Cacus Egrae, bellua saevior.
90 Toto momordit pectore lanceam
91 porrectus, immanique justas
92 caede ruens satiavit iras.
93 Cujus latenti praescius ariete
94 olim monebas imperium quati.
95 Fraudes odoratus coquentis
96 dira, superciliique nidum :
97 sub quo tepebat molliter abditum
98 implume crimen donec in aera
99 surrexit ales, et tremendum
100 rupit atrox basiliscus ovum
101 tunc certa demum, tunc monitis fides
102 delata veris tunc sapientia
103 calumniantum per procellas
104 largior, invidiaeque spissas
105 candente nubes emicuit coma :
106 vulgoque prendi substitit obvia
107 ambabus ulnis. Hac eadem
108 difficiles secuisse doctus
109 vias reluctantum et cuneos, magis
110 inclaruisti ; semper ab improbo
111 livore, fortunaque major.
112 Cos fuerant inimica tela.
113 Dolore fortis saepe premi potest,
114 quandoque flecti ; non tamen opprimi.
115 Salicta vix contracta cedunt :
116 palma suos levat alta ramos.
117 Non negliguntur, quos bene negligit
118 numen probandos : si modo vulnera
119 ferant silentes, seque duris
120 non metuant aperire fati.

121 Resolve mecum tempora, Maxime,
 122 unaque confer lapsa fluentibus.
 123 Accendit eventu secundo
 124 oppositus color ater album.
 125 Declivis aetas jam super addidit
 126 bis quinque lustris sex trieteridas,
 127 integra, nec succo, nec omni
 128 flore carens. Juvenile sceptrum
 129 adhuc fatiges, quamlibet improbam
 130 molem negoti frangere pertinax,
 131 hostes peremptum, jamque dudum
 132 exanimem voluere : vivis,
 133 tantoque vivis laetior, hostibus
 134 messis sub umbras. Trudere patria
 135 e sede tentavere ; regnas,
 136 inque tuo spoliare victum ;
 137 victoriarum crevit adorea :
 138 truncare vaftris militiam dolis ;
 139 sed cauta bellatrix aperto
 140 frenigerum volat ala campo.
 141 Suecus subactum credidit ; emines :
 142 caesum ; triumphas : qui sibimet tuam
 143 praesagiebant nuper arcem,
 144 nunc humili tumulantur urna.
 145 Pars fixa plumbo ; pars fluvii vadis,
 146 pars hausta limo ; mortibus impares,
 147 pares catervatim sepulcris
 148 funeream subiere fossam.
 149 Ex his fuerunt, qui violentius
 150 nefas professi, cuncta paraverant
 151 miscere flammis ; flamma sedit :
 152 quanta patet, populare terram.
 153 Fecunda turget messibus annuis :
 154 vastare caesis oppida civibus ;
 155 servata, splendorem recenti
 156 congeminant veterique muro.
 157 Emuniuntur diruta fortius.
 158 Nova exstruuntur. Protrahimus focos.
 159 Ornemus aras templa Finnus
 160 sacrilego temeravit ungui ;
 161 formosa celsum plura levant caput.
 162 Tutela Magnae Virginis in Foro
 163 accessit Urbi, damna prosunt,
 164 Cum Superi statuere lucrum.
 165 Quidam et profundis morsibus erui
 166 Boiam petebant stirpitis arborem
 167 accrevit immortale pomum :
 168 diminui radios honoris ;
 169 novo coruscas ; stare potentiam ;
 170 ultra cucurrit : ne juveni quidem
 171 optabat Heidelbergam prolem ;
 172 mira fides, novitasque rerum !
 173 Solatur heres bisgeminus senem,
 174 Patremque fecit. Jam tibi discutit
 175 curas, et aetatem coronat
 176 viva tener rosa Ferdinandus.
 177 Jam frater audit : jam quoque Castori
 178 Pollux adhaeret. Jam lepidi fluunt

179 in verba risus : jam pererrat
180 parvulus Aemilianus aulam.

AD MARTEM.DE SERENISSIMI ELECTORIS AULA, ET MUNITIONE EXCITATA MONACHII.

O4_2 v.1 Surgamus. Umbras vespere Julio
2 sol longiores proicit occidens.
3 Qui saepe, quamquam non sagatus,
4 bella cano tua, Magne divum :
5 ausim et resertas sulphure fistulas
6 lustrare tecum, et moenibus additas
7 turrets, coronatisque vallum
8 turribus, et scopulos minantes.
9 Hac exeamus Mars, ubi fulgurant
10 Augusta summi tecta Palatii.
11 Quam fama claravit per orbem,
12 haec Bavari ducis aula. Sedes
13 regnantis ingens, sed domino minor.
14 Si curiosis in penetralia
15 nunc detur accessus, pudebit
16 te Rhodopes et euntis Hebri :
17 altaeque posthac culmina patriae
18 jactare parces, victus ab aemulo.
19 Splendore naturaeque, et artis
20 ingenio variata miro,
21 intus coruscant omnia crederes
22 terrestre caelum sunt laquearia
23 accensa stellis, et comanti
24 picta tremunt anaglypta fulvo.
25 Calcatur album marmor, et Itala
26 de rupe caesum : quod solido rubet
27 cruore, ramosis virentes
28 quod maculis imitatur herbas ;
29 juxtaque guttis nobile lucidis
30 irritat ostrum, sanguineo lapis
31 imbri columnarum renidet,
32 lana velut medicata tinctus,
33 passim Myronis signa Corinthio
34 in aere vivunt. Plurimus ordine
35 stat Mentor, et felix ubique
36 Parrhasius simulacra fingit.
37 Squalent et auro singula regiae
38 distincta pulcra lege cubilia.
39 Spectator obtusus metallo,
40 atque acies stupet icta flammis.
41 Movi salivam nempe : refer pedem,
42 Gradive. Tune huc protinus ingredi
43 tumultuoso cum fragore
44 aeripedum ? Prius arma pone
45 Scythamque vultum. Forsitan offeret
46 occasionem commodior dies
47 tantisper extra, donec aer
48 Lene favet, spatiemur urbem.
49 Vides : ut altis cespitibus juga
50 immane crescant : utque coerceat
51 far agro declives arenas,

52 gramineo nemorosa morsu.
 53 Hic mollis aequi planities soli
 54 jacebar olim : nunc caput extulit
 55 erecta moles, et viarum
 56 e trivio negat una dici.
 57 Calcanda soli semita militi,
 58 hac, calle trito rectius ad Forum
 59 ibatur, atqui, stante porta,
 60 nunc remoram nociturus hosti,
 61 objecit in se flexilis ambitus.
 62 Horti feraces hic olerum forent ;
 63 ni clivus assurgens remosset.
 64 Arboribus procul esse jussis.
 65 Quis unda vexit mite gelu locis,
 66 fontis remoto pumice, saxeus
 67 dependet umbo. Dic triumphe !
 68 Quanta tuis, Dominator Aemi,
 69 accessit intra tres hiemes opum
 70 rebus supellex ! Durat adhuc labor,
 71 et fossor ut circum repertis
 72 stagna fluant latebrosa venis :
 73 tentatur humens terra lignonibus.
 74 Sed en Tonantes urbis aheneos :
 75 jam fulmen e pinnis minantur.
 76 Quisque sua statione certam
 77 servat fenestram, praetereuntibus
 78 torvus videri. Vade, age, et ultimis
 79 haec nuntiaturus Batavis,
 80 plaude redux habitabis aulam.
 81 It, torta qualis fune phalarica
 82 discindit auras qualis in aere
 83 succensa, cursu taeda longum
 84 corripuit stimulata sulcum

QUID EST MONARCHIA.NISI TRIPLEX SUSPIRIUM OBTINENDI, RETINENDI, AMITTENDI.

04_3 v.1 Humana si mens arbitrio Dei
 2 contenta, rebus sciret in asperis
 3 laetisque caste ferre sortem :
 4 quam placido frueretur aevo !
 5 Nunc rapta postquam pectoris impetu,
 6 permisit omni frena licentiae,
 7 ausura, quodcumque est, et ausa ;
 8 quam furiis agitatur atris !
 9 Mortalis audax horrida perpeti
 10 amore lucri prodigialiter
 11 lascivit ; impulsusque diris
 12 in vetitam ruit usque praedam.
 13 Suspiriorum quis modus est trium,
 14 quae finis ? Eheu ! quaerimus omnia
 15 tristes, et amittenda rursus
 16 sollicito retinemus ungui.
 17 Exempla passim summa petentium
 18 vesana sudant : cum tamen omnium
 19 mensura fatorum, et movenda
 20 stare diu neget urna summis.

21 Seu more teli jacta Cydonii,
22 seu nixa pennis vota supervolant
23 et concupiscentem sequuntur
24 usque suis poterat quietus
25 Xerxes et omni tutus ab ambitu
26 haerere Medis ; ni Lacedemona
27 stultis laccessivisset armis ;
28 plura avidus rapuisse, quam quae
29 fortuna posset concoquere, et fames
30 tanti Leonis. Thermopylas supra
31 grassatus. Aegaeumque pontum,
32 rupit Athon petulante bello ;
33 marique, nomen qua Nepheleias
34 mutavit Helle, supposito pedes
35 velut pavimento choragus
36 insiluit, numerum quadrigarum
37 aequans carinis fluminibus sitim
38 minatus eheu, perdidit omnia.
39 Sceptrumque, remosque, et flagella,
40 exsul, et ad Salamina victus.
41 At quem superbi nominis hybrida
42 superbiorem Bucephalus tulit ;
43 post terga contempti relictas
44 sede Patris. Macedumque terra :
45 et solis extra currere limites
46 conatus omnem vertit ad Aeolum
47 inflata grandi vela fastu.
48 Seque sequens, fugiensque retro.
49 Jam Bactra Susis junxerat ultima,
50 Taurumque montem Persepoli ; tamen
51 ultra tetendit. Sogdiana
52 altior inferiorque Petra,
53 devexa Mundi, trans Arachosiam,
54 Gangemque, et Indum, quaerere navigat.
55 Pulsatur exsternata Tethys.
56 Oceani domus ima mugit.
57 In puppe prostans ille remugiit :
58 suique clausos Oceani cava
59 refudit aestus, et procellas,
60 pectoris immodici vorago.
61 Fixisse metam debuerat, nigro
62 cadente Poro, qua fluit, ac jacet
63 torpetque, debellarat Orbem ;
64 non satiat tamen unus unum.
65 Habere partem non voluit : pudet.
66 Servare totum non potuit : dolet.
67 Eheu ! volaturum per auras
68 testa premit, cohibetque saxum
69 ridentis intra sex figuli pedes
70 hic ille, parvo funere, cogitur
71 devicta Persarum cubare
72 purpureus super arma praedo.
73 Ferox in omnes nec sibi parcere
74 Libido novit, nec nisi mortua
75 pacatur immensas habenti,
76 semper opes mage sunt timendae,
77 quam respuenti mole ruunt sua
78 majora justo saepius et ducum

79 enses, adoratique vultus
 80 in mediis crepuere flammis,
 81 tam dives ullus, non puto, vixerit,
 82 qui nollet Iro pauperior mori :
 83 nec pauper optabit sepulto
 84 ditior occubuisse Croeso .
 85 Caelone tectus non tegitur satis,
 86 quam vis humetur nudus, et algeat ?
 87 Exaggerata si trophaeis
 88 dedecus est caruisse terra :
 89 quam Caesar olim quam subiit scrobem
 90 Pompeius ingens ? Insatiabilis
 91 uterque possessis ; uterque
 92 caede madens, vomuit rapacem
 93 honoris umbram, tot coeuntibus
 94 plagis in unam procubuit socer :
 95 gener Photino praeda factus,
 96 proram anima fugiente pulsat.
 97 Utcumque dulci gloria perfurit
 98 venas tumultu, torquet amarius.
 99 Corona tot gemmata curis,
 100 plus aloes habet, anne mellis ?

AD DIVAM VIRGINEM DOMINAM AUXILIAREM, IN CAMPO AUGIAE MONACENSIS PROPITIAM....

O4_4 v.1 Intermissa diu redi
 2 Virgo, Davidicis edita Regibus.
 3 Longi dedecus otii.
 4 Brumarumque sub hac triste silentium
 5 compensabimus arbuto,
 6 jam veris comites aera temperant
 7 excussa nive limpidum :
 8 et secum volucres in cavea ferunt
 9 ridentes hiemis fugam.
 10 Sopitae fluviorum evigilant aquae,
 11 pulsis noctibus algidis.
 12 Rumpit prata tepor : luxuriat suis
 13 emissum stabulis pecus.
 14 Jam florent salices scissa recens tuis,
 15 Virgo, serviet usibus,
 16 exempto viridis cortice fistula.
 17 Nam cui ludimus alteri ?
 18 Aut quae Nympha cani dignior altera ?
 19 Tu mundi lepor, et decus,
 20 blando concilias omnia foedere :
 21 terraeque et pelagi potens,
 22 semper vota bonos ducis ad exitus :
 23 numquam credere quae soles
 24 perjuri levibus ludibriis Noti.
 25 O maestis columen reis :
 26 o tranquilla quies, et pereuntium
 27 quo te cumque vocant preces,
 28 opportuna salus ! Nos quoque caeteri
 29 templis Indigetes juvant.
 30 Sed non tanta fluit vis ab origine,
 31 et quandoque trahit vadum.

32 Apparent mediis tubera rivulis.
 33 Fons, Virgo, tuus effluit :
 34 et vasto pelagus circuit ambitu.
 35 Sunt divi, quibus agmina
 36 conspectis fugiunt pallida febrium ;
 37 fractae dissiliunt fore,
 38 obstructisque cadunt vincula brachiis.
 39 Hunc serpens timet ebria ;
 40 illum funerea pestis anhelitus :
 41 hic et manibus imperat.
 42 Functosque e tumulo tollit ad aethera.
 43 Metam quisque tamen suam.
 44 Caeli cursor habet ; certaue limite
 45 Arcto jugera contrahit.
 46 Tu commune bonum : tu sine termino,
 47 sedi proxima Filii,
 48 immetatus ager sufficis omnibus.
 49 Cunctis, tu Dea, publicae
 50 aram laetitiae pandis et auxili.

AD AMPLISSIMUM VIRUM JO. CHRISTOPHORUM TARGISILIUM. REGIS ET TYRANNI DISCRI...

O4_5 v.1 Regem non solito nomine villicum, et
 2 hortos regna voces, Targisili, licet
 3 nam fecunda Coronae
 4 sunt Alvearia civium.
 5 Cives mella sub his condere seduli,
 6 fingunt Daedalea divitias manu :
 7 et, ceu floribus Hyblae,
 8 gratis mercibus incubant.
 9 Quantus, nonne vides ? Urbis apes labor
 10 exercet croceum pulcra simul diem,
 11 sparso rore per herbas,
 12 mater Memnonis extulit.
 13 Jam tum mane strepunt : jam vagus artifex
 14 et fervens operarum, involitat thymis :
 15 jam cum conjuge ceras
 16 stipat non sine faenore.
 17 In censum vigilant omnia quaeritur
 18 semper dulce lucrum : cujus odor bonus
 19 ex re qualibet afflat,
 20 et nares animas trahit.
 21 Hinc sugunt pretiosum unguen, et allinunt :
 22 quo postquam madidi tecta repleverint,
 23 plenis annua cellis
 24 vectigalia profluunt.
 25 Rumpuntur liquidi viscera glutinis.
 26 Perlustrata suas fundit opes domus.
 27 Flavi jura tributis
 28 sceptris excutitur Favus.
 29 Refert, quis laticem nectaris eximat.
 30 Saevus pastor apes mactat et alveo
 31 totum diripit aurum,
 32 sternens moenibus incolas.
 33 At rerum sapiens Corycius senex,
 34 jussis in sobolem vivere posteris ;

35 mellis parte relictā,
 36 seponit reliquū sibi,
 37 concessoque Deū munere vescitur.
 38 Seu spumam indomiti frangere Massici
 39 doctus ; sive lagenam
 40 mensis addere rusticis.
 41 Nunc agnoscere te, Targisili, reor
 42 discrimen gemini nobile villici
 43 primum, jure tyrannū ;
 44 regem dixeris, alterum.

AD SERENISSIMUM PRINCIPEM ALBERTUM SIGISMUNDUM, UTRIUSQUE BAVARIAE DUCEM

O4_6 v.1 Parvis maxima stant principiis, ac pariter jacent.
 2 Primam tolle casam ; et sustuleris moenia patriae.
 3 Qui rivus minimo montis aquas haurit ab ostio :
 4 post multas hiemes, cum gemitu pontificum ruit,
 5 arbos vela ferens, virga fuit : nunc maris hospita
 6 nubes ingreditur : se cumulant omnia tempore,
 7 tam belli mala, quam pacis opes : qui bene providus
 8 non spernit modicum, sive sago, sive toga ; sapit.

AD LAURENTIUM ADONEM, HODIE VIVENDUM.

O4_7 v.1 Vivis, an differs leve munus aurae ?
 2 Sed spei telam male texis, Ado :
 3 fila cum vitae Lachesis peractae
 4 scindit et aufert.
 5 Curta sub terram properatur aetas.
 6 Quae dies non est homini suprema,
 7 alitum ritu volat, et sagittae :
 8 ultima stabit,
 9 durat in fati, semel interire :
 10 durat hoc unum subeuntis ipsi
 11 In sinu causam geniale Mortis
 12 semen habemus.
 13 Ille naturae sociata nexu,
 14 corpus hoc instar comitatur umbrae.
 15 Vesperam vivis ? Fit et umbra major :
 16 denique vera,
 17 qualis effosso graditur sepulcro.
 18 Qualis et Manes levis inter errat.
 19 Ter fuit praeceps, hiemante barba,
 20 Nestoris aetas !
 21 Mansit extremum solido rigore
 22 curva : nec primum potuit reflecti
 23 Nestor in florem, tremuloque fossam
 24 vertice plausit.
 25 Frangimur tandem puteo frequentes
 26 urcei. Si sum tibi consul, Ado ;
 27 protinus vives : mala lux sequetur :
 28 optima nunc est.

AD THOMAM MARINUM A SUECIS VULNERATUM ET SPOLIATUM.

04_8 v.1 Non si deorum exercitus insolens
 2 increvit astris, propterea caput
 3 subduxit Atlas ; et gravatum
 4 questus onus, petiit levare.
 5 Ferenda moles : donec in Herculem
 6 caeli columnam sidat idoneam.
 7 In te resistentem minaci,
 8 cuncta licet ferat arma contra ;
 9 fortuna nullum jus habet improba.
 10 Nam nec beatum, nec miserum facit :
 11 sed esse, congressu repertum
 12 detegit, opprobriisque vexat
 13 tunc, cum subegit. Cui potuit semel
 14 nocere, numquam magnus erat. Potes
 15 felix haberi ; si, Marine,
 16 quae tua sunt, aliena credis.

OMNIPARENTIS NATURAE IUSTA QUERELA ADVERSUS INGRATOS MORTALIS.

04_9 v.1 Nuper ad fontem Dryadum sedebam :
 2 qua virens silvis aperit theatrum
 3 Faunus, et ripas sinuosus amnis
 4 Isara plangit.
 5 Hic inumbratum nemus intuentem,
 6 alloqui moris inopina ramis
 7 coepit, humana mihi cumque visa
 8 major imago :
 9 celsa turritum caput, alba crines
 10 hinc et hinc sparsos, inarata vultum
 11 vomere aetatis subigente rugas,
 12 nuda mamillam.
 13 Scribe, Boiorum, mea cura, vates :
 14 scribe, clamabat, sacra te monentis
 15 jura naturae, memorique fago
 16 sculpe querelam.
 17 Vox erat, qualis resonans aquarum :
 18 cum suas Ister pelago pruinas
 19 miscet, et primam gelidi salutatur
 20 gurgitis undam.
 21 Stulta gens : semper cupitis negata.
 22 Hic gruis collum petit, ut saginam
 23 latius tendat : puer iste nasum
 24 rhinocerotis ;
 25 alter et pennas alius natatum
 26 Daedalo praefert, agilique cerae.
 27 Ille cornicis tria postulat annos
 28 secula passae.
 29 Seu Rheam dicant veteres Achivi
 30 sive Junonis mihi nomen aptent ;
 31 sive Lucinae gravidas levantis,
 32 sive Cybeles :
 33 displicet, quidquid statui profanum
 34 dona fastidit male nota vulgus :

35 millies dignum sua, quae precatur,
 36 damna mereri.
 37 Si petis collo gruis helluari :
 38 litteram motis quoque pingue pennis ;
 39 excuba noctu, patiare telo
 40 denique figi.
 41 Disce, cervinae cupidus senectae,
 42 praeda venantis fieri, canumque
 43 lusus ; et saevas hiemes sitimque et
 44 cornua ferre.
 45 Quae simul junxi, male separantur.
 46 Siquis accepto bene novit uti ;
 47 dante me, cunctis licet esse laetis,
 48 esse beatis.
 49 Quod genus fingis tibi, quam parentem ?
 50 Falsa nimirum lapidum propago
 51 jacta post tergum gravidaeque lactat
 52 fabula silvae !
 53 Sparsa Gaetuli super arva campi
 54 saxa fecundis caluisse flammis :
 55 dispares quassa nemus edidisse
 56 illice foetus.
 57 Post rates mersas, ego Pyrrha vivas
 58 imbui rupes. Ego quercus illa :
 59 cujus ex vero cecidistis omnes
 60 cortice ventris.
 61 Furta mentitur Scythica Prometheus
 62 valle confixus : meus ignis ille.
 63 O mihi quanti, soboles, stetisti ex
 64 aethere rapta.
 65 Additus caeli Superumque fomes.
 66 Ne qua pars vestri foret impolita ;
 67 principem limum, meliorem lima
 68 ipsa polivi.
 69 Quippe suggestus radiat comarum.
 70 Fronte sublimis facies coruscat :
 71 os et erectum facili tuetur
 72 sidera motu.
 73 Nescit, heu, nescit sua vota Momus,
 74 quisquis optabat vitreis videri
 75 pectus e costis, sua nolit ipse
 76 septa patere.
 77 Una, mortales, data lingua vobis :
 78 unde stridentis subito bilingues ?
 79 Integros vitae genui, nec ulla
 80 fraude nocentes.
 81 Jam quotus primae similis farinae ?
 82 Nemo non saevit, timet, ardet, odit.
 83 Mugiant tauri, video leones,
 84 terreor ursis.
 85 Quanta vindictae rabies ab imis
 86 aestuat venis ? Quid amore pejus ?
 87 Aut quid humanas cumulante caedes
 88 tristius ira ?
 89 Insuper nullus modus est habendi
 90 Magna vix pusam puerumque parvas
 91 regna post cunas capiunt : nec unus
 92 sufficit orbis.

93 Sciveram coctos nimio vapores
 94 Sole dum splendent oculis nocere :
 95 hinc nigris auri radios cavernis
 96 provida texi.
 97 Tecta fossores avidi metalla
 98 scire scrutantur ; penetrantque ad imas
 99 montium valles procul et feri sub-
 100 urbia Ditis.
 101 Quid furens in me Venus et Lyaei
 102 Thyades peccent, taceo. Pudendas
 103 ipsa speluncis, aliaque nocte
 104 obruo noctes.
 105 Ut genas servet, liquidamque vocem,
 106 floridus Musae puer e virili
 107 tunditur sexu, Phrygii sub ictu
 108 victima culti.
 109 Proh pudor ! Quo me fero cumque, secta
 110 Troas occursat, Catamitus aulae.
 111 Stant anus hirtae, fidibusque motis
 112 molliter hiscunt
 113 virgines ut se violenter ornant !
 114 Nostra vix ullam satiat venustas.
 115 Pulchra, concessam maculat veneno :
 116 foeda, negatam
 117 attrahit fuco. Quota, dic, puella
 118 non emit vultum ? Quota me, meaque
 119 dote contenta est ? Colitur, forasque e
 120 pyxide prodit.
 121 Plura lassatam memorare taedet.
 122 Opprimor monstris. Quid enim nepotum
 123 luxus intactum vitio reliquit,
 124 aut quid inausum ?
 125 Cerno currentes, velut astra, mensas
 126 volvier circum ; madidosque nardo
 127 flante convivas, et odoris imbri
 128 tingere crines.
 129 Sordet in Maio rosa : quam December
 130 protulit, fragrat. Glacies paratur
 131 ad sitim : naso rubicunda Bacchi
 132 stiria pendet.
 133 Ore caelato salientis hirci
 134 pressa Setinis fluit uva prelis.
 135 Quae Capri libant, cava sunt et ipsa
 136 pocula capri.
 137 Faginam nullus sibi sumit ansam
 138 plenus autumnno rapitur smaragdus.
 139 Cyprium gemmis bibitur merum gem-
 140 maeque bibuntur.
 141 Altius tectis pumili Laconum
 142 marmor attollunt. Lacus in cubili
 143 vitreo fumat, volitantque supra
 144 culmina silvae.
 145 Caedit iratus mare Rex flagellis :
 146 tergus urenti sua tela soli,
 147 Aeoli buccis colaphum minatur,
 148 et mihi fustem.
 149 Quo ruis, curvum pecus, o pusilla
 150 portio terrae ? Tibi sic origo

151 excidit testae, cinis et favilla et
 152 ventus et arva ?
 153 Heu, parum tuto vetitis inhaeres,
 154 meque contemnis, male sana proles.
 155 Cur ad occasum properas ab ortu,
 156 Marte relicta ?
 157 Testor aequaevam Themis, et sequentem
 158 crimen a tergo Nemesin : dolebis.
 159 Has time justas, memoresque fandi
 160 atque nefandi.
 161 Haec ubi moto dea fata luco :
 162 tristis in sese penitus recessit.
 163 Ast meum canis rigidus caput cir-
 164 cumstetit horror.

QUERITUR AUCTOR, FERTILISSIMUM AEGYPTI REGNUM TURCIS SERVIRE.

O4_10 v.1 In regna Mundi prima Pharos venit,
 2 peculiari nobilis indole,
 3 circum jacentem ridet Orbem,
 4 seque clepit pluvio Tonanti,
 5 et usitatis legibus eximit.
 6 Non illa supplex sternere nubibus
 7 dignetur aram ; quae caninum
 8 ante Deos venerata dentem,
 9 praefert Anubim tergemino Jovi.
 10 Certo sed anni tempore fertilis
 11 rigatur exundante Nilo,
 12 Inque soli gremium solutis
 13 lactescit undis, jugera crederes
 14 remis arari. Spicea mox solo
 15 se fundit ubertas, et agri
 16 flavicomis strepuere culmis.
 17 Seu magna ventis pabula flantibus,
 18 colonus amnis carpit, et aestuat
 19 fervente Cancro : seu latentem
 20 multifido bibit ore brumam :
 21 et rursus haustae prodigus, evomit
 22 scisso tumentis divitias sinu :
 23 simul recenti sole spira
 24 menta putris caluere terrae :
 25 Natura vix plus Oceano parens
 26 indulsit ipsi. Sed, quibus influit
 27 fecundus humor ? Cui propinat
 28 omnigenas, age, Nilus undas ?
 29 Ut nulla constant regna sibi diu !
 30 Olim ferendo sub Latii jugo
 31 sudavit, et strictas Canopus
 32 Ausoniae tremuit secures :
 33 donec revulsam Mars Othomannicus
 34 praedam tributis apposuit suis.
 35 Heu, Delta famosum trigonae
 36 Thracibus asseritur figurae !
 37 Thracesque aristas nil Jovis indigas,
 38 et viva stirpis balsama colligunt.
 39 Europa quanticumque nasi,

40 non fruitur tamen hoc odore.
 41 Insurge tandem Martia Romuli,
 42 contende pubes, eripe barbaris
 43 opima glebae : Turca semper
 44 possideat melioris usum ?

AD MATHIAM CERVUM, TRIBUNUM BELLI, ALSATAM

O4_11 v.1 Paucos videmus surgere Tullios :
 2 quibus probetur Mars, sine conjuge
 3 Martis ; vel asternanda scuto
 4 casta quies, gelidique somni.
 5 Plerisque castris agmina vagiunt :
 6 et qua moventur nocte puerperae,
 7 portantque, portanturque curru,
 8 sarcina deterioris aevi.
 9 Atqui rigorem militiae Venus
 10 damnosa foedis mollit amoribus.
 11 Enervat arcus, et retundit
 12 blanda mares animos voluptas.
 13 Testis mearum et Punicus Hannibal
 14 sententiarum : quem Capuae novis
 15 ultae cruentavere Cannis,
 16 luxurie dapibusque fractum.
 17 Peltata ni sit femina, sit procul
 18 torvas in armis Turnus Amazonas
 19 de gente Volsca, non puellas
 20 indecores habuisse fertur.
 21 Omen secundam qui pius est, habet.
 22 Haruspicinae Tuscus inhaereat,
 23 Chaldaeus astris : proelianti
 24 auspiciam dabit una Virtus.
 25 Frustra volabunt, et tibi septies
 26 plaudent olores : si male conscio
 27 ferale bubo carmen intus
 28 occinat, inferiasque Dirae.
 29 Adversa paci vulnera militent.
 30 Subjecta palmae lancea floreat :
 31 Urbique, decretisque Patrum
 32 laurigeri famulentur enses.
 33 Fatale tempus. Quisquis idoneae
 34 occasioni segnius imminet ;
 35 seu fraude, seu pejore fastu :
 36 imperii, patriaeque latro est.
 37 Heu, quot triumphos perdidit aemulus
 38 et regna livor ! Quot lacrimas dedit !
 39 Lugentis Europae puellis
 40 ploro nefas, puerisque notum.
 41 Cunctare velox, ut Fabius. Moram
 42 peritiores aligeram probant.
 43 Matura semper poma carpet,
 44 qui didicit properare lente.
 45 Duella, Cadmi trade nepotibus
 46 pugnanda : bellum tu gere publicum.
 47 Furens arenae lucta, non est
 48 verus honor, sed honoris umbrae.

49 Fas castra septis undique muniat.
 50 Gemmis et auro sit potior Fides :
 51 Famamque, percussumque foedus
 52 quo pretio, cave, cumque fraudas.
 53 Perjurus astris victor, et impius,
 54 distatne victo ? Succubuit sibi :
 55 Saxo, quod attrectavit, arae
 56 a Nemese ferendus olim.
 57 Dux subjugatis linque jugum. Boves
 58 scindant novalis : femina surgere
 59 permitte, civilis coronae
 60 triticeum meriture fertum.
 61 Haec, Cerve, fiunt ? Currite flumina
 62 Germana retro : tuque bicorniger.
 63 Natalis abrupto meatu,
 64 Rhene, subi cava fontis antra.

AMOR MARIANUS.

04_12 v.1 Laedor ? An penna trepidante fibras
 2 somnio tantum potuisse laedi ?
 3 Quidquid est, auras aliquid volatu
 4 movit inanes.
 5 Et manum nosco moderantis arcum, et
 6 sentio teli leve pondus haeret
 7 aureae vulnus calidum pharetrae in
 8 pectore fixum.
 9 O, ubi nostram sequeris Dianam,
 10 virginum pulcher chorus ambulatum :
 11 nuncia, gratis bene laesa capri
 12 viscera flammis.

DIALOGUS AUCTORIS ET MICHAELIS ANGUILLAE. DE FORMA VIRGINIS MATRIS

04_13 v.1 Quam sit tota, vides, Mater, amabilis ?
 2 Collectae species viva modestiae.
 3 Ex ipso licet ore
 4 Matrem discere virginem.
 5 Mi infans ut bicolor, candidus et ruber,
 6 membris laetitiam spirat ab omnibus !
 7 Ignorans quoque dicat :
 8 qui sic pingitur, est Deus.
 9 Virgo caeruleis nubibus insidet.
 10 Inter pennigeros pulchra Favonios.
 11 Lunae fixa sinistro
 12 vivent sub pede cornua.
 13 Erectus gremium molle premit Puer,
 14 exultimque micat. Conveniunt bene,
 15 ac miscentur in uno
 16 majestas et amor loco.
 17 Vestes virgineas non ego divites,
 18 sed tinctas viola paupere dixerim,
 19 ullis absque corymbis ;
 20 ut tanto deceant mage.

21 Investis nebula pusio non eget.
 22 Tectus luce satis : sic quoque gratior.
 23 Pubescentibus altum
 24 crinitur radiis caput.
 25 Matris caesariem carbasus integit :
 26 frons augusta patet. Teutonicam genae
 27 potavere pruinae,
 28 ostrum quam bene diluit.
 29 At crispata riget filioli coma,
 30 et sol in facie ridet eburnea
 31 malis lilia vernant :
 32 et flammam acuunt rosae.
 33 Pondus non tetrici dulce supercili,
 34 arcum supra oculos flectit ianthinum :
 35 et quam pupula vibrat,
 36 miti lux oleo nitet.
 37 Hujus luminibus lacte madentibus
 38 blandus fulgor inest, uvaque gemma :
 39 quam permiscuit igni
 40 electri teretis liquor.
 41 Virgo, nescio quid, non tacet, et suis
 42 florem deliciis porrigit accipi.
 43 Commendare videtur
 44 insertura volae manus.
 45 Infans, nescio quid, vagit, an annuit ?
 46 Certe non dubiis gestit amoribus.
 47 Ex mulcente labello
 48 apricus trepidat color.
 49 Hanc pinxit tabulam Parrhasius niger,
 50 veris quanta fluent gaudia vultibus :
 51 si tam limpida ficti
 52 derivant in imaginem ?
 53 Formosi quia sunt, et Puer et parens :
 54 an formosa parens, an Puer magis ?
 55 Et formosa parens, et
 56 formosus magis est Puer,

PUGIO TRAIANI SIVE ORATOR POLLICITUS, AD INFORMANDUM PRINCIPEM.

04_14 v.1 Nudi loquantur si Chalybes, tace,
 2 o juste Lipsi. Ferrea praevalent
 3 mucronis et Romana verba :
 4 dura quidem, tamen efficacis
 5 acuta linguae. Pugio Caesaris,
 6 effare verum. Jam tibi plurimus
 7 silet Senatus : pendet aula
 8 a gladii resonantis ore.
 9 Custos fidelis Regibus additus
 10 mites et aequos praesidio vigil
 11 defendo. Crudeles, iniquos,
 12 degeneres, patriaeque noxas
 13 invado versa cuspide. Nam memor
 14 pro me, vel in me, more Laconico
 15 dixisse succinctum, Gabina
 16 Cum caperet meus arma consul.
 17 Detestor illos, quos hominum cruor

18 bis purpuratos tinxit : an ostreis
 19 vestes coloratas rubere
 20 non fuerat satis ? Ergo sanguis
 21 debebat addi corpore civium
 22 expressus ! Odi nomina Caesarum
 23 noctu senatores citantum
 24 attonitos, spatioque rhombi,
 25 metuque mortis. Thracia caedibus
 26 inauguretur. Taurica Bistones
 27 aulaea suspendant, ferarum
 28 terrificis variata formis :
 29 utatur albis rex meus, et sacri
 30 cubilis ornet fulcra tapetibus.
 31 Quos intuentem nullus horror
 32 saevitiae, vel imago laedat.
 33 Iras tyranni praecipitent, equi
 34 cruore pasti. Rex meus, et pium
 35 librabit, et fustum dolorem.
 36 Laudo moras, ubi jus ab ense
 37 ictuque pendet. Quas tamen improbo
 38 prodesse nolim, si noceat bonis.
 39 Est et, protervos ac rebelles
 40 imperio cohibere, virtus.
 41 Scindantur artus immedicabiles :
 42 ne ducta labes inquinet integrum
 43 corpus, putrescentique serpat
 44 In populum vitiosa membro.
 45 Ardente Roma ; quod libet, hoc licet,
 46 clament Nerones : quod licet, hoc libet ;
 47 Trajane, dices. At nec omne,
 48 quod licet, hoc libeat regenti.
 49 Sui imperator latius imperat.
 50 Quam subditorum ; quam Tanaim Pado
 51 Gadesque jungens, lege lata,
 52 ipse sibi bene paret Auctor.
 53 Vitentur omnes dedecorum proci,
 54 qui criminosis cumque placent modis.
 55 Mordent adulantes catelli
 56 deterius catulo leonis.
 57 Laus, est venenum : publica blandius,
 58 privata pejus, ficta nocentius :
 59 letale, si tantum bibatur ;
 60 quantum animo malesanus olim
 61 Pellaeus hausit. Tunc etiam furor
 62 obest amicis. Tunc subiti Joves
 63 nascuntur in mensa, rotantque
 64 fulmina per pateras sonantes.
 65 Innube caelum frontis, amabile
 66 Quis thura supplex offerat et preces ;
 67 Si torva majestas ad aram
 68 igne tonat, jaculisque stridor ?
 69 Non Africanis, non Alyatticis
 70 Europa servit legibus, India
 71 truncos adoret, et per annum
 72 visa semel simulacra regum.
 73 Sol ipse tristes ac pluvia graves
 74 vultus decora temperat iride.
 75 Ros unde labens et metallo

76 concha novo pretiosa stillat.
 77 Currunt ut amnes in mare : sic fluant
 78 opes in arcam, rursus ut effluent.
 79 Et hic redundet gurgis. Auri
 80 larga manus, sed avara ferri
 81 vagina clarant, parcite, principes,
 82 munire vestros, excubiis Lares.
 83 Ni terreatis, nil timetis.
 84 Pax animi trepidare nescit,
 85 vulgique fluctus tuta natat super.
 86 Molli lupato fortius attrahit
 87 tranquilla subjectos potestas,
 88 quodque monet, jubet : inquieta
 89 mandat, nec urget. Lene fluit Tagus,
 90 diratque ripas : lene super Pharon
 91 extendit almam Nilus undam,
 92 et tepido fovet ore fruges.
 93 Immane torrens e nivibus ruit :
 94 Campo sed idem fertur inutilis ;
 95 pontesque, clamantesque silvas
 96 Spumeus, ac sata laeta sternit.
 97 O quisquis audes esse bonus, meum
 98 admitte Trajanum. Ille metus fugat
 99 curasque : et adducit beatum
 100 imperium sine fine. Dixi.

AD VIRGINEM MATREM DUNTENHUSANAM

04_15 v.1 Virgo cui natus faciem venustam
 2 seque concessit, mihi cumque salve :
 3 dum precor supplex, facioque matu-
 4 tinus ad aram.
 5 Hic catervatim quoque te vocatam
 6 lane sentiri miseris patronam,
 7 lingua suspensis loquitur voventum
 8 cerea signis.
 9 Quem manu mulces, o amica, flecte.
 10 Non opus multis, o amica, verbis :
 11 Mater arride semel, et puellum
 12 flexeris ore.

AD CLARISSIMUM VIRUM. BENNONEM SEGARTIUM. INTER CONSILIARIOS ADLECTUM.

04_16 v.1 O di bilingues, et pretio fidem
 2 dato paratos frangere vitream.
 3 Virtus in illo nulla, cujus
 4 prima, Deum timuisse, non est.
 5 Justum, Segarti, consilium dabis :
 6 quod atra nullis sepia fraudibus
 7 obfuscet ; aut privata lactet
 8 utilitas, aliena sugens.
 9 Charontis hamum reice, munera.
 10 Pulchrum, rubentes spernere laminas :
 11 et cum propinatur toreuma,

12 dicere ; non sitio metallum.
13 Qui blandientes temnit opes, opes
14 supra est, et infra se tenet omnia.
15 Hoc Morus exemplo Britannam
16 emicuit moderatus aulam.
17 Ille in faventis culmine gloriae,
18 intaminatis major honoribus,
19 sic se regebat, sic tyrannum :
20 ut neque fraus, neque vis ab aequo
21 regalis unum, nec metus aut amor
22 moveret unguem. Sol citius suo
23 dimotus e cursu, quadrigam et
24 munia deseruisset axis.
25 O ista nostro si quoque seculo
26 floreret, arbor ! Non veluti pila,
27 missus per auras, huc et illuc.
28 Ambiguo fluitaret ictu
29 romanus Orbis : nulla facesseret
30 tumultuantis rixa superbiae
31 turbas ; neque aeterno vetaret
32 exilio remeare pacem.
33 Procul rapinis et procul ambitu
34 fovente lites, quisque sua sedens
35 sub vite, vel ficu, quietam
36 exigeret sine Marte vitam.
37 Nunc insolentes post Camerarios,
38 cuniculosis omnia fraudibus
39 suffossa ; quadratoque rupit,
40 agmine Machiavellus Orcum.
41 Cretata vendit se sapientia,
42 veramque lucris turpibus immolat,
43 pelli leoninae scit impro-
44 visa suam sociare vulpes.
45 Per heu tacendas Achitophel suum
46 non unus artes nobilitat genus.
47 Argutus incrustare verba,
48 ingenio potiore vincit.
49 At non triumphis monstra perennibus
50 impune nullo vindice saevient.
51 Injuriosae Larva mentis
52 saepe quidem queat esse tecta,
53 sed tuta numquam. Sol radios dolo
54 inverget olim. Defluet allitum
55 claustris, ab omni parte, gypsum :
56 et paries, animique stabit
57 structura nudi sub patulo Jove,
58 videnda nullis picta coloribus.
59 Cum protrahentur purulenta
60 e trepido Stygis ova nido :
61 ut palpitabunt ad medium diem,
62 et clara caeli spicula noctuae :
63 In fraude, deprensas aperta
64 luce palam feriente pennas !

AD SABINUM FUSCUM IN INDIAS PROFECTURUM.

04_17 v.1 Ibis, quo iubet unica
 2 toto circumagens aequore litera :
 3 sed qua nec violentius
 4 Gaudentem traheret grandis epistola,
 5 o ergo faciem, novis
 6 incoctus rapidae solibus Indiae,
 7 augebis pretiosius,
 8 pulchre barbarico more ferocior ;
 9 bis ferrugineus genas
 10 fulgentes tenebres ; et bis in annulos
 11 flexam caesariem niger.
 12 Quod si te Superis ire volentibus
 13 invito mihi suadeas :
 14 diris Thessalicam devoveam ratem,
 15 primum quae potuit fretum
 16 audax aerisonis rumpere puppibus.
 17 Cedamus. Vocat Hispalis.
 18 per matris lacrimas, perque sororios
 19 imbres, navita nobilis
 20 ridens vela sui pectoris explicat.
 21 Ah, frustra genetrix sinum
 22 fles percussa manu ! Quid scopulum feris ?
 23 Lamentis quid inanibus
 24 perdis verba nihil proficientia ?
 25 In ventos abeunt preces.
 26 Cursuri pelago lintea filii.
 27 Tot suspiria promovent.
 28 Tempestitiva gemens stamina sufficis.
 29 Non, si scissa comam, pares
 30 tortis femineo crine rudentibus
 31 injecisse moras ; semel
 32 inspirata Deo carbasa retrahas.
 33 Mens immota sibi manet.
 34 Jam pulsata sonant litora : jam fremit
 35 ventosi chorus Aeoli :
 36 et frondosa levans brachia Mexicum,
 37 complecti parat hospitem.
 38 Jungamus placidis vota Favoniis.

AD EUNDEM. AUCTORIS VATICINIUM.

04_18 v.1 Quam nihil in certas cautum est mortalibus horas !
 2 Omnia vota natant.
 3 Fusce, redi. Vatem si me quoque maxima dicit
 4 Roma ; Sabine, redi.
 5 Quid reditum moneo ? Numquam, quo dirigis, ibis :
 6 huc, age, flecte ratem.
 7 Sperasti extremos mollire profectus ad Indos
 8 barbara corda virum.
 9 Fata vetant : Orbis potuit Germania curas
 10 pellere nostra novi
 11 non gens dura tibi, sed cerea principis aetas
 12 erudienda venit.
 13 Nulla Philippinis obtexerit insula claustris :

14 Teutonis aula vocat.
 15 Qualiter Aeaciden Scyro subduxit Ulysses
 16 ad fera bella ducem :
 17 sisteris aequoreae divulsus rupibus orae ;
 18 ne latuisse potes.
 19 Educi latebris prohibebant mater Achillem :
 20 sed tua nempe cupit.
 21 Flecte ratem : decus Ausonii nomenque mereri,
 22 Arseniique potes.
 23 Tu nunc nostra quidem praesagia riseris : at mox
 24 pondus habere scies.
 25 Sic mihi fatidicus noctu praedixit Apollo :
 26 sic cecinere novem.
 27 Anne et ego ludor : quid enim Caducifer ales
 28 missus ab axe monet ?
 29 Ille ter, ille quater vigilantibus sibila virga
 30 edidit ante lyram.
 31 Et tua subduxit subito mihi mobilis ora,
 32 substituitque virum.
 33 Nec tamen alterius monstrata coloris imago est,
 34 dissimilisve tibi
 35 ista quoque incensum corvi nigredine crinem,
 36 cetera oloris habet.
 37 Num tua sit facies, an non tua, nescio : talem
 38 turbida vibrat aqua.
 39 Amnis ubi moto resplendent fragmina vitro,
 40 frons, gena, nasus hiant :
 41 atque iterum coeunt, iterum divisa resultant,
 42 ut levis aura movet,
 43 sed neque constantem licuit pernoscere vultum,
 44 impediante Deo.
 45 Cumque oculos propius vellem defigere, risit,
 46 opposuitque manum.

AD FLORIANUM WOLCKIUM. MALAE CONSCIENTIAE POENA.

04_19 v.1 Nolis beatum dicere divitem
 2 quemcumque, Wolcki ; sub nitida cute
 3 tormenta gestamen profunda.
 4 Omne scelus furit in scelestum.
 5 Iniqua mens a se prius exigit
 6 poenas nocentes, et Nemesis sibi
 7 fit ipsa : nam quo laeta dormit
 8 culpa toro ? Quibus aut veneni
 9 secura mensis assidet ? Hinc jecur
 10 extendat anser Tuscus, et advolet
 11 guttata Phasis : Bacchus inde
 12 vina senex generosa fundat :
 13 conviva moestis criminibus satur
 14 juxta facetos nauseat hospites :
 15 aut dente moroso gelatas
 16 triste dapes, velut umbra carpit.
 17 Formidat hostem pacis in atrio.
 18 Ut ille desit : non bene conscius,
 19 lictoris instantem securim.
 20 Consule se Mario, timebit.

AD CLARISSIMUM VIRUM JOANNEM PAVERIAM. LAUS ADAMI FIRMIONIS, CAECI.

O4_20 v.1 Audi, Paveria. Non adeo male
 2 caecis esse, jubet credere Firmio :
 3 felix accola mortis,
 4 et clarus sine lumine.
 5 Seu currum revehit Phoebus ab Indiis :
 6 seu Tartessiacis fluctibus avehit :
 7 neutrum sidus adorat.
 8 Formosissimus intimo
 9 sol est ipse sibi. Mens gerit Hesperii
 10 auroraeque vices : ac quoties libet,
 11 festino cita motu
 12 pertransit duplicem Polum.
 13 Haec secum : vacuo stat facies sinu,
 14 nec fronti vigilat flamma : quid interest ?
 15 Tanto plura quieti
 16 Libertas animi videt.
 17 Ut praeferre nigris candida nesciam :
 18 virtus qui vitio distet, et utili
 19 secernatur honestum ;
 20 alter Tiresias scio.
 21 Orbis ille cavos percitus, et sacras
 22 convertisse manus fertur ad aethera :
 23 eventuraque cunctis
 24 explorasse sagacius.
 25 Vates antra petunt, et nemorum domos.
 26 Qui diis cumque sacer lucus inhorruit,
 27 densis reddidit umbris
 28 obscurum venerabile.
 29 Sic adsuesco mori. Manibus integris
 30 addendus, patior jam mediam necem.
 31 Fatum plenius opto.
 32 Tantum pars obiit mei.
 33 Ibit sub tumulum corpus, et Atropon
 34 fraudabit, solitam vellere palpebras ;
 35 supremoque natantes
 36 stellas demere funeri.
 37 At liber veteri carcere spiritus,
 38 vivas sese oculo lucis imagines,
 39 vivo fonte fluentes,
 40 vivis hauriet amphoris.
 41 O spissum radiis ac nitidum mare !
 42 O aeterna dies, et rapidum jubar !
 43 O caligo serena,
 44 lumen nobile gloriae !

AD BENNONEM ALTORFIUM. IN FUNERE DULCISSIMI F. EDMUNDI. ANNO M D C XLI.

O4_21 v.1 Quod vetant postes adamante fulti,
 2 Filius numquam querulo redibit :
 3 Orpheus plectro licet obserata
 4 limina pulset.

5 Perdis, Altorfi, lacrimas. Resiste
 6 fortiter, dum se dolor ipse frangat.
 7 Rapta lugenti fuit una, sed non
 8 unica proles.
 9 Restat Henricus, roseusque Benno
 10 cujus octavum trieteris annum
 11 nuper implevit, puer innocentis
 12 musteus uvae.
 13 Candido primum pede Magdalena
 14 propulit lustrum, Catharina quartum.
 15 Anna jam sponso, celebrique digna
 16 comitur aulae.
 17 At nec Edmundum periisse dicas.
 18 Corpus hic tantum, luteasque (membra)
 19 exuit vestes, placido daturus
 20 lumina somno.
 21 Vivit, Altorfi, tuus ille vivit :
 22 et sepulcrali positus in urna
 23 vinculis, felix alium vagari
 24 vadit in Orbem.

AD CLARISSIMUM VIRUM. ARSACIUM MAMIRODAM. CUR PRISCI CREDIDERINT

04_22 v.1 Unde suos hominum genetrix Cytherea ducat ortus,
 2 me cogis indagare, Mamiroda.
 3 Argolici natam maris aequore prodidere vates :
 4 ornantque causis fabulam decoris.
 5 Namque et nomen adhuc Aphrodisia servat, et tepenti
 6 mulcetur ipsa, filiusque, lympha.
 7 Navigat omnis amans : et habet sua, quae Favoniorum
 8 vexilla flabris explicet Cupido.
 9 Mittant in Venetum cymbas mare, qui volunt amando
 10 ludi nocentis crimen experiri.
 11 Forsan et hinc Flacco trabs Cypria dicitur carina ;
 12 quod Diva Cypri navitas gubernet.
 13 Priamides celebrem rapturus adulteram Lacaenis,
 14 tentavit aequor, impulitque classem.
 15 Per freta Leander spumantia, turbidosque fluctus,
 16 suum natavit invenire scrotum.
 17 Si vitasset aquas et litora ; non fuisset albi
 18 Europa plorans praeda facta Tauri.
 19 An fera caeruleis est luxuriosior juvenicis ?
 20 Daturne glaucas inter ulla Virgo ?
 21 Innantes mediis Nereidas ardor urit undis ?
 22 Tritone flagrat inquieta Doris.
 23 Oceano majus non est, neque turpius lupanar.
 24 Impune spernunt Naiades Tridentem :
 25 vivit ibi Pistris pendentibus exsoluta mammis ;
 26 cantuque Siren blanda fallit aures.
 27 Juppiter ingenuum praedo quibus abstulit pudorem,
 28 mercede pactas jussit esse Nymphas
 29 humida sunt in aquis incendia, quod probat bitumen,
 30 salsique thermae sulphurisque foetae.
 31 Mulciber, (haec fama est) uxorius, ut placeret aegrae,
 32 (vexabat aegram conjugem catarrhus)
 33 sollicitus morbum depellere, frigidamque tussim,

34 implevit ora fontium calore.
 35 Durat adhuc, multisque locis, quibus aestuant cavernae,
 36 telluris uber flammeum liquescit.
 37 Balnea Naturae Vulcania nominamus. Illis
 38 lavat Dione, concolorque sexus.
 39 Rara vehunt purum jam flumina sordibus liquorem :
 40 illime rara trudit urna vitrum.
 41 Saepe quidem primo Pimplea ferocius scaturit,
 42 geluque castum pollicetur unda.
 43 Foedo polluitur mox crimine, molliorque Baiis
 44 enervat artus, feminamque fundit.
 45 Vertitur in fontem post fata libidinosus Acis :
 46 incesta Byblis solvit ore rivum.
 47 Fronte vel inspecto Narcissus amavit insolenter,
 48 desideratum se sibi procatus.
 49 Alpheus, fugitiva, tuos, Arethusa, novit ignes,
 50 antrisque caeca furta sub Sicanis,
 51 denique quid Paphium multis opus explicare partum ?
 52 Loquatur ipse, nominetque Matrem.
 53 Nam mala si corvus ponit malus ova, furque furis,
 54 confecta res est, et lupam tenemus.
 55 Illius est infans, cujus bibit impudica mores
 56 artesque easdem possidet nocendi :
 57 ut Thetis e portu placidissima remiges in altum
 58 invitat aequor, nesciosque mergit :
 59 sic meretrix oculis ridentibus allicit juventam
 60 sorbetque blanda naufragam Charybdi.
 61 In Scylla facies pulcherrima, sed canina saevum
 62 latrat papilla, latrat umbilicus
 63 seu mare, falsa Venus, sua gaudia terminat dolore
 64 aestu marinos aemulatur aestus.
 65 Innumeros haurit Neptunia, nec redundat, amnes
 66 avara semper moecha dicit, affer.

PALINODIA. RECTIUS DICI, VENEREM EX LIMO TERRAE ORIGINEM TRAXISSE..

04_23 v.1 Lampade si dira tantum Venus ureret phaselum,
 2 nullis flagrarent ignibus quadrigae ;
 3 forsitan orta salo credi dea posset irreperta.
 4 Extra sed undas illa saevit aequae.
 5 Utque exempla probant, crudelius imperat sub axe
 6 torrente Mavors pauperes aquai,
 7 desinat obscuris Graium vetus error involucris
 8 docere pulchri vim genusque monstri.
 9 Verius ac multo sollertius, Ildephonse, pandis :
 10 et insitivum fomitem malorum,
 11 non pelagi bullis candentibus imputas, sed eheu,
 12 luto rubentis pulverique terrae.
 13 Qua stetit effictus nostrum Pater, omniumque latro
 14 ausus superbe velle numen esse
 15 antiquas retegis silvas : ubi concupivit Eva
 16 fatale pomum, noxiumque carpsit.
 17 Corporis humani qui nunc vagus obsidet medullas,
 18 accendit ignem primus esuritor.
 19 In stimulo culpae sacer ossibus implicatus ardet,
 20 undantis Aetna quantus est caminus.

21 Quod mirere tamen, non nititur evolare sursum,
 22 instarque plumbi semper ima quaerit.
 23 Terra Venus : terram soboles petit, improbus Cupido
 24 levi puello cedit omne pondus.
 25 Interea certis habitare cubilibus videmus,
 26 seu valle prona, colle seu supino.
 27 Illi gratus Eryx, Amathusque dicatur et Cythaera,
 28 taedaeque fabra nuptialis Ida.
 29 Iste per umbrosum volitat nemus, excutitque mala,
 30 peccantis heres pertinax Adami.
 31 Malo Cydippen delusit Acontius doloso,
 32 astum nocentis aemulatus anguis.
 33 Mollis adhuc hodie lascivia regnat in viretis,
 34 lenone sarta dividente Maio.
 35 Hic ludit petulans Dryadum chorus, elicitque saltus
 36 Faunus latentis capripes Napaeas,
 37 hic Erycina quatit terram pede ; quasque laesa tangit,
 38 rubore spinas imbuit rosarum :
 39 hic super arboribus suspiria sentiunt amantes,
 40 alnove glauca, populove cana.
 41 Hoc neque dissimulat vel Achaica, vel Latina Clio,
 42 flores Amori consecrans et hortos.
 43 Ipsa sub occasum nam funera saepe floruerunt,
 44 ornata miris frondium capillis,
 45 Pyramus et Thisbe testes tibi : nunc uterque morus ;
 46 olim puellus hic, et haec puella.
 47 Myrrha patri, plus quam licet addere, cara lacrimatur,
 48 suumque nomen stillat uda myrrham.
 49 Flavos in campis Hyacinthus, et indices Adonis
 50 leti cruentos explicant colores.
 51 Usque adeo siccam potius Venus asserit parentem,
 52 sororque dici Naiadum recusat.
 53 Sive tamen Terrae gremio sata, seu maris profundo ;
 54 utroque, quam sit vana, prodit ortu.
 55 Tam cito quippe levis fugit, et brevis interit voluptas
 56 quam flos in agro, cana spuma ponto.

EQUUS A S. JOB.. DESCRIPTUS C. 39 ET AB AUCTORE CUM GRATIA DEI COMPARATUS

04_24 v.1 Adduco pastum sidereis equum,
 2 Philippe, campis : cui nec Ariona
 3 Adrastus, Aethonemve Solis
 4 Lucifer aequiparare possit.
 5 Huic cedit alae Cyllarus igneae,
 6 flavique Xanthus pulcher Achillei,
 7 ut ore fulvum mandit aurum !
 8 ut virides agitat smaragdos.
 9 Candetque spumis ! Ut male pendula
 10 ferocit humectare monilia !
 11 Ceu vile dedignetur ostrum,
 12 impatiens phalerarum, et auri.
 13 In jussa densum colla fluentibus
 14 erecta cervix luxuriat jubis :
 15 quas non in Argaei pruinis,
 16 aut tumidi nive lavit Hebri :
 17 sed sparsus altis caedibus, in sacro

18 Jordane tinxit, caeruleus color,
 19 Glaucusque spadicem remiscet :
 20 quem Pholoe pecorosa laudat.
 21 Mundi lutosas ingrediens vias,
 22 sustollit argutum ad superos caput.
 23 Non ille pilentis jugari,
 24 aut Cyprio patietur arvo
 25 versare glaebis : non scelerum jugo
 26 pressus pudendam circumaget molam.
 27 Fastidit indignos labores
 28 arduus opprobriumque culpae.
 29 Undas et ignes per medios fugit,
 30 ventis et ala fulminis ocior.
 31 Per summa camporum, marinae
 32 siccus aquae, segetesque fertur ;
 33 ut nulla culmos proterat ungula.
 34 Hinnitus ejus, viva tonitura ;
 35 clangorque declamata circum
 36 colla datus, sonitus acuti.
 37 At non locustae more fugabitur,
 38 durante pugna gloria narium
 39 terrore fumat. Nec sagittis,
 40 nec facibus gladiove cedit.
 41 Hinc vibret hastas ira, vel ambitus :
 42 illinc pharetrae tela Cupidinis
 43 figenda promant, aut veneno
 44 invidiae medicata fastus :
 45 subit procellam fortior alipes,
 46 fervens fremensque, et sorbet anhelitu
 47 terram, volaturusque nescit
 48 stare loco, remorasque damnat.
 49 Nisi antecedant classica, praefurit ;
 50 sibi que factus buccina turbidum
 51 laetatur, hostilique poscit
 52 pabula diripienda campo.
 53 In Christianos bella moventibus
 54 late tyrannis : ex stabulo procul
 55 saevos odoratur Nerones,
 56 aure micans : Decioque dicit
 57 vah ! Maximino vah ! Simul irruit
 58 flammis, et atrum Ditis Alastora
 59 contemptor, Orphaeumque stricto
 60 calce ferit simul insidentem
 61 ad castra tollens nubibus invehit,
 62 scribitque gyros : victor Olympica
 63 donatur, Eleaque palma,
 64 diis etiam Hippomedon canendus.
 65 O digne tali magnanimum genus,
 66 equo, jugalem, Mandora, gratiam
 67 conscende. Secure veheris
 68 non alio tamen usus olim
 69 cruenta stravit monstra Georgius,
 70 ne frena captes : te reget in via
 71 permitte sectari superbo
 72 (nam labor est inhibere) passu.

AD SERENISSIMUM PRINCIPEM FERDINANDUM CAROLUM ARCHIDUCEM AUSTRIAE

04_25 v.1 Et te canemus : nunc tenui lyra,
 2 olim tubarum Mercurialium
 3 fragore magno, Ferdinande,
 4 Austriadum generosa cervix.
 5 Quamquam Cybele patria montibus
 6 inclusit altis : jam tamen emines
 7 sublimis ; Europamque, et omnem
 8 intuitu velut ominoso
 9 metiris Orbem, jam sapientia
 10 canis juventae caesariem tuae
 11 ornavit, in matura tendis
 12 secula, praeripuisse sollers
 13 tantillus aevum conscia mens sui.
 14 Montes et annos transilit impares.
 15 Sed est et ipsa laude forma
 16 corporis, imperioque digna.
 17 Frontem venustis Claudia gratiis,
 18 et Mediceo sidere miscuit :
 19 deditque Florentina vivum
 20 in facie radiare florem.
 21 At pectus amplum, et contremere igneum,
 22 atque incubantem, magnam animam pater
 23 possedit, implevitque venas.
 24 In roseo Leopoldus ore
 25 sedet, videri laetus et aureo
 26 fulgore praesens. Ille quidem diem
 27 exemptus humanum reliquit,
 28 alterius speculator orbis :
 29 tu vero vultu moribus, indole
 30 sic vindicatam reddis imaginem ;
 31 nil distet ut vivo sepultus
 32 o patriae Pietatis haeres
 33 ex asse, salve, qualiter imbuis
 34 commune votum ! Verba virum sonant :
 35 scis culmen inclinare civi.
 36 Cum tot avis, serieque longa
 37 possis, et alti fulgure sanguinis,
 38 virtute mavis Ascanius cani
 39 sic itur, o Princeps, ad astra,
 40 diis genite, et geniture divos.

AD JO. ALBULAM. VIRTUTIS GENIUS.

04_26 v.1 Virtus aetherei conscia sanguinis,
 2 astrorumque soror non amat, Albula,
 3 inter serpere fungos,
 4 et declivia vallium.
 5 Semper summa petit quo, neque nubium
 6 nautam Romulei flammigerum Jovis,
 7 pleno concita vento
 8 transfert penna satellitem.
 9 Illius, labor, est nobile pabulum.
 10 Acclinis clipeo porrigitur quies :
 11 accenditque soporem

12 belli dulce periculum.
 13 Jam cum sidereis otia fratribus ;
 14 jam cum fluminibus praelia dividit :
 15 lustralique tonantis
 16 gestit sulphure spargier,
 17 supra fata rapax tollere se, domat
 18 formosis humilem sub pedibus metum.
 19 Si Fortuna laccessit.
 20 Constans adicitur sibi.
 21 At, cum pulvereo fumat ab aequore.
 22 Corpus non gelida fluminis abluit :
 23 sed sudore lavatur,
 24 neglectu dea pulchrior.
 25 Auri nulla fames, nulla sitis lucri.
 26 Dedignatur humum figere spiculis,
 27 arcus tota cupido
 28 metam fertur in arduam.
 29 Promittente necem vulnere gloriae,
 30 migrat cum Domino fida comes suo
 31 heredique superbit
 32 linqui, seu spolium, pigre.

PANEGYRICON DE LAUDIBUS B. MARIAE V. CARMEN VOTIVUM.

04_27 v.1 Unde deducet tuus orsa vates,
 2 Virgo, centenis celebrata linguis ?
 3 Virgo, centenis celebranda linguis :
 4 omnia cantant
 5 hinc tibi circum nemorosa montes
 6 colla substernunt, ut in astra tollant :
 7 in tuas illinc saliant aquarum
 8 murmura laudes.
 9 Lucus Hermonis, Sabamaea prata,
 10 collis Engaddi, Balhamonis hortus,
 11 alta Carmeli juga te reclini :
 12 hospite gaudent.
 13 Te capillatam velit aura cedrum,
 14 quanta persultat Libanitis Austros :
 15 te velit molli platanum fluento
 16 lambere rivus.
 17 Posceris flavae, terebinthe, valli :
 18 posceris clauso, Cyparisse, campo :
 19 praeripit celsa tamen arce rupes
 20 sacra Sionis.
 21 Te petunt saltus virides Phogori :
 22 te suis palmae foliis cadanae,
 23 Virgo, scripserunt ; Amanaeque vertex
 24 curvus adiri.
 25 Ille Jordanes, tibi transeunti,
 26 hinc at hinc late vitreis in altum
 27 substitit muris, mediaeque cessit
 28 foederis arcae.
 29 Stantis immotas Hesebonis undas
 30 pinxit insigni Zephyrus figura :
 31 quae tuos summo tibi, Nympha, reddit
 32 margine vultus.

33 Vena tu vitae, puteo salutis
34 irrigas siccos ; medicamque vivae.
35 Lucis infundis scatebram, dolore
36 mentibus aegris.
37 Umbra tu crescens et opaca mali.
38 Protegis fessos, reficisque vires.
39 In rubo spargis jubar ominosae
40 herbida flammae.
41 Scala tu caeli, superanda certos
42 nexilis fulcri radios ab alto
43 ducis in terram, solidoque signas
44 aere passus.
45 Seu Polo dici Cynosura mavis ;
46 clara nocturno regis igne nautas :
47 seu diem faustum bona nuntiare :
48 nobilis Eos.
49 Illa captivi Patris e fenestra
50 missa post tristes pluvias columba,
51 ore decerptam rediens tulisti
52 pacis olivam.
53 Hispidi quamvis habitemus inter
54 saxa Saniri : tamen ex Olympo
55 dicere nobis gemuisse visis
56 turturis instar.
57 Plumeum laevis bene cujus alas
58 pingat argentum : bene praeter alas
59 cujus et collum, varioque dorsum
60 palleat auro.
61 Nos quidem raucae gemitu palumbes
62 candidas caeli volucres fugamus :
63 sunt tamen raucae tibi visa dignae
64 cura palumbes.
65 Fixa qui caelo numerabit astra,
66 et maris guttas, nemorumque crines :
67 se tuas jactet numerasse dotes
68 falsus Apollo
69 verna post longas hiemes voluptas :
70 dulce post nimbos animi serenum :
71 grata messori, medioque in aestu
72 roscida nubes :
73 qualis adversi rubet icta telo
74 solis, et presso sinuatur arcu :
75 quae novos lucis variat repulso
76 mille colores.
77 Ista, suspensio licet orbe, nondum
78 floridam densos animam per imbres
79 Iris exhalat, tamen ex amico
80 vulnere rorat.
81 Ceteri flores cito proteruntur,
82 et senes forma pereunte marcent :
83 non timet mortem Rosa non aniles
84 mystica rugas.
85 Virgo sed summas quis ad umbilicum
86 exigat laudes ? Niveis et ipse
87 liliis venter, gravidoque frugum
88 turget acervo.

DE POMPEIO MAGNO, IULIO CAESARE, CATONE UTICENSI, IN TABULA DEPICTIS AB ALBERTO DURERO.

04_28 v.1 Partum tueri difficile est, ubi
 2 collisa virtus ipsa sibi nocet,
 3 molesque justo major. Hi sunt,
 4 hi laceri duo frustra Mundi
 5 damnosa. Canus ferre negat parem.
 6 Calvus priorem dividitur scelus ;
 7 civilis a belli tumultu
 8 Peliacae tonuere valles.
 9 Per ipsa juris viscera lanceam,
 10 per et Senatum torserat aemulus.
 11 Extrema libertatis umbra
 12 hoc steterat removenda jactu.
 13 At non eadem mente domabilis
 14 vultum tyranni sustinuit Cato.
 15 Romana libertas Catoni
 16 posthabita placuisse Roma
 17 vitaeque fertur. Carior altera
 18 non uxor illi. Marmaricas simul
 19 nudi peragrarunt arenas :
 20 ense simul periere fixo.
 21 Audire Caesar qui potuit sua
 22 manu peremptum, non potuit tamen
 23 videre servum quanta, Iuli,
 24 Funera Thessalicis humasti
 25 Vespillo campis ! Rectius alteri
 26 impensus hosti, Thracibus aut Dahis
 27 fuisset ulturusque Crassum
 28 Assyriis cruor ille Carrhis.

PALINODIA. NON ABHORRERE SE A QUIBUSDAM STOICAE SECTAE SCITIS.

04_29 v.1 Sint infecta precor, quae nuper facta volebam
 2 et ventis commissa ferantur.
 3 Quod tibi sacrilego, vates, scelus excidit ore ?
 4 Tu veterem dimittere, sectam ?
 5 Et, profugus signis, magnoque Catone relicto.
 6 Ad vilem decurrere vulgum :
 7 Isara, curre retro : quique in mare volvitur Ister
 8 summa petat cunabula Rheni.
 9 Scilicet, offensus rigida virtute recedis :
 10 et praeceps te semita terret.
 11 Audes laudati studiis contrarius aevi
 12 antiquos turbare sodales.
 13 Sed quid ad haec Birrus, quid Varnia dicet amicus
 14 et major Bascadus utroque ?
 15 Tres istos Thraseae semper conferre solebas.
 16 Helvidio par ipse futurus.
 17 Insuper evulgas canisecreta magistri,
 18 conatu temerata profano.
 19 Ac merito possint tantum conficta videri
 20 Alsaticae ludibria buccae.
 21 Transfuga praeteritos ut damnes turpiter annos,
 22 et Cynica de fraude queraris :

23 cui noceas ? Nulla socii, quos deseris, arte,
 24 propterea, vel voce moventur.
 25 Sed tua spernentes recto convicia vultu,
 26 ut rigido stant aere columnae
 27 non cadit in vere sapientem injuria cunctis
 28 ille malis sublimior exstat.
 29 Disce Stoeae jam nunc praecepta immania, fundo
 30 virtutem solidare tenaci.
 31 Disce, quod inculcant : pulchrum est, ut marmor ad ictus
 32 durari, tormentaue frontem.
 33 Pulchrum est, in lacrimas numquam subsidere : quamvis
 34 hinc glacies, hinc torqueat aestus.
 35 Pulchrum est, aeternis animos affigere signis :
 36 et nullo terrore domandum
 37 Fortunae tergum, Fatisque ostendere pectus,
 38 quod signet formosa cicatrix
 39 pulcher contemptus mortis, quaecumque citarit.
 40 Seu velox, seu tardior hora ;
 41 posse loqui fastos, et semper dicere, vixi.
 42 Vos nati conjuxque valetate,
 43 cur igitur sacris fugi perjurus ab Aris ?
 44 Quis rapidum furor egit in arma ?
 45 Me me adsum, qui feci me converte, Riverna,
 46 nodosum, neque desine, fustem.
 47 Peccavi, fateorque nefas : quod cum cane gallus,
 48 et serpens et simia plectat,
 49 posthac si fallam, ruar omnis porticus in me :
 50 fracta meum sit testa sepulcrum.
 51 Cochleolas Phrygis assiduo versare paratus,
 52 et tineas arcere libello :
 53 omnia quae verax ructavit Corduba, linguam,
 54 Zenonis juratus Achates :
 55 et, si fata ferant, sparsurus sanguine thermas,
 56 cum Seneca mittente cruorem.

AD ANDREAM LABIENUM. M. LABIENI CONSULTISSIMI VIRI STOICI F. PRAECEPTA VIVENDI STOICA.

04_30 v.1 Disce, quid prosit, Labiene Marci,
 2 prima dum flores imitatur aetas :
 3 dum comae vernant, per et ora serpit
 4 umbra juventae.
 5 Decident olim virides capilli
 6 in nivem, cana subeunte bruma.
 7 Decidet vivax et amoena fassis
 8 purpura labris.
 9 Cuncta labuntur, fugiuntque passim
 10 sole per vastos fugiente campos :
 11 cumque Saturno reditura numquam
 12 tempora currunt
 13 ipsa festinat mora. Qualis unda
 14 ante se motam pede trudit undam :
 15 talis impellit nova semper horam
 16 hora sororem.
 17 Una stat virtus, medioque durat
 18 quo loco gressum solidata fixit.
 19 Causa vivendi perit hac remota,

20 vitaque mors est,
 21 mitte cunctari bonus esse, nec te
 22 differ incertum. Properas habere
 23 multa, quae non es : nec habere te ve-
 24 locius ambis ?
 25 Culpa vitetur, fluit haec in omnes
 26 fertilis poenas, subigitque sontem.
 27 Teste se solo reus, est eodem
 28 judice plexus.
 29 Summa ne quaeras, mediis iturus
 30 tutior campis propiorve ripae.
 31 Semper aut ventos timet, aut ruinam.
 32 Quisquis in alto est.
 33 Scilicet, parvam Borea phaselum
 34 praeterit glaucas prope litus herbas
 35 ungue carpentem ; medioque sternit
 36 aequore classes.
 37 Si quid argenti gravis arca perdit,
 38 parca lamentis onerare caelum.
 39 Quidquid amittes vitii. Vocabis
 40 utile damnum.
 41 Corporis formam patiens videri,
 42 laxat astrictos humeris amictus :
 43 ut bonum cernas animique dotes,
 44 exue corpus.
 45 Intus est, quo sis opulentus : intus
 46 Gaza Persarum latet : intus auri
 47 vena subluceat penetranda. Frustra
 48 quaeritur extra.
 49 Vile, Fortunam, Labiense, dices :
 50 turpe, promissis et amore flecti.
 51 Turpe, mulcenti placidaeque laetum
 52 porgere vultum.
 53 Turpe, cum blandam faciem retorsit.
 54 Flere et irasci miseranda questum :
 55 more cedentis pueri columnam,
 56 si caput icit.
 57 Qualis immenso bibet ore dulces.
 58 Nereus lymphas ; tamen ipse numquam
 59 dulce mutatur , sibi semper idem,
 60 semper amarus.
 61 Talis adversas sapiens procellas
 62 haurit, et fortes, variosque casus.
 63 Frontis immotae facies colorem
 64 servat eundem.
 65 Pauper infelix, habet unde sese
 66 jactet : et fatis, velut exprobrando,
 67 major ostendat nitidum sinistri
 68 pollicis unguem.

AD CHRISTOPHORUM IMMOLAM STOICUM. DE SE IPSO.

04_31 v.1 Contemno quaedam, et calco superbia
 2 laudabili. Cur, Immola, serviam
 3 famae volutanti susurros ?
 4 Cur timeam sine Marte linguas ?

5 Non est meum, si plebs amat aequior,
 6 gaudere : si plebs odit iniquior,
 7 dolere permistam lupinis
 8 dedecorum decorumque mercem,
 9 quae pisculento venditur in foro,
 10 pari moneta solvo, quid interest ?
 11 Contemnar a vili popello,
 12 an celebrer, digito faventis
 13 monstrandus, hic est. Seu mihi pollicem
 14 Subura vertat, seu premat ; improba
 15 virtute tantundem rependo.
 16 Meque mea involuo lacerna.

CANTATA FERIIS NATALICIIS CHRISTI. SPECULUM SINE MACULA.

04_32 v.1 Ecce Crystallus sine labe pura :
 2 cui suum toto Deus ore vultum
 3 (filium) impressit, speculi nitentis
 4 captus amore.
 5 Tota jam vere, dea, tota pulcra es.
 6 Tu quidem Virgo quoque pulcra : sed cum
 7 Mater et Virgo celebraris ; es te
 8 pulcrior ipsa.

AD ALBERTUM MURRAM STOICUM. VERAЕ DIVITIAE.

04_33 v.1 Sunt in tabernis ac stabulis opes,
 2 foedumque cellis crimen olentibus.
 3 Et in deorum fulget ara,
 4 et cavea meretricis aurum.
 5 Tam latro nummos, quam patriae pater
 6 fert in crumena, nec magis integer
 7 ac castus argento sacerdos,
 8 quam fruitur sceleratus augur.
 9 Quod si potentes illecebris forent,
 10 Alberte, verum divitiae bonum :
 11 illas haberet sola virtus,
 12 sola daret ; neque sic profanis
 13 concederentur mentibus, ut sacris.
 14 Passim frequenti ridiculum foro
 15 plebeia mendicaret aera
 16 flagitium ; vacuusque culpae,
 17 iret per omnes plenus opum vias.
 18 Sic ergo tecum : cur inhio lucris ?
 19 Quam magna certatim ferentem
 20 numquam animo meliore possunt
 21 donare, quam sit : sed neque reddere
 22 ablata pejorem ? An vacuas manus
 23 mens plena non compenset, auro
 24 nobilior ? Satis est agellus
 25 desideranti quod satis. Unice
 26 possessus a me sufficio mihi.
 27 Quid plura quaeram ? Parva si sunt
 28 optima : si bonus ipse praesto.

AD VIRGINEM MATREM. IN CRYPTA MONACENSI PROPITIAM.

04_34 v.1 Te licet, Virgo, decuisset arcus :
 2 qualis immani Latiae coruscat
 3 Urbis in templo ; croceisve pingit
 4 nubibus Iris.
 5 Hic tenebroso tamen in recessu,
 6 parva contentam facilemque tecti
 7 ara sustentat ; modicaeque gaudes
 8 nomine cryptae,
 9 qui sit, o puri sata luce solis ?
 10 Plurimum gaudes aditu sacrae ca-
 11 liginis pleno, bene quam replevit
 12 entheus horror.
 13 Testis Oetingae celebrata sedes,
 14 noctis arcanae pretio verenda :
 15 quaeque famosum nemus Helvetarum
 16 reddit Eremus.
 17 Anne, quod sicut Cedarena pellis,
 18 ipsa fis pulchro quoque nigra vultu ;
 19 decolorantis nimios Olympi
 20 passa calores ;
 21 anne servorum domitura fastum.
 22 Nunc quoque ancillam Domini professa,
 23 culmen aularum, radiosque, et aurum
 24 sponte remittis ?
 25 Forsan, ut nobis adimas pudorem,
 26 et scelus toto fateamur ore,
 27 amoves lumen, nebulaque sepi
 28 iudicis iram.
 29 Quidquid est, tales tenebras amamus.
 30 Dulcis obscurae placet aedis umbra.
 31 Prae palatino mihi ridet iste
 32 augulus horto,

VATICINIUM DE AUGIA MONACENSI. CUM EAM EX CREPIDINE PROPINQUI CLIVI CONTEMPLARETUR.

04_35 v.1 Si prisca mecum volvo Palilia ;
 2 quae, cum locaret moenia Romulus,
 3 dicata pastores quotannis
 4 jussit agris iterare Pastor :
 5 Augia, metam tu quoque proferes
 6 ultra fluentem longius Isaram :
 7 urbique vicinae superba
 8 contiguas sociabis aedes.
 9 Succrescit altam semen in arborem.
 10 A fonte quamvis exiguo, fluunt
 11 immensa, per terras, in altum
 12 flumina, terrificantque classes.
 13 Altricis infans uberibus lupae
 14 pastus, ferocem stravit Amulium :
 15 duxitque muros, quaeque primum
 16 fratre Remo rubuere fossae.

17 Urbs parva, mundi facta caput, patrum
 18 fecunda pleno sidere floruit ;
 19 Quando voluptatem Sabinae
 20 nescierant, mediisque consul
 21 quaesitus arvis, ante boves stetit ;
 22 qui cras Faliscos sub juga mitteret
 23 boum, Fidenatesque victos
 24 jungeret, et Gabios Latinis.
 25 Orante Pyrrho divite, supplicis
 26 contemptor auri Fabricius fabam
 27 coquebat et pultes : colonus
 28 hic segetes, alibi rebellem
 29 messurus hostem. Pauperies manu
 30 subegit orbem. Publica rusticus
 31 dictator e Veiente curru
 32 jura dabat, populisque leges.
 33 O Alba, numquam tota beatior
 34 scribenda fastis. Dii quoque fictiles
 35 sunt plura concessisse visi
 36 in casula Curibus saligna :
 37 quam cum Sabaeas Juppiter aureus
 38 oleret aras. Sed tibi sanctius
 39 edico Fatum, Boia pubes.
 40 Si modico tua tecta sumptu,
 41 minore vitam duxeris integram :
 42 Majore divum templa refeceris :
 43 tuas in impensas avara,
 44 Virgineae tamen inde Matri,
 45 hinc purpurato prodiga Carolo ;
 46 augia, cresces : veraque senseris,
 47 cum jam sepultum terra condet.
 48 Alsatie cecinisse vatem.

MELANCHOLIA.

04_36 v.1 Semper ego inclusus Germanae finibus orae,
 2 in Bavara tellure senescam !
 3 Tristibus imperiis spatio retinentur in arcto,
 4 et curtum male perdimus aevum.
 5 Atqui vincla licet rupto dissolvere nodo,
 6 et clausas diducere tures.
 7 Graeculus effugiens aliquis Minoia regna,
 8 ceratas sibi sumpserat alas.
 9 Sed neque fallaces ventos tentare necesse est
 10 lapsuris super aequora pennis.
 11 Tota mihi quamvis adeo Germania carcer,
 12 deterius quoque carcere corpus :
 13 libera mens tamen est, ubi vult, habitatque volatque.
 14 In pelago non impedit Auster :
 15 In terris non tardat obex. Transcendit et Alpes
 16 nubiferas, ac sidera pulsat.
 17 Accedit Phoebi donum, divina Poesis.
 18 Hac fretus, velocior Euro,
 19 Euri nascentis patriam, cunasque videbo.
 20 Aurorae rapiendus in ortum.

AUCTOR COMITE SOCIO IODOCO BIRRO, CONSTANTINOPOLIM PERLUSTRAT. ENTHUSIASMUS.

04_37 v.1 Hoc ergo Bizas, quod video, mare
 2 extrema Thracum ductus ad ostia :
 3 istamne Constantinus olim
 4 Memnoniis habitavit oris
 5 metatus Urbem ! Vertere, navita,
 6 remisque retro pelle liburnicam.
 7 Erramus in portu. Sed alnum
 8 nec nocet applicuisse terris :
 9 visamus Urbem. Proh rapidae vices,
 10 fatigue cursus ! Heu volucris rota,
 11 Orbisque Fortunae per Orbem
 12 lubricus, ac facilis moveri !
 13 Nempe ille tanti conditor imperi,
 14 Jodoce, Romam condidit alteram
 15 dotalis Aurorae rubenti
 16 in gremio, stabilemque fixit :
 17 ut Turca tanto splendidius suas
 18 fundaret arces ! Quod poterit fretum,
 19 quae spuma nitri, vos Achivos,
 20 teque Palaeologum lavare !
 21 En : quo rebelles error, et impia
 22 in numen egit seditio ! Jacent,
 23 jacent avita sede pulsi.
 24 Qui tumidos prius ac feroces
 25 justo Gelonos Marte subegerant ;
 26 gemunt subacti, quos tremuit nigra
 27 et alba Thetis ; jam flagellat
 28 Argolico rubefacta tabo.
 29 Figuntur altis crimina turribus :
 30 adversa soli culmina fulgurant :
 31 lucent adoratae per arcus
 32 innumeros simulacra Lunae.
 33 Eheu ! Quot annos pulchraque secula
 34 dies nepotum perdidit unicus !
 35 Segnis dragones quam verendi
 36 canitiem violavit aevi !

CANTATA IN MODUM CHORI. CUM AUCTOR ET IODOCUS BIRRUS, IN FORO CONSTANTINOPOLITANO

04_38 v.1 Isto, Birre, loco, sistere lacrimas
 2 possis et gemitus ! Ipsa, licet silex,
 3 hic ploret Niobe, si videat malis
 4 tanto plura suis. En miserabilem
 5 vincti compedibus proluviem gregis.
 6 Squalent funereis corpora sordibus.
 7 Vultus horrifici, terribilis pilus :
 8 ungues in digitis sunt digitis pares.
 9 Artati juvenes funibus in globum,
 10 turbatis feriunt questubus aera.
 11 Captivo mulier vellitur a viro.
 12 Torvae deiciunt lumina virgines :
 13 nudarum nimius pene dolor stupet.

14 In poenis miseram profuerat mori.
15 Letum continuum torquet acerbius.
16 O inculta ferae pectora Thraciae !
17 Seu vos pasta nigris bellua viperis
18 in litus pelagi faucibus exspuit ;
19 seu Gaetula tigris, sive nocentior
20 rupes naufragiis tristibus edidit :
21 certe non hominis vos uterus tulit.
22 At quam se nitidis, Gens Othomannica,
23 pantherae bipedes vestibibus excolunt !
24 Pendent ex humeris candida galbana,
25 ad talos scutulis usque fluentibus.
26 Omnes imposito turbine vertici,
27 sudant vile caput tollere celsius.
28 Ecquis caeruleas ingreditur senex
29 indutus tunicas ? Turrigeram virens
30 sapphiro cidaris caesariem premit.
31 Summae forsitan erit Muftius infulae,
32 inter Bistonios nobilior popas.
33 Ut torrens rapidus, confluit in Forum
34 linguis, ore, coma natio discolor.
35 Tortis mollis Arabs ambulat et Cilix,
36 et tortis aliter crinibus Aethiops.
37 Colchis mistus Hiber, Sarmata Teutoni,
38 et Pelusiatis mercibus Italus.
39 Hi gestant gladios, hi jaculum manu :
40 alter gesta ferens. Alter acinacem.
41 Pars fuscant faciem, pars minio rubent.
42 Errant hic etiam Suevus et Alsata ,
43 ambo sub dominis pluribus exsules.
44 Ex baccis prior agnoscitur ; has queas
45 vaginam potius dicere corporis.
46 A rhombis varium versicoloribus
47 thoracem religat fibula multiplex.
48 Qui vero Salii per plateas canunt
49 scindentes fatuo brachia vulnere ?
50 Acti ceu furiis, ad Berecynthiae
51 spumant castra Deae. Scilicet, obviis
52 vendit ludibrium fraus Mahometica :
53 nec gratis rabies carnificum dolet.
54 Sanguis post pretium, fallor : an igneas
55 sorberi video gutture laminas ?
56 Os impune calens, aspice, sibilat,
57 scintillasque vomit. Quo, nisi fascino,
58 vulgares oculos decipit histrio ?
59 Hic semet vacuo gyrat in aere.
60 Auget prodigium fixus aheneis,
61 quos portavit equus, tempora calceis.
62 Emulgere catus Turca pecuniam
63 quidvis incipiet, quidlibet audeat.
64 Signant Hippodromon Caesaris aeneae
65 serpentes geminae. Cur ibi plauditur ?
66 Buxo multiformi tibia personat.
67 Deducunt aliquem tympana laetius,
68 sparsis purpureum floribus. Ultimas
69 o quis nos Aquilo portet in insulas ?
70 En, Jodoce , virum : qui Venetos tibi
71 jactabat proceres, seque parentibus

72 Tuscis progenitum, callidus hoc Sinon
 73 mendicare dolo : nunc tamen et fidem
 74 ejurat patriam, et Romulidum sacra :
 75 et cultri patitur crimina saxei.
 76 Cur non ut Phinees irruo turpibus
 77 bacchantem thiasis sternere Zambrium ?

AUCTOR INDIGNABUNDUS CONSTANTINOPOLIM RELINQUIT ET AD BOIOS REVERTITUR

O4_39 v.1 At non sepulti pulvere Thracio
 2 manes avorum, dedecus hoc sua
 3 post fata sperarunt : nec ipse
 4 barbaricis, animose Flavi.
 5 Te polluendum credideras notis.
 6 Sacrum profanus scurra Palatium
 7 incestat : et servire natus
 8 in veteri dominatur aula.
 9 Mutata cernas omnia decolor
 10 supra fenestras effigies : ubi
 11 sublimis, in caelum tuenti,
 12 sidereum tibi visa signum
 13 crux eminebat ; vilis et ultimus
 14 planeta, summis fulget honoribus :
 15 tollitque inani plena fastu
 16 cornua, supplicibus coronis
 17 ac ture cultus. Caedibus atria
 18 implentur : et quo dormieras loco.
 19 Praesepe foedatum solutis
 20 hinnit equis, ululantque lixae.
 21 Et efficacem nullus adhuc manum
 22 promittit ultor ! Nullus atrocium
 23 contra Gelonorum rapinas
 24 Dardanius movet arma miles !
 25 Ignava quid non imminuit quies !
 26 Sensum malorum perdidimus mali
 27 doloris heredes. Pudenda
 28 usque juvat tolerare probra.
 29 Atqui decebat jam Rhodon et Cyprum
 30 dempsisse victis : jam juga Bospori
 31 calcare victores, et omnem
 32 Hungaria pepulisse Lunam.
 33 O quisquis audes, bella Propontidi
 34 armatus infer. Bella mari sonent
 35 terraque. Miles, stringe ferrum,
 36 scande ratem, propera dolones,
 37 incumbe in iras, deice, deice
 38 pinnis iniquum sidus, et obrue
 39 novis vetustatem ruinis.
 40 Se Geticus Sybarita nostra
 41 in urbe jactet, rideat exules ?
 42 Sed haec tenaci, Birre , silentio
 43 cauti premamus : ne catena
 44 colla dati laqueove circum
 45 intertrahamur. Qua capimus fugam
 46 celoce ? Pontum cras iterabimus.
 47 Me Phoebus in somno quietum

48 corripuit, simulatus ora
 49 nautaeque vestes : et docuit sacra
 50 ex fronde lauri fingere nobilem
 51 Argo . Carinam, transtra, remos,
 52 velaque, veliferamque malum
 53 arbos in usum suggerit unica.
 54 Io vehamur. Sic placide domum,
 55 per stagna portatura vatem
 56 Pegaseae repetemus undae.

AD VIRGINEM MATREM. KALENDIS MAIIS. ANNO MDCXLI.

O4_40 v.1 O quam te memorem dea,
 2 vitae praesidium et dulce decus meae
 3 quae tandem niveo redux
 4 Lunae curriculo, pristina languidae
 5 menti gaudia sufficis.
 6 Jam quae tarda pigro torpuerat gelu,
 7 altum vena micans salit.
 8 Rursus tempto lyram, certaue mobiles
 9 depectit radios manus :
 10 et carmen tremulum, Virgo, tibi ferit :
 11 nil gratum, sine te, meae
 12 respondent citharae : sed simul halitum
 13 persensere tuum fides,
 14 verant Aoniis continuo rosis :
 15 et fontem prope limpidum,
 16 luctu deposito lenius insonant.
 17 Auritum nemus assilit.
 18 Sic o saepe veni, Diva, decentium
 19 Mater blanda cupidinum :
 20 et longas reseca Pieridum moras.
 21 Tecum vivere amem libens :
 22 et, si fata vocant, non metuum mori.

AMBITIONIS INGENIUM ET TORMENTUM.

O4_41 v.1 Venata summos ambitio viros
 2 simul tenaces fortiter attrahit
 3 dolosa chelas : vae, retentam
 4 usque manum, licet ejulantum
 5 constringit arte : ni pueri fleant,
 6 missura numquam. Miserit : ocus
 7 reddibit ad poenam libido
 8 acrior, et cupiet dolere.
 9 Quid istud aevum tristius inquinat,
 10 quam gloriosae rixa cupidinis ?
 11 Statura proh quanto labore
 12 bella placent, pretioque mortes ?
 13 In hoc tumultu propulit integras
 14 classes Adolphus ; seque Alemanniae
 15 infudit exsultante cursu,
 16 nubigenas imitatus amnes.
 17 Hoc Lusitanos, hoc rotat Angliam,

18 Gallosque torvae miscet Hiberiae :
 19 hoc pene Belgarum Leonem
 20 sternit, et in sua frangit ossa.
 21 In omne praeceps itur, et ultima
 22 tentantur armis. Cartigenae mari
 23 terraque decertant, parati
 24 per medias equitare strages.
 25 Qua rima regni vel tenuis micat,
 26 furtim lupinum porrigitur caput :
 27 circumque balatus ovis
 28 dens gladiis hebetandus instat.
 29 Quivis beatum se spoliis fore
 30 desideratis credit, et aestuat.
 31 Frustra. Voluptas, et triumphus, et
 32 Mars et honor, tituli et aurum,
 33 non vera nostri sunt animi bona.
 34 Haec dico vates : cuncta sibi bona !
 35 Ut quisque largiatur uni ;
 36 cuncta negat, sua qui negavit.

AD MARCUM LOSAM NASWISIUM, BERNARDI LOSAE NASWISII FR. RHETOREM

O4_42 v.1 Qui verum sibi dicere
 2 coram, non timide, non muliebriter
 3 vultu iudicis audeant ;
 4 paucos inveniet nostra severitas ;
 5 plures copia Zoilos.
 6 Raris pone latens mantica notior,
 7 quam frontis redimiculum ;
 8 aut mappa alterius tincta paropside.
 9 Fastos excute Dardanos :
 10 numquam Momus iners defuit urbibus .
 11 Illum gignere si nequit
 12 infecundus homo, parturient sues,
 13 omni scrofa sub illice.
 14 His fungis etiam grandinat et pluit.
 15 Cum ranis caput efferunt.
 16 Mores et faciem praeter euntium
 17 liventes animae petunt,
 18 hamatisque cavant unguibus omnia.
 19 Harpyiae velut improbae
 20 Phineas sanie polluerant dapes.
 21 Nolis tu, Losa, talium
 22 censorum fieri : qui sibi noctuae
 23 sint, talpaeque domi ; foris
 24 stricto pervideant omnia lumine,
 25 ut serpens Epidaurius.
 26 Quando exempla virum fortiter acrium
 27 te Romana trahunt, age
 28 nasiam refer, et Pompilium Numam,
 29 castos moribus integris.
 30 Sis Bruto gravior. Sis rigidus Cato,
 31 sis Marcus quoque Tullius.
 32 Verum, Marce, tibi. Publica res nihil
 33 privatum minuat bonum.
 34 Cui facunda paras ore tonitura ?

35 Quis Romae nocet, aut facies
 36 tectis sacrilegis turbidus inicit ?
 37 Consul, consule patriae.
 38 Sed parces, Cicero, longa minacibus
 39 curis oppida verrere.
 40 Quemcumque in speculo videris. Hunc time
 41 infestum Capitolio.
 42 Quae rentis tacito pinnirapus latet
 43 fors Antonius in sinu.
 44 Illi, docte, tuas, Marce, Philippicas
 45 impendes animosius.
 46 Discedente die, si male conscia
 47 mens damnet sceleris reum ;
 48 aude verba loqui grande sonantia.
 49 Cur tu patricius pugil,
 50 perjurus socias arma latronibus ?
 51 In me cur gladium geris ?
 52 Insontes jugulas, civibus invides,
 53 praeponis Venerem Jovi :
 54 castis insidias virginibus struis.
 55 Tu nudum populo latus,
 56 et simplex hominis pectus, adulterae
 57 monstrasti. Bibis ac vomis
 58 inter thyrsigera brachia Fulviae.
 59 Exi, si renuit, voca
 60 lictores : meritis utere fascibus.
 61 Tum felix (animus) tua
 62 strabit Roma suo perpetuum loco.

AD D. V. REGINAM CAELI, IN COLOSSEA EX ORICHALCO STATUA ANTE PALATIUM

O4_43 v.1 Qui Palatinae tua signa moli,
 2 Virgo, praefixit ; colit eminentem
 3 non foris tantum, sed et intus ipso in
 4 pectore gestat.
 5 Ille, te propter, medios in hostes
 6 vadat exsultans : animamque magnam
 7 prae suis Princeps oculis amatae ef-
 8 fundat in ora :
 9 jure dilecti ducis ordinatae
 10 praesides aulae, moderaris urbem :
 11 jure Telluris Bavarae patronam
 12 fama salutat.
 13 Cuncta te legum penes est potestas
 14 regnaque et reges et opes superbae :
 15 quaeque stellarum vehitur curuli
 16 gloria tergo.
 17 Sceptra se flectunt, nitidaeque gemmis
 18 dulce te coram trepidant coronae :
 19 cum sacrum praesens acuis severi
 20 fulgur honoris.

AD CLARISSIMUM VIRUM NICOLAUM LUCEM, ANTONII LUCIS, FORTISSIMI MILITIS

O4_44 v.1 At vero vidi. Lux, oculum mihi
 2 utrumque demes ? Vidi ego Sarmatis
 3 erepta, delubrique summo
 4 fixa tholo radiare signa :
 5 circum Polonis illacrimantibus
 6 probro suorum. Vidi ego Pannonum
 7 concisa loris terga. Vidi
 8 tristibus irrubuisse flagris,
 9 vinctas gementis Dalmatiae nurus.
 10 Vidi puellas ac pueros foro
 11 prostare venales, amarus
 12 ibat in imperiosa Mango
 13 pendens adactis verbera taureis.
 14 Lascivus emptor corpora funibus
 15 traxit catervatim per urbem,
 16 utque canes ferus egit ante.
 17 Captiva pubes Christiadum solo
 18 defixa vultum, scissa rudentibus,
 19 lassata maeandris viarum.
 20 In stabulis ululavit aemi.
 21 Sic Turca nosci gaudet, in omnia
 22 praelargus irae : qua Tanais fluit
 23 Nilusque et Hister, quaque Orontes,
 24 et medio maria alta tractus.
 25 At nos tot annis egregie geri
 26 civile bellum credimus, haud parum
 27 incuriosi, quid tyrannus
 28 orbis agat, genitusque latro :
 29 quot ille campos demetat ensibus,
 30 arcesque vastet turpius (heu pudor !)
 31 In nostra vesani rotare
 32 membra globos, calidumque ferrum.
 33 Nondumque finis ? Surgite Teutones :
 34 sat est cruento dedecori datum.
 35 Sit vita, Germanusque sanguis
 36 In pretio ; neque more vaccae
 37 tingat macellum. Degeneres sequi
 38 negat triumphus. Surgite viribus
 39 ad arma conjunctis, et una
 40 frenigeras sociate dextras.
 41 Quam vestra toti nomina fabulam
 42 fecere mundo, nunc melioribus
 43 delete signis. Ite porro,
 44 quo croceo vocat ipsa curru,
 45 Aurora supplex. De grege Bistonum
 46 Orco dicandas mittite victimas.
 47 Omnes ut incumbant securi,
 48 hanc veniam meruere solam.

AD ARBOGASTUM HARPHIUM. ATHEOS HUIUS SAECULI

O4_45 v.1 Aut ex profundo duxit amystides
 2 obliviosi fluminis otio,
 3 mortale vulgus : nec stuporem

4 exiguo bibit ore mentis :
 5 aut stirps caducis arboribus sata,
 6 jamque exsecratis, quas Sinis improbi
 7 Scironque latrones, in arcum
 8 flectere funereum solebant ;
 9 primaeva rursus in robora et horridas
 10 migravit ornos aut Epimethea,
 11 certum est, sepulti membra Mundi.
 12 Ex solido reparasse saxo :
 13 cum pone jecit semina montium,
 14 truncasque rupes ; unde novum genus
 15 surrexit e terra ; sed, eheu,
 16 marmoreo nimis ore durum,
 17 nimisque jactus et patriae memor
 18 propago glebae, non libet ardua
 19 virtute niti non sereno
 20 sole frui, faciemque dignam
 21 praebere caelo, quamquam etiam nigras
 22 minere ranas, regnaque tristia :
 23 non plus movetur, quam Pachyni
 24 saxa, Caledoniaeque silvae.
 25 Fides avito quae steterat tholo,
 26 contusa pugnis et colaphis jacet.
 27 Auriga curru, nauta remo,
 28 miles equo properant ad Orcum ;
 29 post fata, nulli se fore creduli
 30 (vesanus error !) parte superstites.
 31 Hoc fonte derivata manant
 32 in proceres mala purpuratos.
 33 Non una, si fas dicere, paenula
 34 foetens eodem stillat ab ulcere.
 35 Et numen accensis tonare
 36 nubibus et quatere ima terrae
 37 miramur, Harphi ? Nil equidem precor ;
 38 qui cuncta terras secula fulmine,
 39 insurge vindex, et trisulcos
 40 congemina jaculator ignes.
 41 Quod si nocentes non satis est pati
 42 civile bellum : tela Typhoeis :
 43 majora vibra junge vires
 44 Odrysius : redeant ab umbris
 45 primi Bohemae caedis aruspices.
 46 Turnus Viennam, Gabor Iazygum
 47 subnixus armis, turbet omnem
 48 Pannoniam ; revoletque Corvus
 49 Mansfeldiani signifer agminis.
 50 Et proditores, et Walesteinii
 51 bifrontis oestrum, et fas nefasque, et
 52 flante duplex Aquilone Suecus ;
 53 et motae ab imo grandia Balthidos
 54 cete, et Batavi rursus aquarii
 55 saevire festinent malorum
 56 in cumulum recidiva ferro
 57 Europa pomum flebile mordeat :
 58 lis unde, morbisque, atque Hecateide,
 59 pestes in herba, et ex sepulto
 60 saeva fames oriantur osse.
 61 Impune nullum quadrupedum genus

62 tangatur. Ipsae jam noceant oves.
 63 Aratra subvertat coloni
 64 Taurus, et effugiat securim.
 65 Confusa rubro sole parelia
 66 diem cruentis vultibus inquinant :
 67 turboque, et insani cometae
 68 belligeram vehat aura nubem.
 69 Ruant et amnes, et nemora, et juga,
 70 montesque totos praecipiter fragor,
 71 et grando diversi coloris :
 72 et pluviae picis, ac rudentum
 73 incocta cano vincula sulphure :
 74 Cocytioque e gurgite spiritus
 75 tetri procellarum et frementum hin-
 76 nitus aquarum, Acheronte moto,
 77 et Styx arenas, et Phlegethon truces
 78 eructet undas. Omnia sed juva,
 79 o mater irati Tonantis,
 80 jam meriti sumus, et meremur.

TRIUMPHUS B. MARIAE VIRGINIS SUB TITULO REFUGII PECCATORUM

O4_46 v.1 O ego qualem feror in triumphum !
 2 Sic ames nosci, generosa Virgo.
 3 Cincta Bernardis liquidi refectis
 4 ubere caeli.
 5 Tanta Bellatrix videare nondum ;
 6 quanta, cum duri Guilielmus oris
 7 colla submitit, subito tremore
 8 fusus humi dux.
 9 Militem campus probat et duellum :
 10 mota Tirrheni salis unda nautam :
 11 cum decem montes struit et propinquis
 12 nubibus infert.
 13 Facta te laudant Superi minores,
 14 ulceris curent levioris aegrum :
 15 siqua pallorem reditura duxit
 16 febris in ore.
 17 Diva divorum, genus omne morbi
 18 intimo mentis fugat ex recessu ;
 19 efficax venis procul insidentem
 20 pellere mortem.
 21 Turgidus nummis tibi cedit hydrops.
 22 Supplices fastum posuere venti
 23 cessat amplexu Veneris perulcus
 24 serpere cancer.
 25 Te nec afflicti pudet ad triremim.
 26 Gloriabundae similis, scelestos
 27 inter exsultas lepidam per astra
 28 ducere praedam.
 29 Inter audaces manifesta fures,
 30 inter armatos graderis latrones :
 31 et rotae cultos, placidoque signas
 32 sidere furcam.
 33 Culeum quinta meritis securi,
 34 mille nocturnis laqueos rapinis,

35 ignibus flammis, tua sunt sub ipsum
 36 gaudia bustum.
 37 Saepe peccantis licet obstinatum
 38 percutis frontem, pluviasque duro
 39 elicis saxo. Lacrimis fluit Mar-
 40 pesia cautes.
 41 Te suam, Virgo, vocat illa Matrem,
 42 quae vel excussit thalamo sorores ;
 43 vel recens turpi mulier luparum e
 44 fornice prodit.
 45 Thais exemplo. Quotiens ab imo
 46 invidet stridens et anhelat Orco
 47 raptor infernus, bifidoque terram
 48 ter pede pulsat ?
 49 Sibilis at tu nihil ejulantis
 50 mota, subridens : hilarique vultu
 51 torva, calcatum nebulonem amaro im-
 52 pingis Averno.

SCRIPTURUS HISTORIAM SUI TEMPORIS, VERITATI NUDAM ARAM PONIT. ANNO M. DC. XLII.

04_47 v.1 Qualem Noemus montibus altior
 2 enavigatis, Oceani simul
 3 subsedit aestus ; fertur aram
 4 ex rudibus statuisset saxis :
 5 hic pono supplex, o dea pulchrius
 6 soluta crines, rustica veritas.
 7 Non Atticum promitto marmor
 8 arte Scopae variatum, et auro :
 9 superque eburni pocula Mentoris.
 10 Natura cultu simplice gratius
 11 divos honorat, prona far, vel
 12 viva focus adolere tura.
 13 Quamvis Sabaeo funera misceas
 14 odore, foetent : quidquid in ambitum
 15 libido cogit, seu labore,
 16 seu pretio ; minus enitescit,
 17 metu veneni. Cinnamei quoque
 18 incensa libri pagina, proditur
 19 halare suspectum vaporem.
 20 Difficile est, volitante fumo.
 21 Nares aduncas demere posteris.
 22 Impune manes subiciunt sibi,
 23 moresque censendos supinant ;
 24 factaque discutiunt avorum.
 25 Dicenda pictis res phaleris sine
 26 et absque palpo. Discite strenuum
 27 audire verum. Me sciente,
 28 fabula non peragetur ulla.
 29 Non est meum, descendere ad oscula
 30 impura famae, et fingere bracteas :
 31 larvisque luctari superbis.
 32 Aut nimias acuisse laudes.
 33 Adversa quod si sors mihi durius,
 34 numquam ferendis conditionibus
 35 obstet ; reluctantemque cogat

36 non nisi delicias loquaces,
 37 et laureatas scribere literas ;
 38 Sparte relictas, corripiam silens
 39 iniqua tum vindex amaro
 40 specula, despiciamque risu.

HELIOTROPIUM SIVE MENS HOMINIS AD DEUM VERSA.

O4_48 v.1 Jamque adeo toti nutu pendemus ab uno.
 2 Alea jacta semel.
 3 Numinis imperio commisimus omnia. Tanti
 4 sit, retinere nihil.
 5 Jusserit : in Libycis stivam ducemus arenis,
 6 Caucaseoque jugo.
 7 Jusserit : Ionia remos lentabimus unda,
 8 Caucaseoque freto.
 9 Observent timidi mergum, fulicasque marinas ?
 10 Quid meditentur aves
 11 litoreae ; fallax quo vento strideat aer ;
 12 quid nova Luna coquat :
 13 an tristes vultu protendat lurida nimbos,
 14 anne serena micet :
 15 dormiat, an refluxum vesano concita cornu
 16 arietet Oceanum.
 17 Si Deus ire monet, numquam retinebit Orion
 18 nubilus inter aquas.
 19 Ut gladio findat mediae fundamina navis,
 20 tutior asser erit.
 21 Sed neque Phoebeis aetatem metiar annis,
 22 pendulus a radio.
 23 Ille meas, quo non alter formosior, horas
 24 temperat. Ille meus :
 25 Sol major, parvique faber ; totoque videndus
 26 altior axe scopus.
 27 Huc desiderium jaculetur pectoris arcus,
 28 quanta pharetra pater.
 29 Certior huc pleno, quo meta remotior, ictu
 30 nostra sagitta volat.

AD VIRGINEM MATREM, PRO EUTHANASIA, SIVE, FELICI MORTE. CARMEN VOTIVUM.

O4_49 v.1 O diva, vitae praeses, et altera
 2 spes vatis : olim cui mea, me super
 3 servum dicavit : da, prius quam
 4 fata citent oculosque claudant.
 5 Da paenitentes, et lacrimas sacro
 6 dolore laetas, in mare Creticum
 7 quascumque projectura noxas.
 8 Tum tenera mea fila dextra
 9 abscinde, Virgo, neu fragilem colum
 10 tres fabulosae praecipitent anus.
 11 Diffido. Tu devolve nostram,
 12 jure tuam potiore lanam.
 13 Hoc esto votum : sic, precor, ultima

14 ex cordis urna vita fluat : meus
15 sic stagnet in majoris aevi
16 Oceanum, gracilesque bullas
17 aeternitati misceat Isara.
18 Sic elabora, sic bene praepara
19 praeambulandum luctuosae
20 mortis iter ; placidoque somno
21 compone manes. Hi voveant opes,
22 aedemque ponant : caedat hic impares
23 agnos, pavementumque sparsis
24 visceribus liniat hostiarum :
25 ast ipse supplex, ipse ego taeniam
26 gestabo, vittasque : ipse tibi cadam,
27 evincta circum fronde lauri
28 victima, procubitur ad aras.